

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 33-34 (2164-2165) 1991 RUGPJŪTIS-AUGUST 20 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416)275-4672

Tautai kovojant

Nuo to laiko, kai mūsų Maironis pradėjo byloti apie Karpatų kalnais ateinančių pavasarį tautoms, atbudo daugybė tautų ne tik Europoje, bet ir visame pasaulyje. Su- braškėjo ir vėliau subyrėjo net didžiosios imperijos — kolonijų valdytojos: britų, prancūzų, vokiečių, portugalų, ispanų... Nedaug beliko tautų, tebenešančių svetimus jungus. Jų eilėje yra ir lietuvių tauta, patekusi sovietinėn imperijon drauge su kitomis Rytų Europos tautomis. O ji pateko didžiųjų galybių sankirtyje, kuriame net ir kari- nis pasipriešinimas nebūtų galėjęs išsaugoti laisvės. Istorikai bei politikai gali įvairiai aiškinti aną lemtingą po- sūkį, nuvedusį Lietuvą vergijon — tai nieko nepadeda dabartinei tautos kovai. Himno esame skatinami semti stiprybę iš praeities, bet šiuo atveju tie žodžiai kitaip byloja. Semtis stiprybės galime nebent iš rezistencinių kovų — partizaninio sąjūdžio, sukilimo, politikalinių, "Kronikos" kovų. *Dabartis, išaugusi iš rezistencinių tautos gelmių, turi jau savo įkvėpėjus, savo didvyrius.* Tautos gėlmės rusenanti laisvės ugnis skatina visus jos narius į bendrą kovą, siekiančią pilnaverčio gyvenimo Dievo duotoje laisvėje. Tai pagrindinis įkvėpimo šaltis visai tautai.

PRAEITYJE atbūdančios tautos už savo laisvę kovojo daugiausia kariniuose frontuose, kuriuose buvo lemiami tautų likimai. Juose dalyvaudavo ginkluoti jauni vyrai. Jie atnešdavo tautai laimėjimą arba pralaimėjimą. *Dabarties tautų kovos yra kitokios. Tiesa, karinis pradas tebėra reikšmingas ir dabar, bet kovos vyksmą turi nešti visa tauta, nes tai visuotinio po- būdžio kova, apimanti visas tautos gyvenimo sritis.* Tai būdinga ir dabartinei lietuvių tautos kovai. 1918 metų nepriklausomybės kovose Lietuvos likimą daugiausia lėmė kariniai veiksmai. Šiandieną ji lemia politiniai žygiai, atsirėmę į visą tautą. Kiekvienas sąmoningas tau- tos narys yra dabarties karys, kovojantis savo balsavimo teise, savo ryžtu, savo dalyvavimu demonstracijose, savo darbu, savo auka, pagalba artimui, savo plunksna... Tame vyksme dalyvauja ir išeivija. Dabar jai nereikia telti karinių būrių ir siųsti Lietuvon. Visuotinėje tautos kovoje ji gali dalyvauti ir nekarinėmis priemonėmis. Ji tai ir daro siųsdama Lietuvon humanitarinę pagalbą, tal- kindama Lietuvos pareigūnams, kontaktuodama įvairių kraštų vyriausybėms, protestuodama prieš sovietinius antpuolius, telkdama lėšas...

SVARBU, kad tokio pobūdžio visuotinėje kovoje dalyvautų visi tautos nariai, nes tokia kova yra ir visuotinė tautos kančia, kuri labiausiai vienija tautą. Tai labai ryškiai jautėme pvz. televizijos bokšto užpuolimo metu Vilniuje, kur žuvo net trylika tautiečių. Tada visus jungė bendra kančia, telkė visus bendram tiks- lui, gesino nesutarimus bei ginčus. Toks pat jausmas kilo visų sąmoningų tautiečių širdyse, kai Medininkuose žu- vo septyni Lietuvos pareigūnai. Tai žaizdos, liudijan- čios tautos kančią. *Ir kai atsiranda tautiečių, išsiskirian- čių iš bendros kančios, savaiminiai kyla smerkianti tau- tos valia, laikanti tokius tautiečius priešais.* Dėl to ir opozicija politinėje plotmėje turėtų būti atsargi, nes lengvai gali būti įrikiuota priešų pusėje, nors galbūt ir turi geras intencijas. Kovojanti bei kenčianti tauta yra labai jautri, ir kiekvienas išsiskyrimas iš bendro fronto bei visuotinės kančios yra jaučiamas kaip įžeidimas. Tai matyti ir dabartinėje Lietuvos būklėje: pasigirdo skau- dūs, opoziją smerkiantys balsai, nes ji padarė keletą neatsargių žingsnių, ardančių bendrąjį frontą. Lojali demokratine opozicija reikalinga valdžios pusiausvyrai išlaikyti, bet ji neturi užmiršti, kad yra kovojančios bei kenčiančios tautos dalis, pašauta tarnauti ne partinei, o tautos gerovei. **Pr. G.**

KANADOS ĮVYKIAI

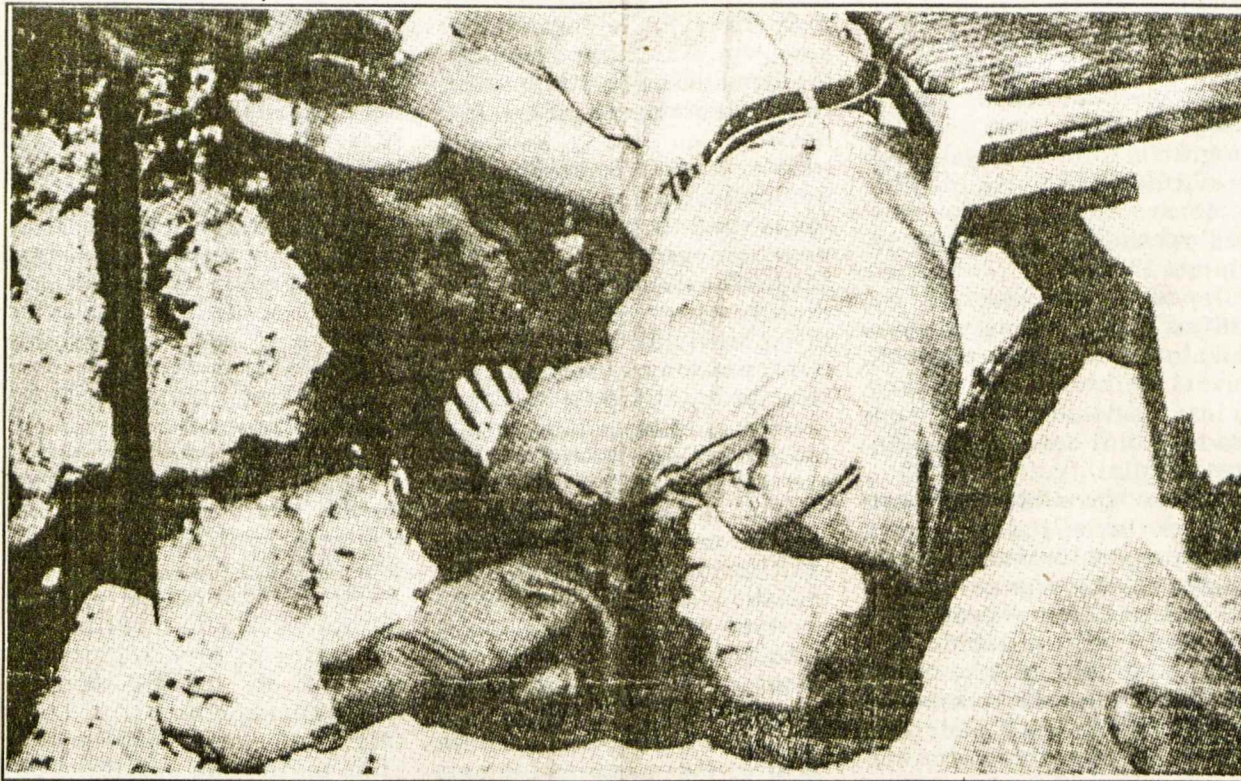
Konservatorių konferencija Toronte

Metropolinio Toronto suva- žiavimų centre rugpjūčio 7-10 d. d. Kanados progresyviųjų konservatorių atstovai susirinko paskutinei konferencijai prieš federacinio parlamento rinkimus 1993 m. Prie CN bokšto palapinių stovykloje protestą reikšė apie 2.500 demonst- rantų, nusivylusių konserva- toriais ir ypač jų vadu B. Mul- roniu, ilgamečiu Kanados mi- nisterių pirmininku. Demonst- rantų skaičius buvo maždaug lygus konferencijon atvykusių atstovų skaičiui. Demonstran- tai buvo triukšmingi, o konser- vatoriai tylūs.

Rūpestį konservatorių atsto- vams atnešė Gallupo instituto liepos 25 d. paskelbtį paskuti- nieji viešosios nuomonės tyri- mo duomenys. Savo parama li- beralams tada žadėjo 40% ap- siprendusių kanadiečių, NDP socialistams — 22%, konserva- toriams — tik 16%. Net 68% no- rėjo, kad ministeris pirm. B. Mulroney Kanados parlamen- to rinkimus paskelbtų sekan- čių šešių mėnesių laikotarpyje, nelaukdamas 1993 m. pava- sario ar vasaros. Tokiose ap- linkybėse daug kam atrodo, kad konservatoriai neišvengs

susiskaldymo, pradės reika- lauti naujo vado ir visiškai pra- ras politinį savo svorį. **Konservatorių vienybę išsau- gojo** partijos konstitucijoje pakeistas paragrafas. Seniau jis leisdavo nepasitikėjimo va- du klausimą kelti kiekvienoje Kanados konservatorių konfe- rencijoje, o dabar nepasitikė- jimui pareikšti reikia laukti pirmos konferencijos po pra- laimėtų parlamento rinkimų. Konservatorių pasitikėjimą vėl atgavo jų dabartinis mi- nisteris pirm. B. Mulroney sa- vo karingu pažadu siekti Kve- beko pasilikimo federacinėje Kanadoje ir pilno Kanados ekonominės gerovės atstatymo.

Nors dabar oficialiai pir- mauja Kanados liberalų par- tija, o antroje vietoje yra NDP socialistai, tačiau kanadiečių dauguma nėra patenkinta ir šių partijų vadovais: anksčiau partijų liberalų atmestu senuo- ju politiku J. Chretieniu ir ne- tikėtai NDP socialistų vadei- ve tapusia A. McLaughlin, iš- rinkta tais laikais, kai buvo la- bai populiari Britanijos kon- servatorių ministerė pirm. M. Thatcher. Kanados konserva- (Nukelta į 9-tą psl.)

Lietuvos-Gudijos (Baltarusijos) pasienyje, Medininkų muitinėje, 1991 m. liepos 31 d. nužudyti septyni Lietuvos pareigūnai. Ši nuotrauka buvo atspausdinta prancūzų spaudoje

Užsienio lietuviai turi grįžti į Lietuvą

Pokalbis su Lietuvos respublikos finansų ministere ELVYRA KUNEVIČIENE

— *Ponia ministere, prieš pra- dedant kalbėti finansinėmis temomis, gal kiek pasakytumė- te apie save. Jūsų pavardė iš- eivijoje iki šiol nedaug buvo minima.*

— Gal taip ir reiktų. Suforma- vo mane sutikti žmonės. Mano laimei tarp jų nebuvo niekšų. Ar visi žmonės geri? Aišku, yra visokių. Kartą Maskvoje, kalbant ta tema, vienas Prancūzijos diplomatas pasakė: ne- priskirkite tos savybės kitiems, o tik sau; žmonės, su kuriais bendravote, sugėbėjote pasi- rinkti. Gal dėl to man gyven- mas ir nebuvo taip labai komplikuotas.

Gimiau dabartiniame Kedai- nių rajone, Kazokų kaime. Vie- tovi vadinosi Šventibrastis. (Paliesdama, atrodo, niekada neužgydomą žaizdą, Ministe- rė pokalbį tęsė labai tyliai bal- su). Buvau 7 metų, kai šei- ma 1948 m. išvežė. Buvau jau- niausias vaikas, ir meilės man užteko. Vienas brolis vyresnis 8-riais, antras 12-ka metų. Abu mirė. Tėvelis Sibire mirė 1951. Mirdamas, 13 metų už mane vy- resnė seserį įprašė mane mo- kyti. Ji tėvelio prašymą šven- tai vykdė. Ištekėjau už gero vy- ro, ir jie abu manim rūpinosi.

— *Ar mama gyva?*

— Gyva, tik ji negalėjo dirbti. Ji — širdininkė. Mokytis no- rėjau, ir sesuo sudarė sąlygas. Krasnojarske baigiau techni- kumą, paskui studijavau Len- ningrade. Ištekėjau už lietu- vio, kuris aspirantūrai buvo atvykęs į Leningradą. Čia ir aš baigiau finansų institutą. Grį- žusi Lietuvon, dirbau, vėl stu- dijavau, tada aspirantūra, mokslų kandidatė. Nuo 1975 dėstau, 1987 pakelta į docen- tes.

— *Koks buvo kelias į poli- tiką?*

— Nežinau, ar tai politika. Tėvelis mane mokė dirbti Lie- tuvai. Jei tai Lietuvai naudin- ga, mielai dirbu. Pradžioje pa- kvietė mane finansų patarėja, o sudarant naują kabinetą, Gediminas Vagnorius pakvie- tė finansų ministere. Politiko- je man nėra sunku. Kuo buvau, tuo likau. Jokiai partijai ne- priklausiau. Išvengiau, ko ne- norėjau. Kur reikėjo kokių pa- sižadėjimų, nėjau.

— *O dabar — iš graudžiai kil- nios praeities į šių dienų realy- bę. Kokios pagrindinės finan- sinės problemos, pereinant Lietuvai į laisvo ūkio ekono- miką?*

— Gal savotiškai suprantu laisvumo laipsnį. Man kiek ne- priimtina per daug deklaruota

laisvės samprata. Ekonomika negali būti nei laisva, nei ne- laisva. Yra ekonominiai dės- niai, ir jie veikia. Jeigu jais va- dovaujamasi ir ekonomika val- doma, tai individas yra lais- vas pasirinkti savo veiklą, net užsiėmimą, savo pastangų kryptį. Iki šiol viskas buvo cen- tralizuota, bet dėsniui veikė. Jų nepaisymas privėdė prie ekonominės žlugties.

Skelbiant laisvą rinką, bet tuo pačiu metu nepaisant dės- nių ir reikalingų suvaržymų, būtų paimta neteisinga kryptis — iš vieno kraštutinumo į kitą. Ekonomika iki tam tikro laipsnio yra ribojama, ir jos laisvė aprėžta. Pati savaime negalėtų reguliuotis. Visos valstybės turi įstatymus ir dar poįstatyminių aktų. Šiuo me- tu pas mus ruošiami įstatymai, kuriuos neribotos laisvės ša- lininkai kritikuoja. Tai pats sunkiausias laikotarpis: rei- kia rengti ne tik įstatymus, bet ir reguliuojančias taisykles. Turime būti apdairūs, kad mū- sų ekonomika nebūtų kaip nors pažeista, tad reikia pažinti ki- tų kraštų ne tik ekonomikos laisvę, bet ir suvaržymus. Čia kaip tik reikia ekspertų talkos.

— *Tai problemos, su kurio- mis tenka grumtis?*

— Taip, bet pas mus yra ir daugiau komplikacijų. Netu- rint savo pinigų ir naudojan- tis Sov. Sąjungos rubliu, kuris nėra pripažintas tolygiu kitų šalių valiutoms, tenka prisi- derinti ir orientuotis pagal be- siklostančią situaciją. Pailiust- ruokime pavyzdžiu: jei mūsų gaminių kainos būtų žemesnės, negu kitur Sov. Sąjungoje, tai į Lietuvą įslinktų vagonėlis rublių, ir gaminiai išskeliau- tų. Kas liktų mums? Todėl tad tenka "orientuotis" ir "prisi- derinti".

— *As pasitikiu Lietuvos žmo- nėmis. Jie darbštūs, moka or- ganizuotis. Nors pasakis tai- kosmas žemaičiams, bet tikty- ir visiems lietuviams: kas bus, kas nebus, bet lietuvis nepraz- ūs.*

— *Kaip vystosi ekonominiai santykiai su Sov. Sąjunga? Ko- kiu būdu vyksta pasikeitimai prekėmis ir atsiskaitymas?*

(Nukelta į 5-tą psl.)

Dabartinė Lietuvos respublikos finansų ministere ELVYRA KUNEVIČIENE savo darbo kabinete

Perversmas Kremliuje ir Lietuva

Kariuomenė pašalino Gorbačiovą iš prezidento pareigų. Nauji antpuoliai Lietuvoje prieš jos nepriklausomybę

Rugsėjo 19 d. rytą spauda ir kitos informacijos priemonės paskelbė apie perversmą Krem- liuje. Kariuomenė, remiama aršiųjų komunistų vadovybės, pašalino iš prezidentinių pa- reigų M. Gorbačiovą. Jo parei- gas perėmė buvęs viceprezi- dentas G. Janajevas, ir tuoj pat paskelbė šešių mėnesių valdy- mo išimties stovį. Dokumentą dar pasirašė Sov. Sąjungos mi- nisteris pirm. V. Pavlovas ir O. Bakdanovas, gynybos tary- bos vicepirmininkas.

Nauja respublikų sutartis su centru turėjo būti pasirašy- ta rugpjūčio 20 d. Sov. Sąjun- gos aukščiausiosios tarybos pirmininkas A. Lukjanovas (Lukyanov) pareiškė, kad nau- ja sutartis nebus leidžiama pasirašyti, nes būtų sugriau- ta sovietų ekonomika.

Laikė perversmo M. Gorba- čiovas atostogavo prie Juodo- sios jūros.

Kreipėsi į Jungtines Tautas

Reuterio agentūros prane- šimu, Lietuvos prezidentas Vy- tautas Landsbergis pirmadien- į, rugpjūčio 19, kreipėsi į Jungtines Tautas, ragindamas, kad nebūtų pakartota Buda- pešto ir Pragos tragedija. Per- versmas, pasak V. Landsber- gio, yra nelegalus ir prieškons- titucinis, pridėdamas — Lie- tuvos legali vyriausybė yra išrinkta Lietuvos parlamen- to. Lietuviai prieš neteisėtus sovietų veiksmus priešinsis su visu atsidėjimu.

Reikalinga Vakarų pagalba

Tos pačios agentūros prane- šimu, Baltijos kraštų vadovai reikalauja, kad tarptautinės jėgos pasmerktų Sov. Sąjun- gos prezidento M. Gorbačiovo pašalinimą.

Perversmas negali būti sėk- mingas, sakė Estijos ministe- ris pirmininkas iš Švedijos. Šiuo metu Sov. Sąjunga, o ypač Baltijos kraštai, reikalingi Vakarų pagalbos.

Lietuvos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas V. Katkus, taip pat esantis Šve- dijoje, pažymėjo, kad užsie- nio valstybės turi pasmerkti naują Sov. Sąjungos vadovybę. Ši vyriausybė ir ką ji daro yra neteisėta. Sov. Sąjunga turi vienintelį prezidentą, kurio vardas yra Mikhail Gorbachev.

Nauji užėmimai

AP agentūros pranešimu, sovietų karinės jėgos veikė greitai, užimdamos svarbes- nes vietoves Baltijos kraštuose.

Sovietų karo laivai užblo- kavino Estijos sostinę Taliną. Vilniuje sovietai užėmė komu- nikacijos pastatą. Sovietų de- santininkai ankstyvą pima- dienio popietę užėmė televizij- jos ir radio centrą Kaune. Maskvos kolaborantai kontro- liuoja, kaip skelbiama, tele- vizijos programą, radijas dar buvęs lietuvių rankose.

Šiame numeryje:

Tautai kovojant

Kovos vyksmą turi nešti visa tauta

Užsienio lietuviai turi grįžti į Lietuvą

Pokalbis su Lietuvos finansų ministere Elvyra Kunevičiene

Svarbūs susitikimai su Italijos pareigūnais

[Vatikano radijo lietuvių skryiaus klausimus atsako kun. R. Grigas

"I Vilnių, į Vilnių, tą mylimą šalį..."

Pasaulio lietuvių vilniečių suvažiavimas Vilniuje

Teroro sudrumstos žaidynės Lietuvoje

"Tėviškės žiburiai" korespondento išpūdižiai iš Kauno ir Vilniaus

Lietuva Amerikos sostinės televizijoje

"TŽ" bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Kai atkeliami vartai į naująją prancūzų lyriką

Prancūzų lyrikos antologija "Naujieji vėjai"

Dvidešimt penktą kartą Stratforde

"Karuselė" ir "Hamletas" Šekspyro festivalyje

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada. Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336. Second class mail reg. nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$30, pusmetinė – \$16, mėnėio – \$40, garbės – \$50 (Amerikoj - JAV dol.), oro paštu - \$100. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$30.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Svarbūs susitikimai su Italijos pareigūnais

Į Vatikano radijo lietuvių skryiaus klausimus atsako kunigas ROBERTAS GRIGAS

— Jūs su lietuvių grupe atkėdėjote į Romą 6 Lietuvos aukščiausiosios tarybos deputatus. Kaip Lietuvos katalikų atstovas drauge su deputatais dalyvavote visuose jų susitikimuose Romoje su įtakingais Italijos politiniais veikėjais. Ką galėtumėte pasakyti apie šiuos svarbius susitikimus?

— Nemanau, kad savo dalyvavimu su Lietuvos respublikos delegacijom nusižengiau kunigiško pašaukimo idealui. Jeigu matai progą pasitarnauti savo tėvynei, jos laisvės bylai, kodėl ja nepasinaudoti? Visiškai ramiai tai darau, kadangi prieš kelionę tariausi su aukščiausią Lietuvos Bažnyčios vadovybę ir pokalbiuose stengiausi perteikti ne savo, o didžiosios dalies katalikų visuomenės, Bažnyčios vadovybės požiūrį į esminius Lietuvos demokratizacijos, apsisprendimo ir nepriklausomos valstybės įtvirtinimo klausimus.

Per tas įtemptas dienas mus priėmė Italijos senato pirm. Spadolini, parlamentinės užsienio reikalų komisijos pirm. Piccoli, krikščionių demokratų internacionalo gen. sekretorius Bernassola, kr. demokratų, respublikonų, liberalų, net ir persitvarkiusiųjų komunistų, pasivadinusių kairiųjų demokratine partija, atsakingi pareigūnai, vadovai. Visuose pokalbiuose mūsų deputatai kantriai, bet principingai aiškino Lietuvos valstybingumo sustabdymo aplinkybes, tautos ir jos išrinkto parlamento veiksmų teisėtumą, diplomatinės ir politinės Vakarų paramos būtinumą. Šiandien Pabaltijo laisvės bylai, – būtinumą, kylantį iš demokratinių šalių Lietuvos aneksijos nepripažinimo politikos.

Vizito apvainikavimu laikytinas mūsų delegacijos susitikimas su Italijos premjeru Giulio Andreotti. Pokalbyje su Lietuvos parlamentarais premjeras net keletą kartų pabrėžė, kad Lietuvos statusas yra visiškai skirtingas, negu kitų Sov. Sąjungos respublikų, kad Vakarai tai nuolat pabrėžia. Jau prieš tai kr. demokratų internacionalo gen. sekretorius Bernassola sakė, kad prašoma pagalba iš Vakarų Gorbachiovui pažadėta tik su sąlyga, kad vyktų esminės ne vien ekonominės, bet ir politinės reformos. Dabar, pasak Bernassolos, Sov. Sąjunga būtų itin sunku siųsti naujus tankus į Vilniaus gatves.

Kaip ir visuose ankstesniuose, taip ir šiame susitikime dėkojau katalikiškai italų tautai, jos krikščioniškos bend-

rijoms ir valstybinėms įstaidėms už paramą persekiojamai Lietuvos Katalikų Bendrijai ilgoje okupacijos naktyje.

Atmečiau kaltinimą Lietuvos parlamentui nedemokratiškumu, pateikdamas tą, mums tikintiesiems, svarbiausią pavyzdį – konstitucinių teisių sugrąžinimą katalikams, Bažnyčios padėties restitucijos aktus. Perdaviau Lietuvos kardinolo Vincento Sladkevicius mintį, kad už Lietuvos respublikos diplomatinį pripažinimą arba jo priartinimą būtų dėkinga ne tik respublikos vyriausybei, bet ir Lietuvos Katalikų Bažnyčiai, kuri nepriklausomos valstybės įtvirtinimo, atkūrimo mato ir savo egzistencijos augimo garantiją.

Pokalbio pabaigoje įsidrąsinau ir pasakiau gerbiamam premjerui, kad noriu į jį kreiptis ne tik kaip į valstybės vadovą, bet ir krikščionis į krikščionį, pakartodamas mūsų Mokymojo mintį: "Ką padarėte vienam iš mažiausių savo brolių, man padarėte". Priėmimas ir šis, ir visi kiti iš tikrųjų buvo labai nuoširdūs, draugiški, rodė smarkiai padidėjusį palankumą Lietuvai.

— Ką galėtumėte pasakyti apie Lietuvos Bažnyčios dabartinę padėtį, jos santykius su valdžia?

— Nesu politikas ar kompetentingas diplomatas, tačiau kasdien susidurdamas, ypač su švietimo, katalikiškojo jaunimo veiklos klausimais, turiu savo požiūrį, taip pat žinau daugelį savo konfratų, taip pat visuomenės veikėjų požiūrius. Lietuvos parlamentas ir Katalikų Bažnyčios nuomonės nepriklausomybės, valstybingumo atkūrimo, žmogaus teisių klausimu absoliučiai sutampa. Yra tam tikrų skirtumų, prieštaravimų tarp įgyvendinimo pvz. jaunimo religinio švietimo, katechizacijos. Galbūt tie skirtumai, prieštaravimai, kyla dėl to, kad žmonės, kurie yra išrinkti net ir į naujausias demokratines Lietuvos valdžios struktūras, yra išauginti 50 metų ateizotos visuomenės. Jiems suvokti katalikų religijos svarbą Lietuvos atgimimui, net ir turint gerą valią, kartais sunku. Tačiau padrąsina, teikia pasitikėjimo, paguodžia tai, kad bent Aukščiausiuose mūsų nepriklausomos valdžios sluoksniuose pasiaukojančiai dirba, kaip parodė Sausio 13-osios įvykiai, aukštos kultūros, erudicijos ir geros valios žmonės. Tai teikia viltį, kad visais atvejais bus surasti abiem pusėm priimtini sprendimai. Kor.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:
Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos – lietuvybei išelvijoje!"**

Lietuvos atstovų grupė Italijoje

Šią vasarą Italijoje lankėsi šeši Lietuvos aukščiausiosios tarybos atstovai ir folklorinis jaunimo sambūris "Ratilio". Pastarasis dalyvavo tarptautiniame renginyje "Šalom", o Aukščiausiosios tarybos atstovai atliko politinę misiją – buvo priimti aukščiausių pareigūnų ir Šv. Tėvo

Vatikano radijas ir spauda pranešė, kad į Romą atvyko šeši Lietuvos aukščiausiosios tarybos deputatai – Eugenijus Gentvilas, Balyš Gajauskas, Egidijus Jarašiūnas, Saulius Šaltenis, Gintaras Ramonas ir Mečišlovas Treinys. Šeši deputatai drauge su kunigu Robertu Grigu ir 47 lietuvių grupe šiaurės Italijoje, prie Udinės miesto, dalyvavo tarptautiniame saskrydyje, kur turėjo progos kalbėti apie Lietuvą, jos dabartinę padėtį, tautos siekimus atkurti visiškai nepriklausomą Lietuvos valstybę. Jaunimas ten atliko lietuvių liaudies dainų ir šokių programą. Kun. R. Grigas drauge su Udinės arkivyskupu koncertavo šv. Mišias, per kurias ypatingu būdu buvo prisiminta Lietuva.

Deputatai Romoje aplankė Italijos atstovų rūmų užsienio reikalų komisijos pirmininką, buvusį krikščionių demokratų internacionalo pirm. Flaminio Piccoli ir senato pirmininką Spadolini. Senato pirmininkas pasiūlymą turįs progos pirmą kartą priimti Lietuvos deputatų grupę, sakė esąs gerai susipažinęs su Lietuvos problemomis, kaip italas ir demokratas remia Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų nepriklausomybę. Domėjosi Lietuvos padėtimi, Lietuvos parlamento struktūra ir veikla, pateikė labai daug klausimų, išreiškė norą aplankyti Lietuvą.

Lietuvos deputatai išreiškė viltį, kad bus stiprinami Italijos ir Lietuvos politiniai santykiai, ekonominiai ir kultūriniai ryšiai, pateikė konkrečius siūlymus, išreiškė viltį, kad bus užmegzti glaudesni ryšiai tarp abiejų kraštų parlamentų, vyriausybių ir tautų.

Lietuvos deputatai išreiškė viltį, kad bus stiprinami Italijos ir Lietuvos politiniai santykiai, ekonominiai ir kultūriniai ryšiai, pateikė konkrečius siūlymus, išreiškė viltį, kad bus užmegzti glaudesni ryšiai tarp abiejų kraštų parlamentų, vyriausybių ir tautų.

Lietuvos deputatai išreiškė viltį, kad bus stiprinami Italijos ir Lietuvos politiniai santykiai, ekonominiai ir kultūriniai ryšiai, pateikė konkrečius siūlymus, išreiškė viltį, kad bus užmegzti glaudesni ryšiai tarp abiejų kraštų parlamentų, vyriausybių ir tautų.

Lietuvos deputatai išreiškė viltį, kad bus stiprinami Italijos ir Lietuvos politiniai santykiai, ekonominiai ir kultūriniai ryšiai, pateikė konkrečius siūlymus, išreiškė viltį, kad bus užmegzti glaudesni ryšiai tarp abiejų kraštų parlamentų, vyriausybių ir tautų.

Lietuvos deputatai išreiškė viltį, kad bus stiprinami Italijos ir Lietuvos politiniai santykiai, ekonominiai ir kultūriniai ryšiai, pateikė konkrečius siūlymus, išreiškė viltį, kad bus užmegzti glaudesni ryšiai tarp abiejų kraštų parlamentų, vyriausybių ir tautų.

Lietuvos deputatai išreiškė viltį, kad bus stiprinami Italijos ir Lietuvos politiniai santykiai, ekonominiai ir kultūriniai ryšiai, pateikė konkrečius siūlymus, išreiškė viltį, kad bus užmegzti glaudesni ryšiai tarp abiejų kraštų parlamentų, vyriausybių ir tautų.

Lietuvos deputatai išreiškė viltį, kad bus stiprinami Italijos ir Lietuvos politiniai santykiai, ekonominiai ir kultūriniai ryšiai, pateikė konkrečius siūlymus, išreiškė viltį, kad bus užmegzti glaudesni ryšiai tarp abiejų kraštų parlamentų, vyriausybių ir tautų.

Lietuvos deputatai išreiškė viltį, kad bus stiprinami Italijos ir Lietuvos politiniai santykiai, ekonominiai ir kultūriniai ryšiai, pateikė konkrečius siūlymus, išreiškė viltį, kad bus užmegzti glaudesni ryšiai tarp abiejų kraštų parlamentų, vyriausybių ir tautų.

Lietuvos deputatai išreiškė viltį, kad bus stiprinami Italijos ir Lietuvos politiniai santykiai, ekonominiai ir kultūriniai ryšiai, pateikė konkrečius siūlymus, išreiškė viltį, kad bus užmegzti glaudesni ryšiai tarp abiejų kraštų parlamentų, vyriausybių ir tautų.

Lietuvos deputatai išreiškė viltį, kad bus stiprinami Italijos ir Lietuvos politiniai santykiai, ekonominiai ir kultūriniai ryšiai, pateikė konkrečius siūlymus, išreiškė viltį, kad bus užmegzti glaudesni ryšiai tarp abiejų kraštų parlamentų, vyriausybių ir tautų.

Lietuvos deputatai išreiškė viltį, kad bus stiprinami Italijos ir Lietuvos politiniai santykiai, ekonominiai ir kultūriniai ryšiai, pateikė konkrečius siūlymus, išreiškė viltį, kad bus užmegzti glaudesni ryšiai tarp abiejų kraštų parlamentų, vyriausybių ir tautų.

Lietuvos deputatai išreiškė viltį, kad bus stiprinami Italijos ir Lietuvos politiniai santykiai, ekonominiai ir kultūriniai ryšiai, pateikė konkrečius siūlymus, išreiškė viltį, kad bus užmegzti glaudesni ryšiai tarp abiejų kraštų parlamentų, vyriausybių ir tautų.

Lietuvos deputatai išreiškė viltį, kad bus stiprinami Italijos ir Lietuvos politiniai santykiai, ekonominiai ir kultūriniai ryšiai, pateikė konkrečius siūlymus, išreiškė viltį, kad bus užmegzti glaudesni ryšiai tarp abiejų kraštų parlamentų, vyriausybių ir tautų.

Lietuvos deputatai išreiškė viltį, kad bus stiprinami Italijos ir Lietuvos politiniai santykiai, ekonominiai ir kultūriniai ryšiai, pateikė konkrečius siūlymus, išreiškė viltį, kad bus užmegzti glaudesni ryšiai tarp abiejų kraštų parlamentų, vyriausybių ir tautų.

Lietuvos deputatai išreiškė viltį, kad bus stiprinami Italijos ir Lietuvos politiniai santykiai, ekonominiai ir kultūriniai ryšiai, pateikė konkrečius siūlymus, išreiškė viltį, kad bus užmegzti glaudesni ryšiai tarp abiejų kraštų parlamentų, vyriausybių ir tautų.

Lietuvos deputatai išreiškė viltį, kad bus stiprinami Italijos ir Lietuvos politiniai santykiai, ekonominiai ir kultūriniai ryšiai, pateikė konkrečius siūlymus, išreiškė viltį, kad bus užmegzti glaudesni ryšiai tarp abiejų kraštų parlamentų, vyriausybių ir tautų.

Lietuvos deputatai išreiškė viltį, kad bus stiprinami Italijos ir Lietuvos politiniai santykiai, ekonominiai ir kultūriniai ryšiai, pateikė konkrečius siūlymus, išreiškė viltį, kad bus užmegzti glaudesni ryšiai tarp abiejų kraštų parlamentų, vyriausybių ir tautų.

Lietuvos deputatai išreiškė viltį, kad bus stiprinami Italijos ir Lietuvos politiniai santykiai, ekonominiai ir kultūriniai ryšiai, pateikė konkrečius siūlymus, išreiškė viltį, kad bus užmegzti glaudesni ryšiai tarp abiejų kraštų parlamentų, vyriausybių ir tautų.

Lietuvos deputatai išreiškė viltį, kad bus stiprinami Italijos ir Lietuvos politiniai santykiai, ekonominiai ir kultūriniai ryšiai, pateikė konkrečius siūlymus, išreiškė viltį, kad bus užmegzti glaudesni ryšiai tarp abiejų kraštų parlamentų, vyriausybių ir tautų.

ir kai kuriuos italų krikščionių demokratų parlamentarus.

Pas premjerą

Romoje besilankančią Lietuvos aukščiausiosios tarybos deputatų grupę priėmė ir Italijos ministerij tarybos pirm. Giulio Andreotti. Lietuvos deputatus pas premjerą palydėjo krikščionių demokratų internacionalo vicepirm. senatorius Bernassola, italų asociacijos Lietuvai remti vicepirm. Andrea da Milano ir Italijos lietuvių bendruomenės vicepirm. Kazimieras Lozoraitis. Draugiškas susitikimas užtruko daugiau negu pusę valandos.

Italijos premjeras lietuvių deputatus priėmė ką tik sugrįžęs iš viršūnių susitikimo Londone. Delegacijos pirmininkas Eugenijus Gentvilas supažindino Italijos premjerą su Lietuvos siekimu atkurti visiškai nepriklausomą valstybę, kurios prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą nei Italija, nei kitos Vakarų demokratinės šalys niekad nepripažino teisėtu, prašė, kad Italija politiškai paremtų Lietuvą, per susitikimus su prezidentu Gorbachiovu paragintų sovietų vyriausybę pripažinti nepriklausomą Lietuvos valstybę, taikiomis derybomis sureguliuoti lietuvių-sovietų santykius, sušilaikyti nuo bet kurių naujų smurto veiksmų prieš Lietuvą. Premjeras Andreotti ir šia proga pakartojo, kad jam gerai žinoma Lietuvos politinė padėtis, kuri teisiniu atžvilgiu yra skirtinga nuo Ukrainos ar Gruzijos. Italija ir kiti Vakarų kraštai tai nuolat primena ir pabrėžia per susitikimus su sovietų valdžios viršinėmis, jas ragina prie derybų stalo taikiai išspręsti Baltijos kraštų problemą. Laisvės ir demokratijos tradicijomis besiremianti Italija solidarizuojausi su Lietuva.

Per susitikimą buvo iškelti kai kurie pasiūlymai dėl ryšių išplėtimo tarp Italijos ir Lietuvos. Lietuvių delegacijos pirmininko Gentvilo mintis pratęsti ir papildyti B. Gajauskas ir kun. R. Grigas.

Pas Šv. Tėvą

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

tum apvainikavo savo lankymąsi Amžinajame mieste susitikimu su popiežium Jonu Paulium II bendrosios audiencijos metu. Lietuvos atstovams ir juos lydėjusiems lietuviams didžiojoje audienčioje salėje buvo rezervuotos pirmosios eilės. Lietuvių grupės jaunimas – "Ratilio" ansamblio nariai buvo apsirengę tautiniais drabužiais, laikė iškėlę Lietuvos trispalvę, patraukdami visų audiencijos dalyvių dėmesį.

Šv. Tėvas, baigęs katechetinį žodį, pasveikino atskiras gausnes maldininkų grupes, tarp jų ir lietuvius. Popiežiaus bendradarbiui per garsiakalbį pranešus, kad audienčių salėje yra būrys lietuvių, "Ratilio" ansamblio jaunimas sugiedojo giesmės "Marija, Marija" vieną posmą. Jaunimui baigus giedoti, Šv. Tėvas lietuviškai pasveikino Lietuvos parlamento atstovus ir juos lydėjusius lietuvius.

Pasveikinęs kitus maldininkus, Jonas-Paulius II priėjo prie pirmoje eilėje stovinčių lietuvių, pirmiausia prie didesnio būrio mūsų tautiečių, dešinėje salės pusėje, vėliau prie deputatų, kairėje pusėje. Lietuvių popiežiui pristatė Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos rektorius prel. Algimantas Bartkus ir Italijos lietuvių bendruomenės vicepirm. Kazimieras Lozoraitis. Su kai kuriais tautiečiais popiežius pasikalbėjo, galėjosi, kad negali asmeniškai visų pasveikinti. Prel. Bartkui pristatė Šv. Tėvui prie Vilniaus televizijos bokšto sausio 13 tragiškai žuvusių dviejų Lietuvos laisvės gynėjų jaunutę našlę ir sūnų, Jonas-Paulius II juos tėviškai apkabino ir palaimino. Po to, priėjęs prie deputatų, popiežius ir juos kiekvieną atskirai pasveikino. Delegacijos pirm. E. Gentvilas ir deputatas B. Gajauskas įteikė Šv. Tėvui Lietuvos vaizdų albumą. B. Gajauskas deputatų vardu padėkojo popiežiui už jo nuolatinį rūpestį Lietuvai, prašė ir ateityje užtarti lietuvių tautą paremti jos laisvės ir nepriklausomybės įtvirtinimą.

Tuoju po susitikimo su popiežium per bendrąją audienciją, Lietuvos deputatai ir juos lydėjęs lietuvių būrys dviem autobusais iš Romos iškeliavo atgal į Lietuvą. Kor.

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Lietuvos parlamento atstovai ir juos į Romą atlydėjusi grupė lietuvių liepos 20 d. tar-

Vienai iš pirmųjų Priskėlimo parapijos choristei

a.a. AGOTAI VILIMIENEI

mirus,

giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilia užuojautą –

Priskėlimo parapijos choras

A+ A

PETRUI BALSUI

iškeliavus amžinybėn,

žmonai BRONEI BALSINIENEI, dukrai JŪRATEI su šeima, sūnui ALMANTUI, giminėms Kanadoje ir Lietuvoje reiškiamo gilia užuojautą –

St. Catharines lietuvių bendruomenė

A+ A

v.s. PETRUI BALSUI

mirus,

šią netekties valandą užjaučiame jo žmoną BRONĘ, dukrą JŪRATĘ BATŪRIENĘ, jos šeimą, sūnų ALMANTĄ.

Tu visada liksi mūsų širdyse –

Kanados rajono skautai-tės

A+ A

PETRUI BALSUI

mirus,

reiškiamo nuoširdžią užuojautą jo žmonai BRONEI, dukrai JŪRATEI BATŪRIENEI su šeima, sūnui ALMANTUI, visiems giminėms čia ir tėvynėje bei kartu liūdime –

M. ir A. Gverzdžiai

P. ir J. Skeivalai

O. ir P. Meškauskai

M. ir S. Šetkai

N. ir A. Simonavičiai

K. ir P. Šukiai

A. ir J. Dainorai

A+ A

HORSTUI BENDIKUI

mirus,

velionies šeimai, seserims – ERIKAI, LENAI bei bei jų šeimoms nuoširdžius užuojautos žodžius reiškiamo –

A. J. Dainorai

M. A. Gverzdžiai

P. J. Kalainiai

A. J. Kutkai

V. J. Liangai

O. E. Pomataičiai

Z. Staugaitienė

S. J. Sendžikai

J. J. Šarūnai

S. I. Tauterai

J. A. Zubrickai

St. Catharines, Ont.

D Ė K O J U

1991 m. liepos 9 d. mirė mano mylimas vyras

a.a. JONAS STAŠKEVIČIUS

Nuoširdžiai dėkoju draugams ir pažįstamiems už atsilankymą laidotuvių namuose, už aukas Mišioms, Kanados lietuvių fondui, "Cancer Society" fondui. Dėkoju už atsiųstas gėles ir užuojautas žodžiu bei raštu, ypač joniškėčių sambūriui Čikagoje ir karsto nešėjams.

Dėkoju kun. K. Butkui, OFM, už Rožinį. Ypatingai dėkoju A. Žinaičiui už pagalbą tvarkant laidotuves.

Nuliūdusi žmona Ona Staškevičienė

P A D Ė K A

Mūsų brangiam vyrui, tėveliui ir seneliui

a.a. BRONIUI VAIČAIČIUI

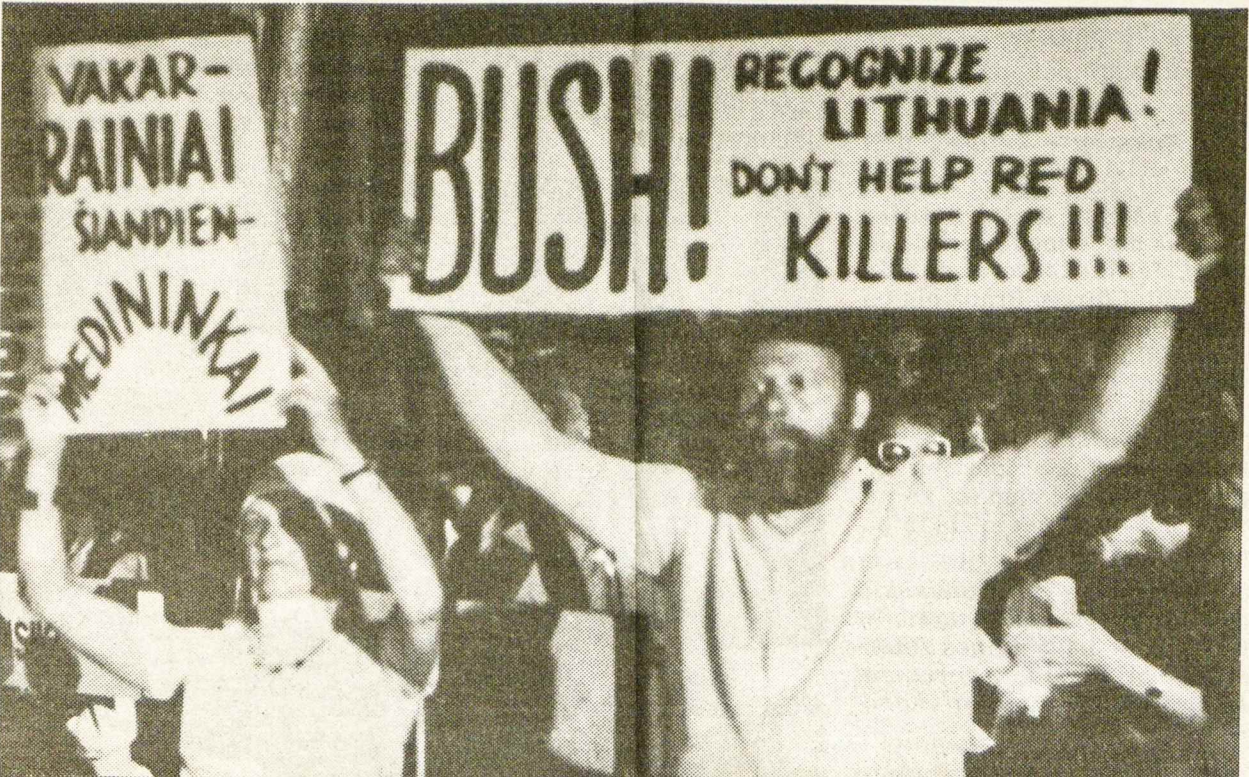
mirus 1991 m. birželio 16 d.,

nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. J. Staškui už maldas ir palydėjimą į amžino poilsio vietą Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

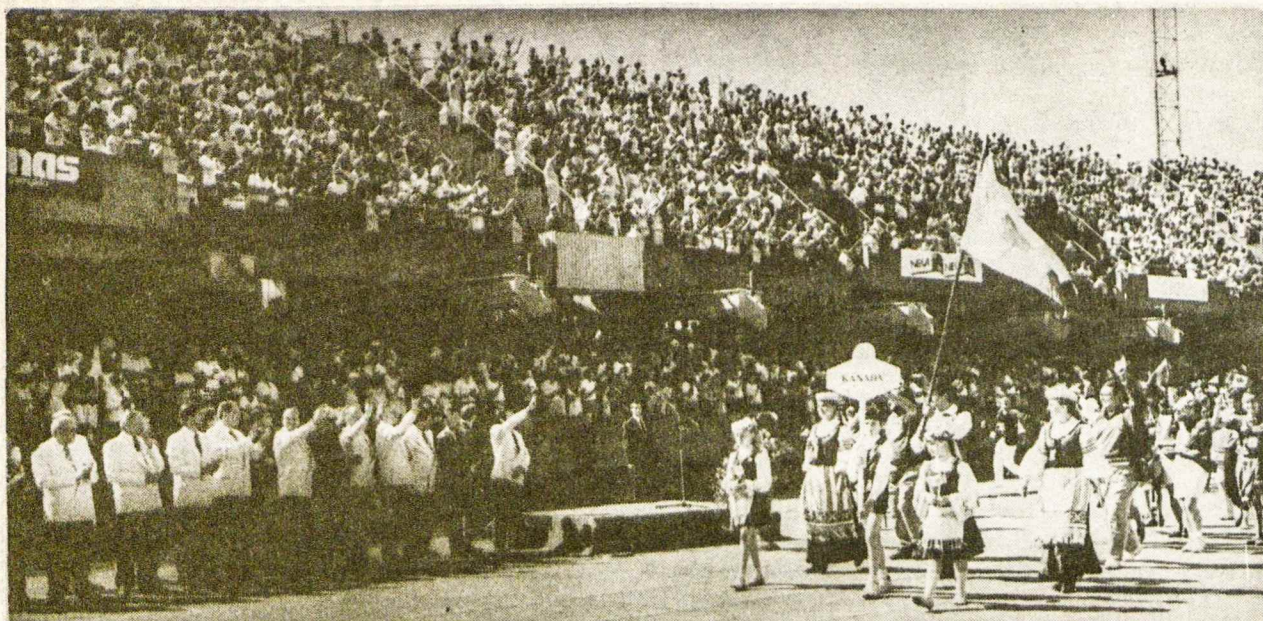
Nuoširdus acių giminėms, draugams ir pažįstamiems už dalyvavimą laidotuvių namuose, aukas Mišioms, atsiųstas gražias gėles, užuojautas žodžiu ir raštu.

Dėkojame visiems karsto nešėjams ir palydėjusiems velionį į kapines. Dėkojame ponioms už pyragus ir šeiminiškai už gražiai paruoštus pietus.

Nuliūdę – žmona, duklė ir šeima, sūnus

Demonstrantai Vilniuje protestuoja prieš sovietinių užpuolikų siautėjimą po žudynių Medininkuose, kur buvo nužudyti septyni lietuviai

Ketvirtųjų pasaulio lietuvių sporto žaidynių atidarymas 1991 m. liepos 30 d. Kanados lietuvių delegacija žygiuoja pro garbės tribūną Kauno stadione

“Į Vilnių, į Vilnių, tą mylimą šalį...”

Pasaulio lietuvių vilniečių suvažiavimas Vilniuje 1991 m. birželio 1-3 d.
rado suveltą kamuolį ir paliko neišnarpliotą

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

Sukviestas Lietuvos kultūros fondo ir “Vilnijos” draugijos, suvažiavimas vyko Vilniuje – artėjančios ir tūkstantmetį valstybės (baltų vienintelės tokio amžiaus!) sostinėje. Aplankę jį ir kitas senąsias sostines: Kernavę, Trakus, pabuvo Medininkuose, kur mūsų dienomis valstybės kūrėjai karaliui Mindaugui pastatytas paminklinis akmuo, kur XV a. didysis lenkų istorikas J. Długoszas mokė karaliaus Kazimiero vaikus – kazimieraičius, taip pat ir būsimą šventąjį, kur tebestūkso pilies griuvėsiai.

Svečiai (iš JAV, Kanados, Australijos, Lenkijos, Vokietijos) ir nesvečiai Vytauto Didžiojo gimnazijos salėje (Ateities 9) kalbėjosi, tarėsi, svarstė ir... dainavo. Vienam užvedus žinomą dainą, jau traukė visa salė, jau nutilus, kas nors kalbėjo, po to vėl dainavo. Suvažiavimas apsiėjo be prezidento, oficialumo, beveik be žurnalisto; pirmininkavo gervėtiškis gydytojas S. Trepšys, sceną puošė gėlės.

Surizgusi padėtis

Nelengva, paini pietryčių Lietuvos padėtis. Sunkina ją nekaimyniška Rytų kaimyno politika: buvusios partinės biurokratijos palaikymas, tautinės neapykantos kurstymas, buitinių intrigų pyrimas – ko, ko, bet patirties tokiems dalykam neieinančiai santvarkai netruksta... Antai Šalčininkų rajono tarybos pirmininkas Č. Visockis lenkų sąjungos vadovus anksčiau skundė Saugumui, o šiandien jis uoliai gina lenkybės interesus. Lenkiško patriotizmo plunksnomis kaisosi taip pat Vilniaus rajono pirmininkas A. Brodavskis. (O tokių žmonių rankose sutelkta didelė ekonominė, finansinė, kitokia galia).

Nepadedam sau ir patys, kai į sudėtingą politinę dvikovą einam nešini vėliava su šūkiu “mes – teisūs!”. Daugeliu atvejų teisūs, daugeliu atvejų mes skaudina, aitrina nenuneigiamos istorinės skriaudos, tačiau be išimties, be lankstumo, sąmojo (mokėjimo pasijuokti iš... savęs). Apsibrėžę teisuoliškumo ratą, ko pasieksime, kur nueisime? Kur atėjome?

Tiek anksčiau (gegužės 22 d. Mostiškėse) lenkų deputatų (autonomininkų) suvažiavimui, tiek pasaulio vilniečių suvažiavimui nesvetima buvo nepasitikėjimo, nesusikalbėjimo dvasia. Vilniuje ji atsiskleidė nepasitenkinimo užesiu per Z. Vaišvilos, M. Laurinkaus kalbas, “nuplojimu” I. Meliano (Sąjūdžio sekretoriato konsultanto tautinių mažumų klausimais) žodžiu.

Nutarimai

Suvažiavimas priėmė rezoliuciją, kreipimąsi į pasaulio vilniečius. Jo dalyviai apilankė miesto meriją, kur apie daug ką kalbėjosi (apie lenkų, žydų bendruomenes mieste), apie daug ką pasvajojo (“kai būsite turtingi, laisvi...”) ir

atsisveikino. O pietryčių Lietuvos padėtis pasiliko tokia pati. Jos vaizdas matyti iš rezoliucijos, kreipimosi, iš kalbų (Mostiškėse, dar anksčiau, balandžio 25 d., Kultūros ir švietimo ministerijoje įvykusio susitikimo).

Štai kelios mintys iš rezoliucijos: pietryčių Lietuvoje lietuviai, “neatsisakantys savo tautybės, kalbos, ištikimybės Tėvynei – išvaromi”. Todėl siūloma: “5. Gražinti ir darbą nuo 1990 m. kovo 11 d. dėl pažiūrų, kalbos, tautybės neteisėtai atleistus piliečius. 6. Uždarinėjamas Sudervės ir kitas ikimokyklinės lietuviškas įstaigas, iki šiol priklausiusias kolūkiams, tarybiniais ūkiams, neatlyginamai perversi į valstybinę priklausomybę. 7. (Taip pat ir pietryčių Lietuvoje) turi būti galimybė pasirinkti darželį, mokyklą valstybine kalba. (Tokia galimybė nėra...)”. 8. Vilniaus ir Šalčininkų rajono švietimo skyriai turi... vienodai rūpintis visomis tautybėmis, savo mokyklas aprūpinti lituanistais”. (Turi, bet gyvenime to nepaisoma...).

Priešpaskutiniame (14) rezoliucijos punkte siūloma valstybės dotacijas skirti tiksliai tikslines, be to, “įsteigti Rytų Lietuvos fondą”.

Padėties vaizdą praplečia kreipimasis, iš kurio matyti, kad “vėl neteisėtai skelbiamas ‘Vilniaus lenkų kraštas’, iš darbo atleidinėjami lietuviai, ujamoms jų mokykloms, mokytojais, plėšoma Lietuvos valstybinė vėliava ir kabinama Lenkijos vėliava”. Netiesiogiai, apibendrinant tą patį parodo ir minėtoji I. Meliano kalba. (Gaila, neišklausa, nepadiskutuota, vėliau išspaudinta “Atgimime”, nr. 25).

Visi lygūs?

Susirinkusių nepasitenkinimą, “nuosprendį” kalbai sukėlė teiginys, kad “Vilniuje (kaip visoje Lietuvoje) lietuviai ir lenkai yra lygūs”. Nesutikti su autorium dėl tautinių mažumų lygybės, žiūrint į ją įstatymo požiūriu, netiktų, būtų nerimta. Teisiškai lygybė visiška. Bet ar pietryčių Lietuvoje tarp įstatyminės ir tikrosios mažumų padėties galima dėti lygybės ženklą? Ar ji realiai ypač ten, kur mažumas sąvoka “apsiverčia”, kur mažumą sudaro tarp slavų gyvenantys lietuviai?

Iš tolesnės I. Meliano kalbos matyti, kad jis dėl tos lygybės nėra įsitikinęs, jos neteigia nė pats. Antai sakoma: “Kazin, ar kas abejoja, jog tvirtai ant kojų atsistojusi”. Gaila, ko imtis neatsistojusiai, atsakymo nėra.

Autonomininkų reikalavimai. Ryškus, platus padėties vaizdas atsiveria paskaičius kitos pusės (reikalaujančių lenkų

autonomijos) kalbas minėtame “Vilnijos deputatų” suvažiavime Mostiškėse. Pagrindinę kalbų mintį, matyt, bus išreiškęs Tomaševičius, pagal kurį “čia suvažiavę lietuviai nori prisistatyti lenkiškoje Vilniuje nuosavų namų ir paversti lenkus savo baudžiauninkais”. Sakinys įdomus, istoriškai vertingas. Taikliai apčiuopdamas “Vilniaus lenkų nacionaliniam teritoriniam krašte” kurstomas nuotaikas, autorius atvirai deklaruoja gyvensenos būdą, pagrįstą toli gražu ne įstatymu, ne valstybės teikiama mažumoms teisėmis, o vadovų jausena, nuotaikomis, besiremiančiomis jėga, administracine galia, atskleidžiančių natūralų reikalavimų didėjimą. (Apetitas ateina bevalgant?).

Dabar jau reikalaujama profesionalaus teatro, lenkų universiteto. (Kažin, kaip šie reikalavimai atrodo Punsko, Seinų lietuviams? Tenka girdėti, kad kol kas, pavyzdžiui, Seinų ligoninėje lietuviai negali savo kalba apraудoti net mirusio ar sergančio, nes toji “pagonių kalba gadina personalui nervus”. Neteko taip pat girdėti, kad Lenkija leistų kurti vokiečių universitetą Štetine – ne Šėecine).

Jausdami administracinę galia, veikėjai Mostiškėse patvirtino “Vilniaus lenkų nacionalinio-teritorinio krašto” vėliavą (kaip Lenkijos respublikos), pasirinko himną (lenkų giesmę “Rota” – “Priesaiką”); 1-ajame “krašto” statuto paragrafe aiškinama to “nacionalinio-teritorinio” vieneto sukūrimo priežastis: jis kuriamas, norint “užkirsti kelią lenkų ir kitų (!) šioje teritorijoje gyvenančių tautybių asimiliacijos planams”.

Lietuviai ujami

Kaip tame “Vilniaus lenkų... krašte” sekasi tautine mažuma virtusiem lietuviams, buvo kalbėta jau minėtame susitikime, įvykusiame balandžio 25 d. Kultūros ir švietimo ministerijoje. Jų gyvenimą bene tikroviškiausiai perteikia vienas sakiny – D. Kuolio atsakymas po kaltinimų dėl ministerijos nesirūpinimo padėtimi: “Ministerija net su krašto apsaugos vyrais neatvėrė čia mokytojų”. Iš tiesų neatvėrė, nes liuanistai, kiti mokytojai lietuviai (jų labai trūksta)... bijo. Baugina ne tik vargana buitis be butų, be lietuvių vaikų darželių, mokyklų, bet ir nuolatinis vietos savivaldybių priešiškumas, tiesiog tvyranti grėsmė (šnaždesiai – važiuok atgal į savo “Kauno Lietuvą”, grasinimai – “atsistosi prie sienos”).

Aprašęs susitikimą, visuomeninės rytų Lietuvos reikalų tarybos pirmininko pavaduotojas J. Šedys straipsnį baigė eilute: “Kaip čia turi jaustis lietuviai, priverstas savo vaikus ar anūkus leisti į mokyklas ar vaikų darželius, kur jie nemokomi gimtosios kalbos, nors ji pagal konstituciją ir valstybinė?”

Daugiau kaip prieš 700 metų pietryčių Lietuvoje Mindaugas dėjo baltų valstybės pamatus, tos dalies širdyje – Vilniuje – statė katedrą, kūrė politinį-ideologinį branduolį, o šiandien toji žemė vis aktyviau tampa korta didžiajame Maskvos, slavų žaidime, kuriame lemia, deja, ne teisė, įstatymas. Todėl, kai skaitai I. Meliano kalbą apie tai, kad jam, kaip visiem, rūpi “krašto

Teroro sudrumstos žaidynės Lietuvoje

“Tėviškės žiburių” korespondento įspūdžiai iš Kauno ir Vilniaus

Atrodė, kad viskas bus gerai. Sovietų pasieniečiai be ilgo tapatybės tikrinimo ir įtarinėjimų žvilgsnių praleidžia pro kontrolės punktą. Sovietiškai Vilniaus orauosčio muitininkai mandagūs, lagaminų neatidarinėja, stengiasi kalbėti lietuviškai. Gedimino pilies bokšte plazda trispalvė, Vilniaus miesto gatvių pavadinimai beveik visur tik lietuviški, Lietuvos policininkai, KAD savanoriai ir muitininkai dėvi lietuviškas uniformas.

Žaidynių atidarymas

IV Pasaulio lietuvių sporto žaidynių atidarymas buvo nuotaikingas ir optimistiškas. Kauno stadione minios žiūrovų. Žygiuoja Argentinos, Australijos, Brazilijos, Kanados, JAV ir kitų kraštų sportininkai, neša savo valstybių vėliavas. Jiems šiltai plojama. Paskutinieji eina Lietuvos sportininkai, kurie yra labiausiai plojimų užsitarnavę. Jie, Lietuvos lietuviai, atlaikė blokadą, naujokų gaudynes, tankus, okupaciją. Jų pasiryžimo dėka įvyko Pasaulio lietuvių sporto žaidynės Lietuvoje.

Stadieno groja orkestras, šokama tautiniai šokiai, trys Lietuvos civilinės aviacijos lėktuvai preciziškai daro “mirties kilpas”, dainuoja choras. Kalba Lietuvos AT pirmininkas V. Landsbergis: “Mes galime dabar daryti tai, ko anksčiau negalėjome...” Nelaukta šalia stadiono praskrenda sovietų malūnsparnis lyg ir sakdamas: “Per daug nesidžiaukite – mes dar čia esame”.

Varžybos

Sekmadienį, liepos 28, prasideda sporto varžybos. Kauno sporto halė pilna krepšinio mėgėjų. Žaidžia ir užsienio komandos, tačiau tuoj galima pastebėti, kad vietiniai sportininkai yra pranašesni. Senjorų teniso turnyro atidaryme buvo daugiau žiūrovų negu Ka-

nados pirmenybių baigmėse. Kitos sporto šakos, kaip fechtavimas, šaudymas, tinklinis, dviračių varžybos, ledo ritulys, netgi badmintonas, beisbolas bei kitos žaidynių rungtys, vyko įvairiuose Lietuvos miestuose. Visur nuotaika buvo pakili, užsienio svečiai vaišingai priimami, žiūrovų visur daug. Atrodė, kad viskas bus gerai. Taip nebuvo.

Žaidynės ir žudynės

Liepos 31 d. Vilniaus mieste pasklido žinia, kad Medininkų muitinės poste buvo nužudyti šeši Lietuvos pareigūnai ir du sunkiai sužeisti, kurių vienas vėliau mirė. Apie 15 v. Savivaldybės aikštėje (anksčiau Ožėškienės, vėliau Černiachovskio) prieš LKP CK rūmus įvyksta “ad hoc” surengta demonstracija. Skanduojama “fa-šis-tai, fa-šis-tai”, šaukiama “žudikai, lauk iš Lietuvos”, nešiojami plakatai su įrašais: “Laisvės nesusaudysite, LKP banditai”, “Vakar Rainiai – šiandien Medininkai”.

Dalis demonstrantų pražygiuoja Gedimino prospektu pro užgrobą Lietuvos kompartijos pastatą (Gedimino 36) ir dar demonstruojama prie KGB rūmų. Visus tuos tris pastatus nuo piliečių pykčio saugo sovietų VRM kariškiai kartu su Lietuvos policija.

Įtampą sušvelnino AT pirmininkas Vytautas Landsbergis, kuris, kalbėdamas per Nepriklausomos Lietuvos televiziją, prašė piliečius nesigriebti jokių priemonių prieš okupantus, bet palikti tai vyriausybei. Vyskupas S. Tamkevičius per tą pačią TV sakė, kad neapykanta yra bloga patarėja. Vėliau Lietuvos ortodoksų vyskupas Chrizostomas ragino laikytis įsakymo “nežudyk” ir pabrėžė, kad jokie valstybės politikos interesai neturi skatinti bei teisinti žudymo.

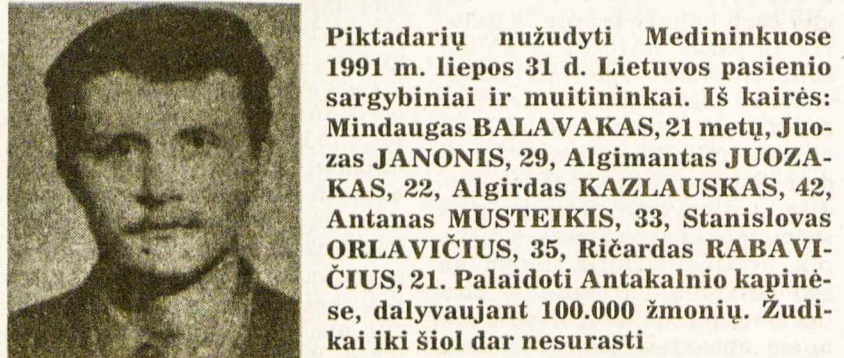
Žudynių dieną žaidynės buvo laikinai sustabdytos.

Laidotuvės ir žaidynių uždarymas

Penktadienį varžybos vyko spartesniu tempu, nes sekanti diena, rugpjūčio trečioji, buvo paskelbta gedulo diena. Žuvusieji buvo pašarvoti Vilniaus sporto rūmuose, ir juos lankė tūkstančiai piliečių. Laidotuvėse dalyvavo apie 100.000 žmonių. Gedulingoje eisenoje iš Sporto rūmų į katedrą ir iš jos į Antakalnio kapines ėjo įvairių kraštų sportininkai su savo valstybių vėliavomis, uniformuoti KAD (krašto apsaugos departamento) savanoriai, muitinių tarnautojai ir policininkai. Buvo nešami tūkstančiai vainikų. Žmonės gatvėse viešai verkė.

Sekmadienio vakare Vilniaus kalnų parke įvyko iškilmingas žaidynių uždarymas. Vėl žygiavo įvairių valstybių delegacijos. Tylos minute buvo pagerbti Medininkų žuvusieji. Skambėjo liaudies dainos, šoko įvairūs ansambliai, grojo orkestras. V. Landsbergis kalbėjo: “Mes visi turime save paklausti pažvelgę sau į širdis: o ką aš padariau, ar viską padariau? Ar aš galėčiau su drausmi ar perkalbėti tą, kuris šaiposi iš Lietuvos?”

Laisvės niekas nesusaudys, nesusaudys nei vilties, nei pasiryžimo. Sekančios žaidynės vėl bus Lietuvoje. J. B.

Piktadarių nužudyti Medininkuose 1991 m. liepos 31 d. Lietuvos pasienio sargybiniai ir muitininkai. Iš kairės: Mindaugas BALAVAKAS, 21 metų, Juozas JANONIS, 29, Algimantas JUOZAKAS, 22, Algirdas KAZLAUSKAS, 42, Antanas MUSTEIKIS, 33, Stanislovas ORLAVIČIUS, 35, Ričardas RABAVIČIUS, 21. Palaidoti Antakalnio kapinėse, dalyvaujant 100.000 žmonių. Žudikai iki šiol dar nesurasti

SOS vaikų kaimai Lietuvoje

Naujai įsteigta našlaičių globos draugija šaukiasi užsienio lietuvių pagalbos

Beglobių vaikų – našlaičių, pamestinukų – problema Lietuvoje yra tikrai sunki. Visiems yra aišku, kad vaikų bei kūdikių namų kolektyvinės struktūros (jos kartais atrodo labai pavyzdingos) negali išaugti normalūs, pilnaverčiai žmonės. Ypač siaubinga padėtis yra vadinamose psichoneurologiniuose internatuose, kur tarp psichinių bei nervinių ligonių yra patekę daug visai normalių vaikų.

SOS vaikų kaimų draugija Lietuvoje imasi iniciatyvos sudaryti tarptautinę komisiją, kuri patikrintų visus tokių psichoneurologinių internatų gyventojus, atrinkdama tuos, kurie ten yra patekę per klaidą ar neapdairumą. Tokiems kaip tik ir būtų pirmiausia skiriami SOS vaikų kaimai, kuriuos organizuoti ryžtasi neseniai įsteigusi draugija.

Be užsienio lietuvių pagalbos šiuos užmojus realizuoti šiuo metu yra neįmanoma. Užtenka prisiminti, kad vidutinės dirbančiųjų algos dabar Lietuvoje yra apie 15 JAV dolerių per mėnesį. Su tokiais pajamomis, net ir tikrai norėdami, jie negali būti labai dosnūs labdarai. Tad visų žvilgsniai ir šį kartą su viltimi krypsia į užsienio, ypač į Š. Amerikos, lietuvių. Atleiskite už akiplėšišką drąsą, bet argi galima ramiai laukti, kol Lietuva ūkiškai sustiprės, ir dabartinę našlaičių kartą palikti jų skaudžiam likimui? Tai juk būtų ne tik antihumaniška, bet ir didžiai nuostolinga atgimstančiai Lietuvai.

Šis pereinamasis laikotarpis yra labai palankus tiems užsienio lietuviams, kurie norėtų savo santaupomis ką nors konkretaus sukurti gimtajame krašte, ką nors tikrai vertingo padovanoti po sunkios priespaudos prisikėlusiai Tėvynei. Užsienio valiuta čia dabar yra labai reikalinga ir nepaprastai vertinama. Tokia dovana, pavyzdžiui, galėtų būti našlaičių šeimai namelis SOS vaikų kaime.

Už 7000 ar 8000 dolerių Jūs galėtumėte Lietuvoje pastatyti gražų, patogų namą, kuriame apsigyventų dešimtys našlaičių šeimų. Namai būtų pavadinti Jūsų ar Jūsų artimųjų vardu, įamžinant Jūsų ar Jums brangių

asmenų atminimą. Taip Jūs taptumėte draugijos garbės nariu ir Vaikų kaimo steigėju, jo garbės piliečiu. Apsilankę Lietuvoje būtumėte brangūs draugijos ir Vaikų kaimo svečiai, didžio- siaus lietuviškos ir tarptautinės vaikų šeimos narys.

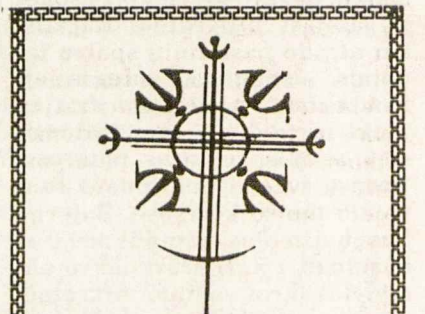
Kiekviena, kad ir mažiausia, Jūsų auka šiam tikslui bus įamžinta Lietuvoje besikuriančių SOS vaikų kaimų istorijoje.

Būtume labai dėkingi, jei atsi-rastų tautiečių, kurie ryžtųsi organizuoti SOS vaikų kaimų rėmėjų būrelius.

Draugija turi tolerinę sąskaitą Vatikane. Čekius galima siųsti draugijos atstovo Romoje mons. Antano Jonušo adresu, pažymint, kad auka yra skiriama SOS vaikų kaimams Lietuvoje: Rev. Mons. A. Jonušas, SOS vaikų kaimai Lietuvoje IOR 051 3 01645, Via Casalmoferrato 20, 00182 ROMA, Italy.

Apie SOS vaikų kaimų Lietuvoje ir jų rėmėjų veiklą nuolat informuosime spaudoje ir draugijos biuleteniuose. Su nuoširdžiu dėkingumu ir Dievo palaimomis linkėjimais.

Kun. V. Kazlauskas, pirmininkas
Druskininkų 4-1, 233000 Kaunas,
Lithuania. Telef. 228.224

“Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda”

The
Lougheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

“Žmonės, kurie atjaucia kitus”
Sudbury, Ontario

A+
JADVYGAI GABRĖNIENEI

mirus,

vyrą PRANĄ nuoširdžiai užjaučiame –

Sudburio lietuvių bendruomenė

A+
ELVINAI MARKUTIENEI

mirus,

sūnų ALFREDA su šeima, gimines bei artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame –

Toronto lietuvių pensininkų klubo valdyba

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal
susitarimą

Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus
ir vakarais

Knygų rišykla
“SAMOGITIA”
meniška ir įra-
šus

A. Plėnys

3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas VYTAUTAS LANDSBERGIS kalba IV Pasaulio lietuvių sporto žaidynių užbaigos iškilnėje Kalnų parke Vilniuje

LAISVĖJANČIOJ TĖVYNĖJ

RENKA DUOMENIS.

Lietuvos generalinėje prokuratūroje renkami duomenys apie žmones (ir lietuviškos kilmės), dabar gyvenančius emigracijoje, II D. karo metais dalyvavusius žydų šaudyme Lietuvoje. Tų duomenų prašo karo nusikaltėlių ieškantis Simono Wiesenthalio centras Izraelyje. Šią trumpą žinutę "Telefax" skyrelyje paskelbė "Gimtasis kraštas".

PAGERBĖ ČERVENĖS AUKAS

Lietuviai ir gūdai prisiminė dar vieną liūdną penkiasdešimtmetį. 1944 m. birželio 26 d. NKVD dalinys miške prie Červenės sušaudė kelis šimtus politinių kalinių, varomų iš Minsko kėleimo. Tarp jų buvo ir apie 70 lietuvių, Minskan nuvežtų iš Kauno sunkiųjų darbų kėleimo. Enkavedistai, bėgdami nuo artėjančio fronto, paleido kriminalinius kalinius, bet bandė nužudyti visus politinius. Šią tragediją savo knygoje "Kaip jie mus sušaudė" aprašė gyvas išlikęs plk. Jonas Petraitis. Kartu su juo išsigelbėjo ir apie 30 kitų lietuvių, pakritusių ir suvaidinusių nušautus. Lietuvių aukos buvo prisimintos liepos 19 d. Mišiomis Vytauto šventovėje Kaune. Visų žuvusiųjų pagerbimu Červenėje liepos 20 d. rūpinosi Lietuvos politinių kalinių sąjunga ir Gudijos liaudies frontas, vadovaujamas B. Pozniako. Prie Červenės, seno gudų miestelio, buvo pastatytas lietuviškas koplytstulpis ir gudų kryžius. Ekumeninės pamaldas laikė katalikai, stačiatikiai, evangelikai ir unitų dvasiškiai.

"BREŽNEVO VILA"

Pajūrio pakraštyje prie Palangos prieš tryliką metų išdygo paslaptinė vila, su pagalbiniiais pastatais apimanti 25 hektarų plotą. Metalinę tvorą stropiai saugojo KGB saugumiečiai, vilą aptarnaudavo 90 etatinių prižiūrėtojų. Palangos gyventojai ir vasarotojai šį uždaramą parką stovintį pastatą pavadino "Brežnevo vila". Mat visiems buvo aišku, kad jis yra skirtas žymiesiems svečiams iš Maskvos. Tas poilsio kompleksas su vila ir pagalbiniiais pastatais, pasirašius specialų aktą, pernai buvo atiduotas Lietuvos sveikatos apsaugos ministerijai. Atrodo, įtakos atidavimui turėjo Lietuvos atstovų kreipimasis į Sovietų Sąjungos ministerijų tarybą ir netgi reformas vykdančio M. Gorbachovo žmoną Raisą. "Tiesos" korespondentas Gediminas Pilaitis, apsilankęs atgautoje viloje, šio dienraščio 1990 m. kovo 2 d. laidoje pasakojo: "Kilimine danga išklotais koridoriais žengiamieji ir erdviai svetainės. Vakaraus čia rusendavo židiniai. Pašonėse šliejasi biliardinė. Karališkai atrodo pastelinių spalvų tapetai išdailinti miegamieji kambariai. Apačioje įtaisyta jauki pirtelė. Čia pat gydomosios vonios, masažo patalpos. Vasarą svečiai mikiindavo raumenis teniso kortuose. Bajoriškus jų užmojus atspindi uždaras baseinas, į kurį srundavomo pašildytas jūros vanduo. Atkreipė dėmesį į palubėje kabančių šviestuvų girliandas..." G. Pilaitis patvirtina, kad šia

vila neteko pasinaudoti pačiam L. Brežnevui. Tačiau viloje poilsiausi Kossyginas, Grišinas, Vorotnikovas, Ligachiovas, Sliunkovas, Masliukovas, Sovietų Sąjungos kompartijos politbiuro narių šeimos ir gimnazičiai.

SVEČIAI IŠ KANADOS

Atskirame pastate netoli vilos dabar yra įsikūręs Respublikinis Palangos vaikų centras. Prašmatni vila netinka sanatoriniam gydymui. Ją norima užvertinę valiutą nuomoti svečiams iš užsienio. Žurnaliste Snieguolė Zalatorė šiemetiniame "Gimtojo krašto" 30 nr. rašo: "Čia — kino salė, šeši židiniai, biliardo kambarys, šildyta veranda, Lietuvos žemėlapis formos baseinas ir po du miegamuosius dviejuose aukštuose. Yra ir gydomosios vonios, ir masažo patalpa. Iš balkono matosi jūra, o į plažą nueiti tik keli žingsniai, ir jau prie vandens. Tai ko daugiau norėti? Prie vilos yra apie 25 hektarus žemės ir miškas. Galima grybauti, jodinėti. Kiek tokiuose vilose kainuotų pragyvenimas svetur, turbūt nereikia skelbti — keli šimtai dolerių per parą!..." Vila susidomėjo Palangon atvykę arabai, italai ir net japonai, bet už užsienio valiutą jos išnuomoti nepavyko. Ją už rublius iki kitų metų vasaros pabaigos išsinuomuoja bendra Kanados-Lietuvos įmonė "Torvil", sumokėjusi milijoną rublių ir dar už tris mėnesius kas mėnesį pridedanti po 100.000 rublių. Šią vasarą viloje poilsiaują svečiai iš Kanados, tarp kurių yra "Torvil" firmos Kanados atstovas Jatsikas Hrievič. Tos firmos prez. Rima Pumputienė, taip pat gyvenanti viloje, S. Zalatorei sakėsi mokanti 30 JAV dolerių už parą. Ši suma padengia ir keturiskart gaunamą maistą.

ATSISVEIKINO KONSULAS

Gegužės 21 d. Vilniuje lankėsi iš Leningrado išvykstantis generalinis JAV konsulas R. Miles, diplomatiniam darbui perkeliamas į Berlyną. Su lietuviu jis atsisveikino jiems Vilniaus menininkų rūmų Baltojoje salėje surengtame priėmime, į kurį buvo pakviesti dabartiniai atgimtančios Lietuvos politikai V. Landsbergis, A. Brazauskas, V. Cepaitis, R. Valatka bei kiti veikėjai. Maisto patiekalus gen. konsulas R. Miles buvo užsakęs pas "Stiklorių" kulinarus, o gerimus atsivežė iš konsolato. Jaukioje nuotaikoje buvo aptartos JAV ir Lietuvos santykių perspektyvos. Amerikietis diplomatas su šypsena sutiko Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. V. Landsbergio pasiūlytą tostą, kad Vilniui jis grįžtų pakirstas pirmuoju generaliniu JAV konsulu nepriklausomai Lietuvai. Šia proga tenka priminti, kad JAV konsulas Leningrade Kauno radijo ir televizijos centrui parūpino pusanturo metro skersmens anteną priimti erdvių satelito "Intersat-6" transliuojamoms televizijos laidos. Jos dabar galės papildyti iš Kauno transliuojamą Lietuvos televizijos programą. Tokias antenas iš JAV konsolato Leningrade gavo ir Latvijos bei Estijos televizijos centrai.

Medininkuose nužudytus pareigūnus į Antakalnio kapines Vilniuje rugpjūčio 3 d. palydi šimtąkstantinė žmonių minia

St. Catharines, Ont.

STALINO-HITLERIO BALTIJOS KRAŠTŲ užgrobiho 52 metinės sueina rugpjūčio 23 d. Ir šiemet, kaip ir kiekvienais metais, ši žiauri tragedija bus atsiminta atitinkama demonstracija prie miesto rotušės. Tam organizuoti sudarytas komitetas iš lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių, lenkų ir kitų Pavergtų tautų organizacijų narių. Visam pasauliui turi būti gėda palikti Baltijos kraštus Sovietų Sąjungos kruvinuose naguose. Mes einame į viešumą, griežtai protestuodami prieš sovietų melą ir apgaule, reikalaujame, kad sovietiniai fašistai nedelsdami išsinešintų iš Lietuvos ir kitų Hitlerio pagalba pavergtų kraštų. Dalyvausime demonstracijoje visi, pakvieskime ir kitataučius. Moterys laukiamos tautiniais drabužiais. Ateikime su vėliavomis, plakatais, apsirūpinkime žvakutėmis. Kor.

Delhi-Tillsonburg, Ont.

PAGERBDAIMI a.a. VINČA ZADURSKA, mirusį 1991 m. rugpjūčio 1 d., jo atminimui aukojo: "Tėviškės žiburiams": \$20 — J. Mačiulis; \$10 — J. Jauneika, F. Gurlkys, M. Z. Obelienis, S. Oleka, B. V. Vyta, N. Galeckas, M. V. Miceika, L. T. Vitai; iš viso — \$100. **Pagalbos Lietuvai vajui:** \$25 — A. Aliušienė; \$20 — B. Lukošienė, P. Augaitis, J. Jocas, A. K. Ratavičai, A. Budreika, B. Gudinskas, A. B. Arūnas; \$15 — P. Lapienis; \$10 — O. Čekienė, E. Razokienė, D. Bartulienė, J. Lach, P. Pargauskas, S. Beržinis, J. Stonkus, V. Jakubickienė, J. Vieraitis, E. Vindašienė; iš viso — \$280. **Tautos fondui:** \$25 — J. Stradomskis; \$20 — B. Stonkus, P. Vėžauskas, B. V. Cvirks, M. D. Norkai, J. Mačiulis; \$10 — B. Gerčienė, J. Astauskas, D. Rugienytė, B. Dirsė, J. Vieraitis, L. J. Vitai; iš viso — \$185. Nuosirdi padėka aukotojams. J. Vitas, TF igaliotinis

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudimą. Pristatome įsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusų keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

[vedu šildymo ir vėsinimo sistema, atlieku visus taisymo ir skardos darbus]
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Winnipeg, Manitoba

PIRMOJI GEGUŽINĖ KLB Winnipeg apylinkės valdybos pastangomis buvo surušta sekmadienį, liepos 14. Į Galinaičių-Dielininkaičių ūkį Woodlands apylinkėje, apie 50 km nuo Winnipeg, jau nuo ankstyvo ryto pradėjo suvažiuoti miesto ir apylinkės lietuviai ir jų kitataučiai draugai. Prel. J. Bertasius, atsukę iš Winnipeg, 1 v.p.p. atlaikė pamaldas, po kurių prasiėjo linksmoji dalis, pietūs ir programa. Šeiminingės S. Dielininkaitienė ir G. Galinaičienė paruošė skanaus maisto ir kepsnių, valdybos narė I. Galinaičienė-Heilmann kepė dešras ir kotletus. R. Biežytis patarnavo išalkusiems, o V. Daubaraitė tvarkė dienos finansus. Valdybos pirm. R. Galinaičius su padėjėjais malšino dalyvių troškulį. Promaginė programą atliko — M. Timmermanas, J. Madden ir R. Galinaičius. Maudymosi baseine neturko jaunų ir senų plaukikų, o didžiulėje, gražioje pievoje suvažiuosieji galėjo pasikaitinti saulėje ir pabūti lauti. Gegužinės metu buvo traukiami laimikiai — V. Galinaičio pagaminti medžio dirbiniai. Loteriją pravedė B. Grabienė su pagalbininkais. Po kelerių metų sausras Manitobojie šią vasarą dažnai ir daug lyja, bet gegužinės diena pasitaikė labai graži, ir visi atvykusieji linksmai praleido laiką. Nors dalyvių buvo nemažai, bet pagal aikštės dydį ir paruoštą maistą galėjo būti daug daugiau. Padėka valdybai, V. Galinaičio bei V. Dielininkaitio šeimoms ir visiems prisidėjusiems darbu ir dalyvavimu. EKK

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,

įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 34 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki...6%
santaukas 5.25%
kasd.pal.taupymo s-ta .. 4.75%
90 dienų indėlius 8%
1 m. term. indėlius 9%
1 m. term.ind.mėn.pal. 8.25%
3 m. term.indėlius 8.75%
RRSP ir RRIF (pensijos)...6%
RRSP ir RRIF 1 m. 9%
RRSP ind. 3 m. 8.75%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 14.5%
nekiln. turto pask. 1 m....10%
nekiln.turto pask. 3 m. 11.25%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaukų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių katalikų moterų sąjungos V-ji Worcesterio kuopa Maironio parke birželio 23 d. surengė madų iš Lietuvos parodą, jai panaudodama kauniškas modelininkės Laimos Kygaitės sukurtas ir į JAV atsivežtus moteriškų drabužių pavyzdžius. Vyravo ilgos vakarinės suknelės su dominuojančia violetine spalva, lapų, gėlių ir tautinių atspalvių turinčiais ornamentais. Moteriškus drabužius demonstravo viešnia iš Lietuvos R. Ambrozaitienė su vietinėmis Worcesterio lietuvėmis. Parodą suorganizavo Lietuvių katalikų moterų sąjungos V-sios kuopos valdybos pirm. J. Spirauskienė.

Prie Šv. Antano parapijos Detroito viešiant St. Butkaus šaulių kuopa dvejų metų kadencijai išrinko nežymiai pertvarkytą ligšiolinę valdybą. Sekančius dvejus metus kuopai vadovaus: pirm. Eduardas Milkus, dvasios vadas klebonas kun. Alfonsas Babonas, vicepirm. Vytautas Ogilvis, sekr. Ona Pusedsienė, izd. Matas Bauks, knygyno vedėjas Algis Vaitiekaitis, kultūrinių reikalų vadovė Stefa Kaulienė, renginių organizatorė Ona Šadeikienė, nario mokesčio rinkėja Lidija Mingėlienė, atstovas spaudai Antanas Grinius ir valdybos narė Eugenija Bulotienė. Lietuvos šaulių sąjungos tremtyje dalinių suvažiavime Kanados Hamiltone centro valdybos pirmininku vėl buvo išrinktas detroitietis Mykolas Abarius.

JAV federacinė institucija NCUA (National Credit Union Administration) liepos pradžioje perėmė administracinę Niujorko įsteigto lietuvių kredito kooperatyvo "Kasa" kontrolę. "Kasa", turinti savo skyrius Čikagoje, Detroito, St. Petersburge ir Waterburyje, buvo sutelkusi \$72 milijonų kapitalą, turėjo 6.100 aktyvių narių. Ji buvo įsteigta pagal federacinis JAV nuostatus. Kiekvieno nario sąskaita yra apdrausta iki \$100.000. Nariai ir toliau galės naudotis visomis "Kasos" paslaugomis NCUA priežiūroje, kasdieninės operacijos nebus sustabdytos. Biuletenyje "NCUA News" pranešama, kad kontrolė "Kasai" įvedama dėl svarbių NCUA verslo paskolų taisyklių pažeidimų, susietų su atsiskaitymu už tas paskolas, jų sutelkimu rinktiniam narių skaičiui nesaugios finansinės nekilnojamo turto operacijose. "Kasos" kontrolė rūpinsis Layne L. Bumgardner ir jo štabas. NCUA kontrole kredito kooperatyvus norima apsaugoti nuo galimo bankroto.

Australija
Kanberos lietuvių aplankė ir jiems birželio 2 d. įdomią paskaitą apie archeologinius darbus Lietuvoje skaitė prof. Adomas Butrimas. Paskaita buvo iliustruota skaidrėmis ir vaizdais. Širdies gelmes palietė Gedimino pilies bokšte plevesuojanti atgimtančios Lietuvos vėliava.

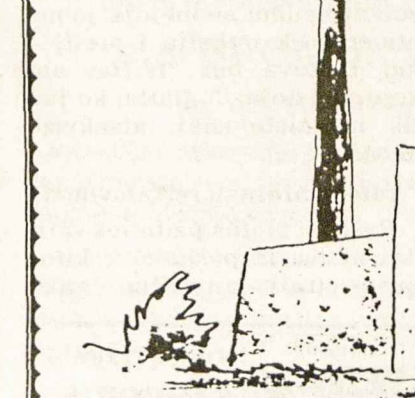
A.A. Jaunutis Petras Dirks liepos 18 d. mirė Kanberoje. Velionis, gimęs 1923 m. vasario 22 d. Telšiuose, mokėsi Kauno "Aušros" berniukų gimnazijoje iki išvykimo Vokietijon su repatriantų banga 1940 m. Inžinerijos studijas pradėjo Grazo universitete, o jas baigė ir diplomą gavo pokario metais Miuncheno universitete. Atvykęs Australijon 1949 m., tobulinosi inžinerijoje, įsigydamas magistro laipsnį.

Australija

Kanberos lietuvių aplankė ir jiems birželio 2 d. įdomią paskaitą apie archeologinius darbus Lietuvoje skaitė prof. Adomas Butrimas. Paskaita buvo iliustruota skaidrėmis ir vaizdais. Širdies gelmes palietė Gedimino pilies bokšte plevesuojanti atgimtančios Lietuvos vėliava.

A.A. Jaunutis Petras Dirks liepos 18 d. mirė Kanberoje. Velionis, gimęs 1923 m. vasario 22 d. Telšiuose, mokėsi Kauno "Aušros" berniukų gimnazijoje iki išvykimo Vokietijon su repatriantų banga 1940 m. Inžinerijos studijas pradėjo Grazo universitete, o jas baigė ir diplomą gavo pokario metais Miuncheno universitete. Atvykęs Australijon 1949 m., tobulinosi inžinerijoje, įsigydamas magistro laipsnį.

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTU PAMINKLŲ BENDROVĖ

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTU PAMINKLŲ BENDROVĖ

Advokatas

AUDRIUS A. STONKUS

20 Hughson St. South, Suite 1003 (Union Gas Building)
Hamilton, Ontario L8N 3C8
Telefonas (416) 529-7462

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE

NRS WESTSIDE REALTY INC.

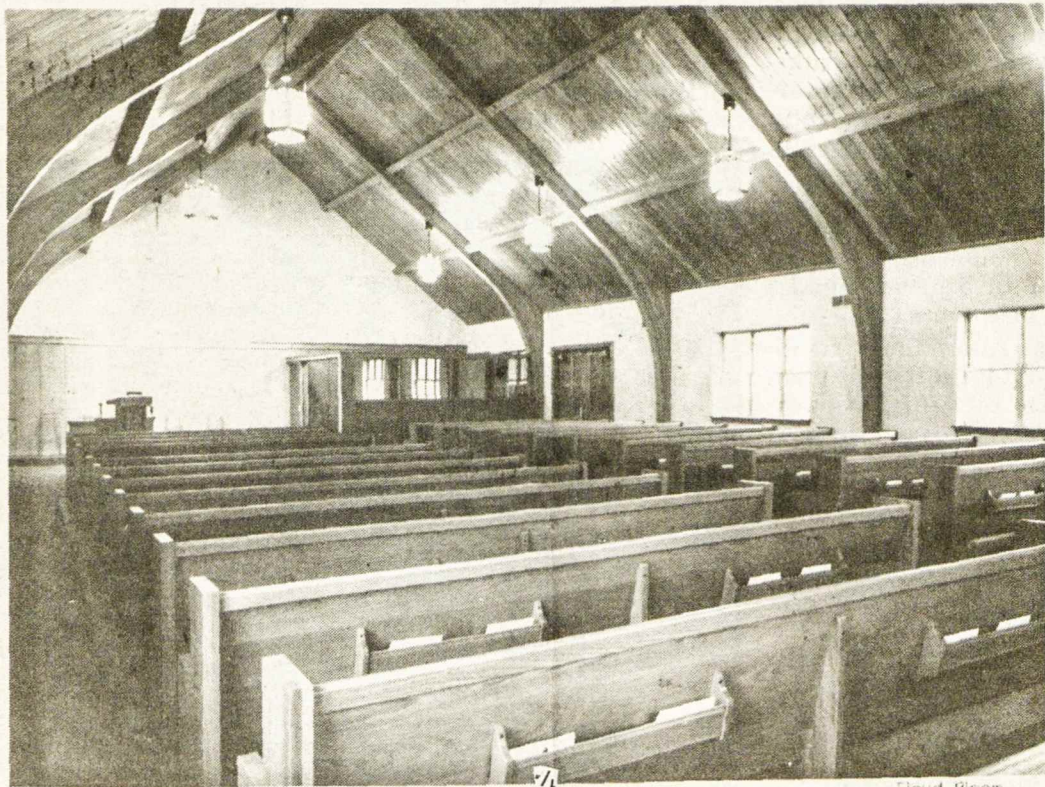
Jeigu norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere — Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

The J. B. MARLATT Funeral Home, (1985 Ltd.)

615 Main Street East
HAMILTON, Ontario
Telefonas: 528-6303

195 King Street West
DUNDAS, Ontario
Telefonas: 627-7459

Laidotuvių namai
ir koplyčia

Užsienio lietuviai turi grįžti į Lietuvą

(Atkelta iš 1-mo psl.)

— Ekonominiai santykiai su Sov. Sąjunga nenutraukti. Iš ten gauname naftą, žaliavų mūsų gamykloms, o mes reali-juojame savo produkciją. Pasikeitimasis vyksta mainais.

— *Taip, kaip senovėje?*

— Mainai ne kaip senais laikais, nes pati situacija Sąjungoje sudėtinga. Mūsų imonininkams dabar sunkiau negu anksčiau. Jie patys dabar turi apsirūpinti žaliavomis, medžiagomis ir kitomis prekėmis. Jums tai sunku suvokti. Kai priklausėme Sąjungos ūkiniam planui, tai gamyklos direktorius padarydavo užsakymą, nuvažiuodavo į Maskvą, ir centras priskirdavo tai įmonei aprūpinti prekėmis. Dabar mums patiems reikia ieškoti tokių įmonių. Prasidėjo tiesioginiai santykiai. Čia ir iškyla komplikacija. Maskva dar bando senąją centralizuotą sistemą, o mes pradėdame patys rūpintis.

— *Ar Lietuva tiesiog prekiauja su užsieniu?*

— Prekyba vyksta, ir bandoma šioje prekyboje palengva išsiveržti iš Maskvos gniaužo. Pagal mūsų respublikos laikinąjį valiutos įstatymą, įmonės pačios turi teisę atidaryti sąskaitas užsienio bankuose ir atsiskaityti su pirkėjais, tiekėjais ir su Lietuvos valstybe ir valiutų fondą per Lietuvos banko sąskaitą. Nebūtina tą valiutą pas mus parvežti. Labai svarbu, kad jau įgyjamas pasitikėjimas.

— *Iš kur Lietuvai ateina konvertuojama valiuta?*

— Iš prekybos. Taip pat priimtas užsienio investicijų įstatymas. Investuoti galima labai geromis sąlygomis.

— *Kiek žinau, užsienio firmos vengia didelių investicijų į Sovietų Sąjungą. Nepasitiki. Sovietai prekybinį deficitą su užsieniu padengia iškasamais brangiaisiais metalais. Lietuvoje padėtis dar sudėtingesnė. Kišasi Maskva.*

— Nepriimkite tai kaip agitaaciją, bet noriu štai ką pasakyti: jei nepasitikima Lietuva, kokių būdu užsieniečiai gali pasitikėti Sov. Sąjunga? O ten investicijos daromos. Ir ruošiamasi didesnei.

Koks mūsų pranašumas? O gi mūsų istorinis valstybingumas ir dabartinis valstybingumo atkūrimas. Kas su tuo nesiskaito, manau, nėra pilnai teisus. Juk jau pasiekta daug valstybinių kapitalas (garanti-juos čia yra didelis dalykas), valstybės valiutos fondas, Lietuvos bankas su nemažais kapitalais ir pilnom operacijom.

Dar svarbus vienas momentas: liko nesunaikintas mūsų žmonių darbštumo genas. Vadinėjote po visą Lietuvą ir turbūt matėte, kad mūsų žmonės dirba. Gal aš per daug idealizuoju, bet yra faktas, kad užsienio firmos, kurios kartu su mūsų šiem sukūrė bendras įmones (joint venture), nenusivylė. Tokių įmonių yra ir Šiauliuose, ir Kaune, ir Klaipėdoje.

Kol nėra pilnos privatizacijos, į tokias įmones investuojamas Lietuvos kapitalas yra dar valstybinis. Dabartinėje struktūroje išsilaik valstybinis akcinis įmonių statusas ir valdymas. Tai daroma todėl, kad, kol įvyks oficialus supri- vatinimas, nebūtų neteisėtai supri vatinintas valstybinis kapita- las.

— *Kodėl nepalaukti priva- tizacijos įgyvendinimo? Juk privatizacijos įstatymai priimti?*

— Laukiant atsiradus didelė investavimo konkurencija. Ypač spaudimas iš užsienio. Šiandien prieš pietus lankėsi švedų delegacija. Vienas anglių milijonierius nori atidaryti lošimo namus. Norėtume, kad tas kapitalas ateitų į mūsų ūkį, o per ūkį į komerciją.

— *Ar negali atsitikti, kad jau į "joint venture" investuoto lietuviško kapitalo dalis būtų supri vatininta? Kas tada?*

— Gali atsitikti, bet dėl to įmonė nebus išardoma. Ji veiks toliau. Privatinkai gaus akci- jas. Užsieniečiai turės savo akci- jas, mūsų žmonės — savo, ly- giomis teisėmis.

Dar viena prieilada, kodėl laukiam privatizacijos įgy- vendinimo būtų nenaudingas: tikiuosi, kad Sov. Sąjungoje

nugalės sveikas ekonominis protas ir ekonomikai pritaikytas ekonominis-finan- sinis valdymas. Mūsų žmonės geriau negu užsieniečiai pažįsta Są- jungos struktūras ir jie pirmie- ji pajus tas galimybes. Lauki- mas būtų nenaudingas.

Dalis verslininkų ir kai ku- rie kiti pasisako prieš mūsų vykdomas valstybinio kapita- lo investicijas. Jie skelbia si- galį Lietuvos ekonomiką išgel- bėti. Bet tokių išgelbėjimų nėra. Jei abejojama, kad keli šim- tai milijardų galėtų išgelbėti Sov. Sąjungos ekonomiką, tai ką kalbėti apie milijoną ar ki- tą dolerių, investuotų į Lietu- vos ekonomiką. Jie pajėgūs pa- dėti atsirasti konkurencijai, rinkai, rinkos dėsningumui suprasti, bet ne ekonomikai išgelbėti.

Per porą metų, jei neuž- smaugs politiškai ir ekonomi-škai, Lietuva turėtų atsigauti. Pas mus vystymuisi situacija palanki. Pažiūrėkite, kaip to- li nuo mūsų atsilikusi Kara- liaučiaus sritis ir visa erdvė nuo Lietuvos ir rytus. Jei Sov. Sąjunga sugalvotų sustabdyti mūsų privatizacijos procesą, pirmą turėtų užsmaugti mūsų valstybingumą. Bet ar tai pa- didintų pasitikėjimą Sąjunga? Mano nuomone, ji to nedarys. Greičiausiai paseks mūsų pa- vyzdžių ir pati vykdys privati- zaciją.

— *Ar užsienis pasitiki Lie- tuvos banku ir ar bankas atlie- ka tas pačias funkcijas, kaip Vakaruose?*

— Mūsų bankas vis labiau ir labiau pripažįstamas Skandi- navijoje, Lenkijoje. Tas pabr- žinimas pagrįstas, nes jo kapi- talas susietas su valstybinių įmonių kapitalu. Valstybė yra garantas. Pasitikėjimas turėtų būti pakankamai aukštas. Ko- merčinės funkcijos pradėtos tvarkyti kaip ir kitų kraštų ban- kuose. Kuriasi nauji komerci- niai bankai su valstybiniu ka- pitalu. Lietuvoje investicijas galima daryti per mūsų banką.

Lietuvos banko vystymosi perspektyvoje — jis turės likti centriniu banku, atsiskirs ko- merciniai bankai. Ta kryptimi dirbama.

— *Kada turėsime litą?*

— Į šį klausimą aš nesiimu at- sakyti.

— *K. Prunskienė tai jau seno- kai buvo pažadėjusi.*

— Ji daugiau žadėjo. Aš norė- čiau mažiau žadėti. Mėgstu la- biausiai suskaičiuoti, ką turime ir kokios iš to valstybė gali turė- ti naudos.

Ar esamomis sąlygomis litas būtų naudingas, negalėčiau pasakyti. Dar reikia gerai pa- galvoti. Pinigų emisija yra pi- nių emisija. Bet prieš lito įve- dimą svarbiausia reikia įgyti *pasitikėjimą* ūkiniu pajėgumu. Tik tada litas įgaus tikrąją prasmę ir iš jo įvedimo bus ga- lima laukti teigiamų rezultatų.

— *Girdėjau per Vilniaus ra- diją, kad svarstomas draudų įstatymas. Ar bus tik valstybi- nės draudos, ar ir privačios?*

— Labai spartėja finansinių institucijų kūrimasis. Be drau- dimo, dar kuriasi bankai, iš- kūrė birža. Tai vienas iš gyvo- sios rinkos požymių. Draudi- mo įstaiga — valstybinė, bet vei- kia savarankiškai, su atsako- mybe. Yra pageidaujančių ir laukiančių leidimo steigti pri- vačių draudos bendrovių. Jū- sų dukters Dainos pagalba man buvo labai reikalinga. Aš jau labai dėkinga. Draudos įsta- tymo apiforminimas kėlė ne- mažą rūpestį. Ji daug padėjo ir dar pažadėjo padėti.

— *Kur turėtų stovėti išeivija Lietuvos ekonomikos stipri- nime? Lietuvos žmonėms ir jums, kurie perėjimui į naują sistemą vadovaujate, daugy- bė rūpesčių. Šalia to, viso- kiems įtarimams ir kaltini- mams dirva vešli. Tuo naudo- jasi opozicija, nekalbant apie atvirus Lietuvos laisvės prie- šus. Išeivija turi padėti, bet ku-: žiniomis, patirtimi, kapi- talais, investicijomis?*

— Aš manau, kad padedate savo pavyzdžiu. Didžiuojuosi jūsų išsaugotu lietuviškumu. Tai turėtų padidinti mūsų, gy- venančių Lietuvoje, atsakomy- bę. Jei mes savo nesutarimais, pavydais ar kitu būdu, būda- mi čia, pakenksime Lietuvai patys, tai niekas mums nega- lės padėti.

— *Mano kartai išeivio kelias nebuvo rožėmis klotas, bet šim- tus kartų lengvesnis už jūsiškį. Mūsų niekas neprievertavo, ir savo iniciatyvą galėjome pa- naudoti kaip norėjome. Ar iš- eivių atsakomybė Lietuvai ne- turėtų būti didesnė, negu kad rodome?*

— Gal man apie tai sunkiau kalbėti. Kiekvienas žmogus tu- ri atsakyti pats už save, tad ne- drįsčiau kalbėti apie jūsų atsa- komybę. Bet aš manyčiau, kad jūs noriau padėtumėte, jei ma- tytumėte, jog mes patys prisi- imame didesnę atsakomybę našta. Prisiėmę atsakomybę, mes galime daug pasiekti. Pvz. aš žinau, kad pastaruoju metu lietuviai Sibire galėjo nebli- giau gyventi kaip Lietuvoje. Lietuvoje pagrindinė atsako- mybė — mūsų pačių. Mes geriau žinome sistemą, gerai pažis- tame vieni kitus ir turėtume žinoti, kad už praeityje silp- nybės valandose padarytas klaidas nereiktų skubėti kal- tinti. Reikia dirbti. Ir čia jūs mums negalite padėti.

Pirmas užsienio lietuvis, su kuriuo susitikau, buvo p. Gu- dėnas ir jo žmona Eglė. Ji dir- bo švietimo ministerijoje, o p. Gudėnas čia man padėjo. Turiu pajėgų ir draugišką štabą, bet užsienio lietuvių talka buvo reikalinga. Gudėnas manęs ne- moko, tik klausėsi ir kur rei- kėjo patarėdavo. Aš jam labai dė- kinga ir laukiu, kad vėl grįžtų.

Jūsų didžiausia pagalba — tai rodomas mums pasitikėji- mas. Jeigu jūs nepasitikėsit, tai kaip pasitikės tie, kurie mūsų tiesiogiai nepažįsta. Jei p. Gudėnas pažadėjo grįžti su žmona ir dar gal ką atsivežti ir padirbėti 3-4 mėnesius, tai reiškia, kad jis tiki mano dar- bu ir Lietuva. Žibutė (Brinkie- nė) daug dirbo ir pažadėjo: "Padėsiu, kiek galėsiu". Daina (Kojelytė) pažadėjo dar padėti. Tai kokios kitos pagalbos lau- ki? Kapitalais? Jei investuo- site, tai čia bus jūsų laimė. Ži- nau, kad investicija surišta su rizika. Bet jūs tūs dalykus ži- note. Dedant pinigus į banką, irgi rizika. Bet jei investuo- site, kurią nors sritį, kad ir ne- didelę sumą, bus Lietuvai pa- galba. Svarbiausia — pasitike- mus pagalba. Gal su jūsų re- komendacija atsiras ir kitų in- vestitorių. Tuo būdu stiprin- vime Lietuvos ekonomiką. Kai čia lankysitės ir bendradar- bausite su mumis, matysite, kur mes jūsų investicijas nau- dojame. Vis tiek juk dažniau atvyksite pas mus, jei visai dar ir nesugrįšite.

— *Ačiū už nuoširdų pokal- bį ir mums, išeiviams, reika- lingas žinoti mintis. Mūsų skai- čiai irgi riboti, daugiau sąra- šuose negu lietuviškoje veiklo- je. Bet taip yra visur ir visa- da. Malonu buvo girdėti, kad įvertinate išeivijos pagalbą, kuri galėtų būti didesnė ir pla- ningesnė. Būdamas Lietuvoje pastebėjau džiugų reiškinį — mūsų kartos vaikai, atvykę čia, jaučiasi lyg namie, reikalingi ir naudingi. Jūs, kvi esdama juos talkon, sudarote sąlygas jiems ne tik Lietuvos labui panau- doti savo žinias ir patirtį, bet ir parodyti lietuviškas širdis. Juk ilgą laiką jums buvo kala- ma, kad vyresnioji išeivijos karta — tai nulūžusi, vystanti šaka, o vaikai nutautėję. Galia pasididžiuoti ir Jums talkinu- sia Žibutė, kuri Amerikoje bu- vo mano mokinė lituanistinėje mokykloje.*

— Žibutė pažadėjo ir ateity- je padėti. Tai mums svarbu. Mes daryti turime patys. Ką padaro kitas, ne visada įvyk- dysi, nes nežinai, kas dar bu- vo jo mintyse. O ką padarai pats, gali vėliau papildyti tuo, kas likę galioje. Todėl turime daryti mes, čia esantys, o jums tenka mums padėti. Atleiskite, kad aš sakau "padėti", bet taip tikiu. Esu labai dėkinga už tą dalykinę pagalbą — žinių, proto ir sveikatos. Tai auka Lietuvai.

Jūs paaukojate daiktų gim- inėms — irgi gerai. Lietuvos žmo- nės tapo turtingesni. Bet da- bartiniu metu, ką jūs darote, yra nepalyginama. Žibutės pa- ruoštas projektėlis jau išėjo į ekonomikos ministeriją. Jau jis tarnauja. Vakar kalbėjau su A. Šimėnu. Gudėnas dirbo ilgiau ir paruošė didesnę pro- jektą. Daina padėjo kai ką iš- šifruoti.

Talkininkai-kės, finansų mi- nisterijos darbuose talkinė, iš dalies prisiėmė atsakomybę ir

Pagalbos Lietuvai pasitarime Belgijos sostinėje Briuselyje 1991 m. liepos 30 d. Iš kairės: Pasaulio lietuvių bendruomenės ir Kanados lietuvių bendruomenės vicepirmininkė GABĖJA PETRAUSKIENĖ, Lietuvos aukščiausios tarybos vicepirmininkas KAZIMIERAS MOTIEKA, Pagalbos Lietuvai vajuas pirmininkas VYTAUTAS BIRETA. Apačioje: PLB pirmininkų suvažiavime Vasario 16 gimnazijoje, Vokietijoje, 1991 m. liepos 26-28 d.d. Iš kairės: VINCAS BARTUSEVIČIUS iš Vokietijos, adv. ALGIS PACEVIČIUS, GABĖJA PETRAUSKIENĖ, VYTAUTAS BIRETA — iš Kanados (KLB krašto valdybos nariai)

Liūdime kartu su jumis . . .

Lietuvos respublikos aukščiausiąjai tarybai Lietuvos respublikos vyriausybei

Mes, Argentinos, Austrijos, Belgijos, Didžiosios Britanijos, Estijos, JAV, Kanados, Moldovos, Prancūzijos, Rusijos, Šveicarijos, Vengrijos ir Vokietijos lietuvių bendruomenių atstovai, atvykę į Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkų suvažiavimą Vasario 16 gimnazijoje Hiutenfelde, Vokietijoje, išsakome Jums savo solidarumą, Medininkų mutinėje įvykus nusikalstamai ir šiurpiai tragedijai. Tai dar vienas įrodymas, kad šiurkščiai pažeidžiama tūkstantmetė lietuvių tautos teisė būti laisviems ir tvarkytis savarankiškai. Šis ir kiti tautos teisių pažeidimai privalo būti nedelsiant išskelti ir sprendžiami tarptautiniuose forumuose.

Lenkiame galvas prieš žuvusius, reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą jų šeimoms, artimiesiems ir tautai Lietuvoje. Tikime, kad ši didi auka įprasmina ir įtvirtina Lietuvos nepriklausomybę.

Liūdime kartu su Jumis šią sielvarto valandą — parašai (kai kurie neišskaitomi)

Pasaulio lietuviai - vieninga tauta

Pasaulio lietuvių bendruomenės kraštų pirmininkų suvažiavimo išvados, priimtos dalyvaujant ir Lietuvos atstovams

PLB valdybos nariai, LB krašto pirmininkai ar jų atstovai, kartu su Lietuvos respublikos aukščiausios tarybos vicepirmininku Kazimieru Motieka, Sąjūdžio ir kitų organizacijų atsakingais darbuotojais, susirinkę į Pasaulio lietuvių kraštų pirmininkų suvažiavimą Vasario 16-sios gimnazijos patalpose Hiutenfelde š.m. liepos 26-28 d.d., priejo šiuos išvados:

1. Pasaulyje gyvenantys lietuviai sudaro vieningą lietuvių tautą. Kiekvienas lietuvis, kokiame krašte jis begyventų, yra atsakingas už mūsų tautos ateitį, kiekvienas turi teisę ir pareigą prisidėti prie Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinimo.

2. Išeivijos lietuviai moraliai ir materialiai remia lietuvių tautos laisvą ir demokratiškai išrinktą Lietuvos aukščiausiąją tarybą ir jos pastangas įtvirtinti paskelbtą Lietuvos nepriklausomybę.

3. Išeivijos lietuviai su viltimi ir susirūpinimu seka įvykius Lietuvoje. Mes lenkiame galvas ir didžiuojamės Lietuvos žmonėmis, kurie šių metų sausio 13 savo gyvybę apgynę šventą teisę būti laisviems.

4. Suvažiavimo dalyvių pritaria PLB valdybos pastangoms įjungti ir PLB veiklą lietuvių bendruomenės, įsikūrusias Rytų Europoje ir Sovietų Sąjungos tebevaldomoje teritorijoje. Dalyvių sveikina naujai priimtas ir PLB Seimą Estijos ir Moldovos lietuvių bendruomenės.

5. Siūlome Lietuvos vyriausybei panaudoti išeivijos lietuvių sukaupią ilgąmetę patirtį ir įgytas žinias, kuriant Lietuvoje demokratinės visuomenės bei laisvos rin-

už mano veiklą. Tikiu, kad mūsų bendradarbiavimas nenu- truks.

— *Baigiant, p. Ministere, dar vienas klausimėlis: jūs grįžtote iš Rytų tremties, ką turėtų daryti lietuviai Vakaruose? Pagal dr. A. Maceinos formuluo- tą tezę, ne tik mes, bet ir mūsų vaikai irgi tremtiniai. Taip buvo bent iki 1990 kovo 11.*

— Lietuva — man pats gražiausias kraštas. Niekur kitur nenorėčiau gyventi. Jei norite mano nuomonės, tai ją sakau: lietuviai turi grįžti į Lietuvą. Ne iš Lietuvos vykti į užsienį užsidirbti, bet iš užsienio kapita- lą parsivežti ir investuoti Lietuvoje. Tą kapitalą ateityje valdys jų vaikai ir vaikaičiai. Tada Lietuva būtų mūsų visu.

Kalbėjosi Juozas Kojelis, Vilniuje 1991 m. birželio mėn.

kos sąrangas.

6. Pasaulio lietuvių bendruome- nės lygiavertis tikslas, šalia pa- galbos Lietuvai, yra išlaikyti tau- tinį samoningumą ir gyvastingu- mą savo tarpe. Nusilpusi lietuvių bendruomenė nebegalės teikti jo- kios paramos Lietuvai. Todėl kvie- čiame kraštų bendruomenes stip- rinti lietuvišką veiklą. Įvertinda- mi ypatingą vaidmenį, kurį šioje veikloje atlieka Vasario 16-sios gimnazija, raginame Vakaru Euro- pos, Šiaurės ir Pietų Amerikos bei Australijos lietuvius siųsti savo vaikus į šią gimnaziją ir toliau remti ją aukomis.

7. Suvažiavimas mano, kad Lie- tuvos atstovavimas Europos saugu- mo ir bendradarbiavimo konferen- cijoje Maskvoje yra pirmos svar- bos uždavinys. Lietuvos vyriausy- bė ir Sąjūdis turi imtis pagrindi- nės iniciatyvos dalyvauti konferen- cijoje. PLB kviečia kraštų valdy- bas kreiptis į savo vyriausybes ra- ginant, kad būtų svarstomas Lietu- vos nepriklausomybės pripažinimo klausimas bei būtų Sovietų Sąjun- ga spaudžiama pradėti tikras tarp- valstybines derybas dėl Lietuvos okupacijos panaikinimo. PLB val- dyba siūlo organizuoti ESBK kon- ferencijos dalyvius Maskvoje neoficialią diplomatinę pagalbą bei finansinę paramą.

8. Suvažiavimas ragina, kad opo- zicija Aukščiausiojoje taryboje, iš- reiškianti savo mintis bei argumen- tus, diskusijos pasibaigus, neat- sisakytų dalyvauti balsavime.

9. Kviečiame LP aukščiausiąją tarybą ir Lietuvos vyriausybę sa- vo oficialius santykius su užsienio lietuviams koordinuoti su PLB ar jos padaliniais.

10. Suvažiavimas ragina visus vieningai remti PLJS kongresą Ar- gentinoje, Urugvajuje ir Brazilij- joje ir kuo greičiau jame dalyvauti.

11. Sekančio PLB seimo vieta nu- matoma Čikagoje (Lemonte), JAV, 1992 m. liepos mėn.

12. Suvažiavimo dalyviai sveiki- na Pasaulio lietuvių ketvirtųjų sporto žaidynių dalyvius Lietuo- je. Linkime, kad būsimoje Barce- lonos olimpiadoje mūsų sportini- kai dalyvautų kaip nepriklausomos Lietuvos respublikos pasiuntiniai.

13. Suvažiavimo dalyviai dėkoja PLB valdybai už suvažiavimo su- ruošimą ir pageidauja, kad tokie susitikimai būtų rengiami ir atei- tyje. Vasario 16-tos gimnazijos va- dovybei ir Vokietijos lietuvių bend- ruomenės valdybai dėkojame už nuoširdžią globą.

V. J. BIELIAUSKAS, PLB pirmininkas Suvažiavimo išvadų komisija (parašai neišskaitomi) Hiutenfeldas, 1991.VII.28

Venezuelos lietuviai ant išnykimo ribos?

JULIUS VAISIŪNAS

Venezuelos lietuvių bend- ruomenės veikla yra sustojusi. Pasaulio lietuvių institucijos ir Bažnyčios hierarchija turėtų su- sirūpinti, nes jau penkeri me- tai Venezuelos lietuviai neturi savo kunigo. Taip pat daugelį metų lietuviai nematė nė vieno menininko bei spektaklio.

A.a. kun. Antanas Perkumas, buvęs mūsų kapelionas, kartą per mėnesį aplankydavo visas lietuvių vietas, stiprindamas dvasiškai bei tautiškai. Neteku- si jo, Bendruomenė pradėjo la- bai kristi žemyn. Pas jį buvo lietu- vių centras, ir jo talka lietu- viams yra neužmirštama. Jis lie- ka gyvas mūsų širdyse.

Reikia gelbėti, kas dar galima, nes kasdien labai nutaustam. Krašto valdybos pirmininkas tu- rėtų sušaukti visuotinį lietuvių susirinkimą ir išrinkti naują va- dovybę, kuri nepaigailėtų sveika- tos bei jėgų pažadinti miegan- čius tautiečius!

Kai kuriose apylinkėse dar yra pajėgijų žmonių iš senimo ir iš jaunimo galinčių sudaryti valdy- bas. Mažesnėse apylinkėse gali- ma būtų skirti ryšininkus — se- niūnus su pirmininko teisėmis, kurie palaikytų ryšį su nariais ir krašto valdyba, ypač iš vidu- rinės kartos asmenų — kuriems dar lietuviškumas brangesnis už įmantrius išvedžiojimus.

Ivykiai mūsų Tėvynėje mums la- bai pakėlė nuotaikas ir sustipri- no dvasioje. Neveikdami mes daug prarandame. Jai bus sunku atstatyti per daugelį metų. Ve- nezuelos lietuviai su nerimu ir viltimi laukia idealistų, ku- rie prisidėtų konkrečiais dar- bais, ne tikta žodžiais. Gaila, kad jaunesnieji abejingi tėsti senimo darbus, ir rytojūs mums kelia nerimą. Reikia radikalių reformų, kad tautiečiai pajudė- tų. Negali būti pavargusių. Rei- kia dirbti pagal savo amžiaus pajėgumą bei turtingumą. Pagal statutą, Bendruomenei priklaus- o visi lietuviai ir gali būti renkami į Bendruomenės organ- nus.

Venezuelos lietuviai labai pasigenda savo žiniaraščio "Tė- vynėn", kuris žadėjo mums in- formuoti apie įvykius ir skatin- ti tautinę veiklą bei kovą! Tie- sa, Venezuelos spaudoje taip dažnai Lietuva nebuvo minima kaip dabar. Beveik kasdien spau- doje, radijuje ir televizijoje randama informacija apie mūsų Tėvynę. Tai savanoriškai be at- lyginimo dirbančio ir savo lėšų pridedančio politiko dr. Vytau- to A. Dambrovos nuopelnas. Lie-

tuvos vyriausybė turėtų dr. V. Dambrovą paskirti Lietuvos res- publikos atstovu Venezueloje. Tiek nuveikti gali tik didelės drąsos ir mylintis savo Tėvynę vyras.

Maldos diena už Lietuvą. Lietu- vos diplomatinės tarnybos at- stovas Venezueloje dr. Vytau- tas Dambrava painformavo tau- tiečius, kad kreipėsi į Venezue- los hierarchiją ir prašė paskelbi- ti vieną sekmadienį Maldos die- na už katalikišką Lietuvą. Pro- grama susidė iš Mišių televi- zijoje ir maldų, kurias visos parapijos kalbės už Katalikų Bendriją Lietuvai ir už tautos pastangas atgauti nepriklausom- ybę. Į plano vykdymą yra įsi- jungusis Venezuelos Lietuvių ka- talikų misijos taryba, vadovau- jama Vinco Barono. Dr. V. Dam- brava yra tos misijos globėjas. Dabartinis jos kapelionas yra iš Sardinijos atkeltas kun. pau- lietis Carlos Carredu. Pirmose Mišiose, kurias laikė prieš pus- metį, jis pasakė jungiatis į ka- talikiškąją lietuvių tautą, įau- damasis savo širdyje lietuviu.

"Septyni žodžiai nuo kryžiaus" Jau išėjo iš spaudos antroji lai- da dr. V. Dambrovos paruoštos 66 psl. knygelės, skirtos Kristaus kančios apmąstymui. Pirmoji laida buvo išleista "Ediciones Paulinas" 1989 m. Knygą paruo- šė paskatinęs kunigo kapucino Manuel Dias Alvaredo. Kiekvie- nas "Žodis" susideda iš trijų dalių: istorinės perspektyvos, savistabos (apmąstymo) ir mal- dos. Knygelės pabaigoje — "Tė- vė mūsų" maldos meditacija, kaip ją Medjugorje, Jugoslavi- joje, regėtojams perdavė Šven- čiausioji Mergelė-Taikos Kara- lienė.

Pagerbtas dr. Vytautas Dam- brava. Septyniadešimt metų amžiaus sukaiktis proga Lietu- vos diplomatinės tarnybos at- stovas Venezueloje dr. V. A. Dambrava buvo pagerbtas Cara- cas arkivyskupo kardinolo Jose Ali Lebrun, Maracaibo arkivys- kupo Domingo Roa Perez, Va- lencijos arkivyskupo Jorge Uro- sa Savino, užsienio reikalų mi- nisterijos konsularinių ryšių generalinio direktoriaus Jorge D'Angelo ir trijų stambių dien- raščių — "El Universal", "Ulti- mas Noticias" ir "La Religion" — vadovybių. Raštuose pabrėžia- mo nenuilstama kova už žmo- gaus teises, už nepriklausomy- bės atstatymą Lietuvai bei Bal- tijos valstybėms ir už drąsų krikščioniškų principų gynimą viešajame gyvenime.

Kanados lietuvių bendruomenės žinios

Reaguodama į liepos 31 d. žu- dynės Medininkuose, Edna Anderson (M.P. — Simcoe Centre), Kanados parlamentary Pabaltijų kraštams remti grupės pirmininkė, pasiune- čias nepriklausomybės. Jesse Flis (M.P. — Parkdale-High Park) taip pat parašė laišką Mulroney ir Mc- Dougall, kuriame reikalavo, kad Kanada ragintų Gorbachiovą grįž- ti prie derybų su Lietuva.

Rugpjūčio 10 d. Otavoje įvyk- sios demonstracijos metu KLB ry- šiams su valdžia raštinės vedė- jas Vyta Čuplinskas įteikė laišką, adresuotą sovietų ambasado- riui R. Ovinnikov, kuriame KLB išdėstė tris reikalavimus: kad OMON-as būtų išvestas iš Lietu- vos, būtų gražinti užgrobiti pasta- tai, sovietai toliau nevilkintų de- rybų su Lietuva.

KLB Humanitarinės pagalbos komitetas, vadovaujamas R. Gir- dauskaitės, ruošiasi Lietuvon per- siųsti 250 North York miesto švie-

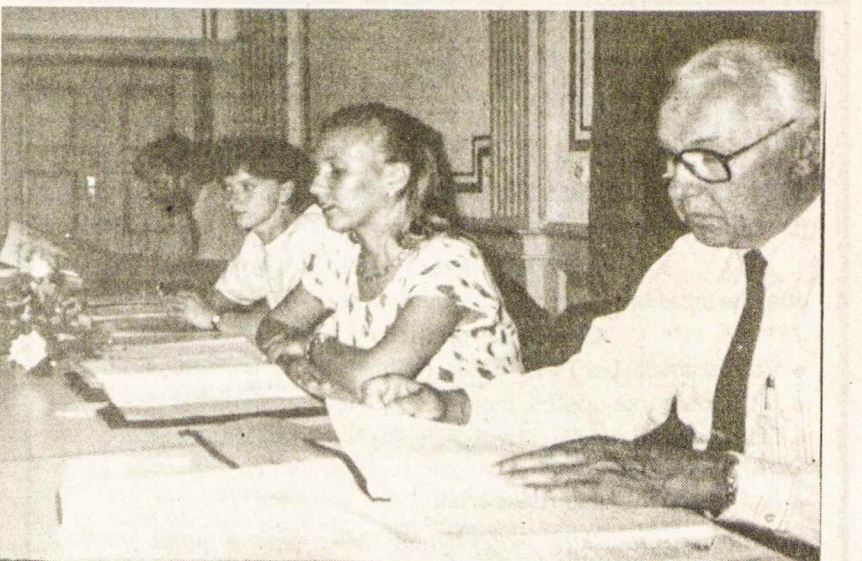
timo tarybos padovanotų mokykli- nių kompiuterių, programų bei mokymų pritaikytų priedų. Komitetas kreipiasi į Kanados Lietu- vius su prašymu aukoti persiunti- mo išlaidom padengti. Vieno kom- piuterio persiuntimas — maždaug \$40.

Kompiuterių persiuntimo išlai- dom padengti aukkojo: \$500 — J. A. Sulcai; \$200 — B. V. Saulėnai, J. J. Varkavičiai, A. M. Bumbiliai; \$120 — A. Brazys, B. Vaidila, J. Hirsch; \$85 — A. Saulis; \$80 — F. Juzėnas, S. Gamp, J. Vaškela; \$50 — S. Pet- ryla, P. Bridickas, P. M. Krlavi- čiai, A. Senkus; \$40 — B. Balaišis, N. Preibienė, E. Čepienė, B. Sta- lioraitienė, G. B. Trinkai, M. D. Regina, J. Venclovaitis, V. Kriks- čiuonas, E. Spudas, J. Z. Didžba- liai, I. Luomanas, S. Plučas, O. Mi- talienė, J. Šileikienė, P. Morkū- nas, R. D. Stas.

KLB krašto valdybos veiklai au- kkojo: \$30 — P. Šukys; \$15 — K. Dei- mantas.

Aukotojų pagalbos Lietuvai va- juai sąrašas bus paskelbtas arti- moje ateityje.

KLB krašto valdyba reiškia nuo- širdžią padėką visiems aukoto- jams.

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos vicepirmininkė MIRGA ŠALTMIRAITĖ (II iš kairės) ir Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso komiteto pirmininkė ARIANA RASTAUSKAITĖ daro pranešimą apie jaunimo kongresą P. Amerikoje PLB pirmininkų suvažiavime Vasario 16 gimnazijoje 1991 m. liepos 27 d. Dešinėje — PLB pirmininkas dr. VYTAUTAS BIELIAUSKAS

Iš naujo atrandamas Vaižgantas

Jo gimtojoje Svėdasų apylinkėje šią vasarą buvo surengtas minėjimas - skaitymai, skirti atskleisti vaižgantiškajai kūrybai ir jo idėjoms. Programoje dalyvavo ir mons. J. ANTANAVIČIUS. Čia - jo žodis

Vaižgantas buvo vieniems per didelės liberalas, kitiems vulgarus rašytojas, tretiesiems žmogus, kuriuo galima pasinaudoti ir išprašyti pinigų, o daugeliui jis buvo dosnus geradaris, nuostabus kalbėtojas, rašytojas, nepakartojama ir įdomi asmenybė.

Šiandien mes Vaižgantą galėtume palyginti su galingu šaltiniu, prasiveržusiu iš Lietuvos žemės, lyg sprogsiu kamoliu, kurio sukės plačiai išsibarstę po Tėvynę. Šiandieniniai kunigai gal geriausiai supranta jo gyvenimą, kai ir mums kartais tenka būti mažyčiais Vaižgantais ir iš dalies juo sektis.

Šiandien pergyvename tautos atgimimą. Juk ir Vaižgantas atėjo į 1918 m. atgimtančią Lietuvą savo turtingiausiu kūrinyje "Pragiedruoliuose" alegoriškai pavaizduodamas caro priespaudą sunkios ir gilios žiemos vaizdais, o tautinį atgimimą — galingu pavasario polaidžiu. Atėina jis ne su filosofiniais apmąstymais, nuorodomis ir išvedžiojimais, bet vaizdingais aprašymais. Atėina iš pačios gamtos gelmių, iš miškų ir tankynių, kalnų, daubų ir kalvelių, iš raištų ir pievų, iš laukų ir sodybų, iš pirkios užstačių, klijimų ir tvartų, kur naktimis susimaišo besiilsinčio arklio ir žmogaus kvėpavimas. Iš ten atėjo Vaižgantas — iš gamtos, iš kaimo, iš Lietuvos, iš žemdirbių tėvynės.

Už tai jis šiandien toks taurus ir nepaprastas, toks senoviškas ir iš naujo atrastas, nes mes visi norime sugrįžti į žemdirbio Lietuvą, į nuosavą pirkį, į žemę, į plačiai atvertas kaimo namų duris, per kurias kvėpėtų kepama duona, girdėtų gegužinė litanija, kuriose pasirodytų laiminanti motinos lietuviškos ranka. Į tokia Lietuvą norime sugrįžti.

Neveltui ir popiežius Jonas Paulius II 1991 m. birželio 4 d. Lomžoje meldėsi už žemdirbius tarp 200.000 tikinčiųjų, dalyvaujant ir daugeliui lietuvių iš Lenkijos ir Lietuvos, lyg norėdamas nurodyti, kad komunizmas nualintos tautos turi atsigręžti pirmiausiai į žemę, kuri žmogų maitina ir dengia.

Tumui-Vaižgantai ir gamta, ir Lietuva, ir jos kultūra buvo susiliejęs į vieną visumą. Toji visuma jam buvo darni, nepakeičiama ir nesudaroma.

Ta tėviškės darna, išgyventa ir Vaižganto pajausta, ne tik išsiliejo jo kūryboje ir pasiekė skaitytoją, bet ir atvirkštinio poveikio veikė patį autorių, nes jis rašydamas gyveno ta gamta, į ją sugrįždavo ir ne kartą basomis kojomis žengdavo per gimtąją žemę. O tos darnos tikrai jam pačiam reikėdavo, nes jis buvo taip impulsyvus, gyvas, kunkuliuojantis, skubantis. Ir šiandien gal galėtume paklausti, koks galėjo būti Vaižgantas su savo talentu ir ugningu charakteriu, jei motina savo mažiausiojo, jau gimusio nebūtų paaukojusi Dievui, jei jis nebūtų buvęs kunigu, kanauninku, o šiaip sau tretininku, kaip jis pats apie save rašė.

Dar taip neseniai, ateizmo ir cenzūros metais, dažnai girdėdavome įvairių autorių svaičiojimų, esą Maironiu, Baranaskui, Vaižgantui... kunigystė buvo varžtai, kurie trukdė išsiplėsti jų kūrybai, talentui polėkiui. Norėtųsi šiandien su giliu įsitikinimu vėl pakartoti jau išsakytą kažkada minėti. Jei ne kunigystė, neturėtume nei tokio Maironio, nei tokio Baranasko, nei Vaižganto. Ar galėtų tų tokių meile rašyti apie savo tėvynę, jei nebūtų kunigas, taip giliai susijęs su savo tauta didelės meilės ir tikėjimo ryšiais? Juk ir šiandien, vos atgimę, ankščiau nei ūkininko trobą, kryžius pradėjome statyti. O daugelis nekunigų ir tų, kurie tokių ryšių neturėjo, nors ir labai talentingi, buvo išblaškyti visų "keturių vėjų" ar, pasak Kossu-Aleksandravičiaus, po savi "tik srovele paliko", ar vėlesniais laikais odes Stalinui eiliavo.

Ir šiandien norėtume sugrįžti į gamtą, į tėvynę, į dvasinę darną, į tautos susitaikymą, vienybę. Ir ne tik tie, kurie niekad tėvynės meile nesudvejojome, bet ir tie, kuriems tėvynė iš naujo reikia pamilti tokią, kokią suprato ir mylėjo Tumas-Vaižgantas.

Aišku, niekas nesupils nukastų kalnelių, neiškas sulygintų daubų, neatstatys nugriautų sodybų, tačiau dvasinės darnos, vidinio nusiteikimo, neišsemiamos meilės tėvynėi galime pasisemti su kaupu. Tam reikalingas atleidimas, tačiau ir atgaila. Tam nereikia pasmerkimo, bet reikia ir daug ko atsisakyti, reikia daug ką atitaisyti, kai ko ir nedaryti. Visame tame reikia vaižgantiško atlaidumo. Apie tai jis rašė 1919 m. ("Delikatnumas gyvenime ir politikoje").

"Atmenu vieną atsitikimą. Aš jau buvau pagyvenęs kunigas, mano tėvelis buvo jau senai miręs. Viešėjau gimosios vietos miestelyje labai linksmoje ir prietelėje draugėje. Senieji mini linksmus praeities atsitikimus, jaunieji tuo džiaugiasi ir juokiasi. Upas labai gražus, kaip teesti tarp geraširdžių aukštaičių.

[Išikiša šeimininkę, paliesdama mane. — Gi, štai, ir tamstos tėvelis. Vieną kartą paliko pavėlinčiai miestelyje... kva-kva-kva...]

Perversmas Kremliuje ir Lietuva

(Atkelta iš 1-mo psl.)

krašto apsaugos savanoriai. Paskutinę pagarbą atidavė Lietuvos įstaigų, organizacijų, miestų, rajonų atstovai. Vainikus ir gėlių puokštes padėjo Latvijos, Estijos, Rusijos, Lenkijos, Vokietijos delegacijos, Čekijos ir Slovakijos, JAV atstovai. Prie karstų buvo Lietuvos aukščiausiosios tarybos ir vyriausybės vainikai. Paskutiniai garbės sargyboje stovėjo Vytautas Landsbergis, Gediminas Vagnorius, jų pavaduotojai, vyriausybės ir Aukščiausiosios tarybos nariai.

Žuvusiųjų išlydėjimo amžinajam poilsiui procesiją pradėjo Vilniaus vyskupas Juozas Tunaitis. Gedulo eiseną pasuko arkikatedros link. Skambino šventovės varpai. Abipus kelio — minios žmonių, liūdni ir susikaupę veidai, o rankose degančios žvakės.

Arkikatedroje gedulines Mišias su kitais dvasiškiais atnaušo vysk. J. Tunaitis. Po Mišių paskutinę pagarbą atidavė Lietuvos policijos, muitinės ir Krašto apsaugos savanoriai.

Kapinėse pirmas kalbėjo vicepremjeras Zigmas Vaišvila. Vyriausybės vardu pareiškė užuojautą žuvusiųjų šeimoms bei artimiesiems. Apie pasivertimą tarnauti Lietuvos nepriklausomybei kalbėjo muiti-

Aš turėjau ūmai atsimaityti veidu: taip nusigandau, kad linksmas nupasakojimas neduotų susirinkusiems progos pasijuokti iš mano tėvelio, kurį aš be galo be krašto mylėjau gyvą ir tebegebantį jo atminti. Jis buvo paprastų paprasčiausias žmogelis, ne stipruolis, mažas: na, visai ne "karžygis". Taigi pasityčioti iš jo ištvirkeliams miestelėnams buvo labai lengva.

Aš ir dabar nežinau ir neatspėju, kas ten juokinga atsitiko. Vis dėlto tuo metu mane visą perėmė, visas kailis nutirpo baimė ir pirma išblýskęs veidas turėjo užsidegti raudona liepsna. Pasakotoja savo ome atspėjo, kaip aš imu kanintis, sumišo ir bebepaigę paskutiniai kalbos žodžiai: — ... tai kad bėgo per šilę!.

Visos pasakos vidurys išskrito. Mano ranka savaime išsitiesė jai ant galvos, lyg paglostydama, lyg palaimindama. Gi paugusi moteriškę, ją nusiėmė, su pagarbą pabučiavo, lyg atsiprašydama už savo neatsargumą.

Tas menkas atsitikimas taip man įstrigo atmintin, jog ir šiandien aiškiu aiškiausiai jį tebeatmenu, tebejauciu ir tebelaikau aiškiu liudytoju, kiek mūsų "prasčiokai" vadinamieji žmonės turi jautrios ir švelnios širdies; to, ką mes vadiname "delikatnumu".

Dar tekus ir jau nebeteikus gimtųjų tėvelių, man buvo dar kita mano dvasios motutė — Lietuva ir lietuviybė, kurią aš, nujaus, bene daugiau gerbiau ir mylėjau už tikrąją; bent rūpinais ir sielojau ją daug daugiau. Ir kenčiau dėl jos daugiau.

Juo skaudžiau, kad tą mano motutę lietuviybę užgauliavodavo ne kokie svetimieji žmonės (labai tai jiems mano lietuviybė), ne kokie jos persekiotojai (pasitrauk šalin su savo manija); ne tikrieji lenkai, net ne rusai, — tik saviškiai...

Tai gi nužerkime visų neapykantų ir kitokios pelenus nuo rusėjančio po jais igimto mūsų gerumo, jei norime rimties susilaikyti". (Vaižganto raštai "Svyturio" II t., 204 psl., 1922 m.)

Štai kaip neseniai Tumas-Vaižgantas ir jo gilioms mintims. Ir mūsų dienos jos naujos, gyvos, reikalingos visiems apmąstyti.

Mons. J. Antanavičius

nių vyriausiojo viršininko pavaduotojas V. Valickas, vidaus reikalų ministerio pirmasis pavaduotojas P. Liubertas o išeiviu vardu — V. Adamkus.

Dar užuojautas pareiškė Rusijos vidaus reikalų ministerijos atstovas N. Radko, Estijos vyriausybės nuolatinis atstovas Lietuvoje M. Tamakas, Latvijos aukščiausiosios tarybos pirmininko pavaduotojas D. Vyanas, Vokietijos bundestago deputatas Wolfgangas von Šetenas.

Paskutinis kalbėjo Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas V. Landsbergis: "Mūsų žuvusieji, mylimieji, Jūsų gyvybės, jūsų kraujas, kurį sugėrė žemė sausio mėnesį, ir jūs, kurie gulite čia dabar, daro žemę šventą. Išsikėtas ramybės". Sugiedotas Lietuvos himnas. Žmonės susklupe dar giedodami giesmes. "Septyni broliai atgulė amžino poilsio. Ant naujai supiltų žemės kauburėlių — septyni vardai... Jie amžinai liks mūsų visų širdyse", — baigiamas laidotuvių aprašymas.

Budėjimas pasiuntinybėje

Ryšium su žudynėmis Medienų muitinėje, Lietuvos pasiuntinybėje Vašingtone Lietuvos atstovas Stasys Lozoraitis suorganizavo 24 valandų budėjimą. Jis prasidėjo rugpjūčio 2, penktadienį, 5 v.v. ir baigėsi sekmadienį. Budėjimu buvo norima pagerbti žuvusius Lietuvos tarnautojus ir atkreipti dėmesį į pasikartojančius sovietų agresijos veiksmus, vykdomus Lietuvos teritorijoje.

Kaltina KGB

Nepriklausoma Sov. Sąjungos kariškių organizacija "Šėit" (skydas) atliko parengiamąjį žudynių tyrimą Medieninkuose. Per Rusijos televiziją buvo paskelbta, kad už nusikaltimą tenka atsakomybė Sov. Sąjungos KGB. Nusikaltimo tikslas — sukelti pasipiktinimą visame pasaulyje. "Šėit" pareikalavo, kad būtų sudaryta tarptautinė komisija šiam nusikaltimui tirti ir kad iš Lietuvos nedelsiant būtų išvestos "juodosios beretės". J. A.

Rašytoją ANTANĄ VAIČIULAITĮ jo 85 metų sukakties proga sveikina buvęs "Laisvosios Europos" radijo lietuvių redakcijos vadovas JUOZAS LAUČKA (III iš kairės). Jo kairėje — VL. BŪTENAS, dešinėje — JOANA VAIČIULAITIENĖ, vienas iš septynių Vaičiulaičių vaikų ir rašytojas Antanas Vaičiulaitis. Nuotr. M. Samatienės

Lietuva Amerikos sostinės televizijoje

"TŽ" bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Šią vasarą JAV sostinėje stažuojasi iš Lietuvos atvykę: vilnietis ekonomikos mokslų kandidatas Aleksandras Levinsonas, laikraščio "Atgimimas" darbuotoja Daiva Vilkelytė, Lietuvos ministerio pirmininko G. Vagnoriaus patarėja Arijana Samsonienė ir Vilniaus universiteto skaitiavimo centro vedėjas Algis Misevičius.

Popietėje ruošiamės keliauti pas Vaičiulaičius į Bethesda priemiestį, kur gyvenantis rašytojas klasikas Antanas Vaičiulaitis tą dieną savo šeimos ir artimųjų kvietiniui bičiulių tarpe paminėjo savo amžiaus 85 metų sukaktį. Tačiau jau iš anksto mes, vašingtoniečiai, buvome painformuoti, kad tos Šv. Jono dienos rytą vienoje sostinės televizijos programoje dalis laiko bus skirta Lietuvos pasiuntinybei Vašingtone. Toji valandos programa vadinsis "Studio 9" ir ją sekmadienio rytai nuo 10.30 iki 11.30 v. perduoda CBS televizijos tinklas.

Keliolika minučių trukusi programos dalis apie Lietuvos pasiuntinybę buvo parodyta antrąją to sekmadienio valandėlėje. Pradžioje ekrane, šalia amerikietiškos pavardės, pamatė ir labai tiksliai parašytą Daivos Vilkelytės pavardę. Reiškia, Vašingtone besistažuojanti lietuvaitė yra ne tik Lietuvos laikraščio, bet ir televizijos darbuotoja. O toji programa, kuriai vadovavo "Studio 9" valandos vedėja ir nuolatinė CBS vietinių žinių diktorė M. Bannion, buvo tikrai klasiškai paruošta ir lietuvių tik Lietuvos pasiuntinybėje Vašingtone, bet ir buvo parodyti įvairių laikotarpių Lietuvos vaizdai.

Pradžioje pamatė istorinius vaizdus, kaip 1940 m. birželio raudonoji armija okupavo Lietuvą ir Lietuvos atstovo Vašingtone bei prie Šv. Sosto Stasio Lozoraitio senelio atvaizdą. Paskui pasirodė Sibiro vaizdai ir pasigirdo Lietuvos atstovo Vašingtone pasakojimas, kaip lietuvių tauta ėjo sunkų Golgotos kelią. St. Lozoraitis puikiai kalba angliskai, jo mintys vaizdžios, lakios, įdomios. Televizijos ekrane matome, kaip plevėsuoja Lietuvos trispalvė prie pasiuntinybės rūmų Vašingtone, o po to buvom perkelti į Lietuvą, kur 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos aukščiausiosios tarybos paskelbus Lietuvos respublikos nepriklausomybės atstatymą, susirinkusi minia Vilniuje giedojo Lietuvos himną.

Prisimenant anuos laimingus Lietuvos nepriklausomybės laikus, buvo parodytos ir tautiniais drabužiais apgertos lėlės. Jas Lietuva išstatė 1939 m. Niujorke vykusiame tarptautiniame parodoje. Tačiau netrukus dangus virš Europos ėmė niuktis, kilo II Pasaulinis karas, ir lėlės į Lietuvą nebesugrįžo. Jos prieglaudą rado Lietuvos pasiuntinybėje Vašingtone, kur ir dabar apsilankiusių svečių bei turistų apžiūrimos.

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

SIUNČIAME JŪSŲ ŠEIMOMS IR DRAUGAMS SIUNTINIUS Į

LIETUVĄ, ESTIJĄ, LATVIJĄ, GUDIJĄ, UKRAINĄ, MOLDAVIJĄ, LENINGRADĄ, MASKVĄ

NAUJA — UŽ TORONTO RIBŲ NEMOKAMAS SIUNTIMO ĮSTAIGOS TELEFONAS 1-800-661-0210. Siųskite šiuo adresu: 63 Galaxy Blvd., Unit 7, Etobicoke, Ontario M9W 5P1

- Siunčiame naujų ar senų drabužių siuntinius, nemažesnius 5 kg arba 12 svarų. NĖRA MAKSIMUMO RIBOS.
- Standartinius, reguliariai pristatomus maisto ir vaistų siuntinius.
- Per 14 dienų, skubiai pristatomus maisto siuntinius.
- Greitai pristatome JAV dolerius — per 7 darbo dienas tiesiog iš rankų į rankas jūsų nurodytam asmeniui.
- Reguliariai pristatome per 3-4 savaites (JAV dolerius ar rublius tiesiog iš rankų į rankas).
- Besilankantiems Kanadoje duodame draudą ir darome iškvietytus.
- Pasiunčiame gėles.

TORVIL Ltd.
FORMER J&J CANADIAN-EUROPEAN EXPORT-IMPORT Co.

Head office: 63 Galaxy Blvd. unit 7
Etobicoke, Ontario M9W 5P1
Tel: (416) 798-3320 Fax: (416) 798-3321

404 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel: (416) 534-3860 Fax: (416) 533-4910

6 psl. • Tėviškės žiburiai • 1991.VIII.20 — Nr. 33-34 (2164-2165)

Kita toje televizijos programoje matyta liūdna pastarųjų mėnesių Lietuvos akimirka — tai 1991 m. sausio 13 d. Vilniuje prie televizijos bokšto sovietų kareivių įvykdytos lietuvių žudynės, prieš juos panaudojus net tankus.

Gaila, kad šią įdomią programą, prie kurios paruošimo nemažai prisidėjo ir stažistė iš Lietuvos Daiva Vilkelytė, matė tik Vašingtono ir jo apylinkių gyventojai. Tačiau, ant ra vertus, daugiausia ją matė tie žmonės, kurie ypač domisi politika ir ne nuo vieno iš jų priklauso netolima pasaulio ateitis.

Sekmadienio, liepos 21, CBS TV tinklo programoje, šalia amerikiečio vadovo, vėl pasirodė D. Vilkelytės pavardė. Ši kartą buvo paruoštas epizodas apie amerikietį Vietnamo karo veteraną, kuris vėliau West Virginijos valstijoje tapo budistų vienuoliu.

Kartą su simpatinga D. Vilkelyte, kurios tėvų šaknys glūdi Džukijoje, plačiau išsikalbėjęs sužinojau, kad ji prisidėjo paruošiant amerikiečių televizijai dar keturis epizodus. Taip Lietuvos laikraščio "Atgimimas" ir Vašingtoną stažuotis atsiųstus bendradarbius talentas čia ryškiai išsiskyrė amerikiečių televizijoje.

Sėkla krito į gerą dirvą

Neseniai "TŽ" rašiau apie

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Parūpinam: iškvietytus ir vizas jūsų kelionėms į Lietuvą. Iškvietytus jūsų giminių pasisvečiavimui Kanadoje. Pristatom per porą dienų. Gana greitai parūpinam jiems bilietus; atvykus — draudimą ir pervežimą iš Montrealo. Patvirtinam ar net pakeičiam grįžimo datą.

Automobiliai į Lietuvą

Pigiausios kainos Kanadoje! Pristatom per tris savaites.

Parama giminėms Lietuvoje

Tik doleriais per registruotus bankus! Išmokama per dvi savaites. Kreipkitės į Stefą ar Algį Medelius, tel. 1 - 416 - 434-1847, FAX 416 - 728 - 5745. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

ALGIS MEDELIS Kennedy Travel Bureau Ltd.,
296 Queen Street West,
Tel. (416) 593-0600 Toronto, Ontario M5V 2A1

KELIONĖS Į LIETUVĄ SAS
TORONTAS-KOPENHAGA-RYGA SCANDINAVIAN AIRLINES

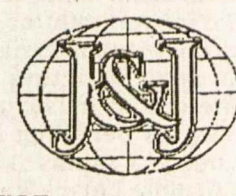
Išskrendam penktadieniais ir grįžtam sekmadieniais, nežiūrint, kaip ilgai viešėtumėt. Parūpinam iškvietytus, vizas, apsigyjomą vietą (pagal pageidavimą, viešbutyje arba privačiuose butuose).

DĖMĖSIO! DĖMĖSIO!

1992 metams užsakytos 3 kelionės lankyti šventas vietas — Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir Žemaitijos rajonus. Bus lankomos šventovės, vienuolynai, kapinės, kryžkalniai ir t.t. Lyderis lietuvių kunigas. Amerikiečiai yra kviečiami prisidėti, sutvarkysim kelionę iš visų JAV miestų.

Teiraukitės jau dabar asmeniškai pas ALGĮ ir STEFĄ MEDELIUS. Tarp liepos 12 ir 28 dienos būsiu Lietuvoje. Visais kelių reikalais tuo laiku kreipkitės į Betty McKee.

"TORVIL" Ltd.
FORMER J&J CANADIAN-EUROPEAN EXPORT-IMPORT Co.

HEAD OFFICE

63 Galaxy Blvd. unit 7, Etobicoke, Ontario M9W 5P1

Tel: (416) 798-3320 Fax: (416) 798-3321

404 Roncesvalles Ave. Toronto, Ontario, Canada M6R 2M9

Tel: (416) 534-3860 Fax: (416) 533-4910

Parcel Service

PER 14 DIENŲ

STANDARTINIAI MAISTO SIUNTINIAI Į:

- LIETUVĄ
- ESTIJĄ
- LATVIJĄ
- UKRAINĄ
- GUDIJĄ
- MOLDAVIJĄ
- MASKVĄ
- LENINGRADĄ

Kai atkeliami vartai į naująją prancūzų lyriką

VYTAUTAS A. JONYNAS

Sakykit ką norit, bet tai tikrai nuostabaus darbštumo ir jaunatviškos dvasios vyras. Siemet sukaks 70 metų, kai jis darbuojasi vertimų srityje vis nemažėjančiu įnišriu. Negana, kad jo vertimai yra beveik uzurpavę "Draugo" kultūrinio priedo trečiąjį puslapį; kasmet Povilas Gaučys nutaiko išleisti kokią vertimų knygą iš įvairių pasaulio tautų literatūrą. Taip ir šiemet: vos spėjo pasirodyti stambokas H. Melvillo "Baltojo banginio" (Moby Dick) tomelis, kai jo įkandin pasekė šio šimtmečio pradžios prancūzų lyrikos antologija "Naujieji vėjai" (šiuolaikinės prancūzų poezijos antologija).

Tai rūpestingai, skoningai išleistas veikalas ir neabejotinai svarus įnašas į mūsų raštiją. Dairantis tačiau priekabių, tenka paminėti, kad metašis — ką turėtų reikšti žodis "šiuolaikinės"? O antra — kuo pasireiškia Tomo Venclovos "redagavimas"?

I

Pradėkim nuo antrojo klausimo nes į jį atsakyti painiausia. Yra įprasta mummye, nebent klysciaiu, kad redaktoriaus vaidmuo antologijų sudaryme pasireiškia pirmo vietot negailestinga tekstų atranka. Kita redaktoriaus pareiga būna paprastai pratarmė, atseit, įvadinio teksto suredavimas. Gali būti jo uždutis ir įvairių paaiškinimų, biografinių anotacijų sudaigstymas.

"Naujųjų vėjų" atveju, tačiau nesimato, kad T. Venclova būtų visas tas uždutis atlikęs. Įvado, aptariančio glaustai prancūzų poezijos raidą, tekstas pasirašytas P. G. inicialais. Jokios nuorodos nesama, kas kompiliavo "Poetų biografijų" skyrelį, bet, iš stiliaus sprendžiant, jis taip pat priskirtinas P. Gaučio plunksnai.

Nejaugi T. Venclovos nuopelnai leidinio paruošoj bus apsiriboję vien kalbos peržiūrėjimu bei smulkioni pratarmės ar anotacijų pataisom? Žinoma, tai galimi dalykai, bet man, regis, kad Venclova bus suvaidinęs reikšmingesnį vaidmenį šios knygos genezėje, būtent įkvėpėjo, skatinotojo, padrašinuso Gaučį eiti pasirinktuojų keliu.

Eilė dalykų verčia mane daryti šią prielaidą. Net ir nebūnant nepagydomu poezijos vertimų megeju, lengva konstatuoti, kad mūsųose, tiek Lietuvoje, tiek išėjioje, nestingai tų tvėrinų.

Visiems žinomos A. Churgino, A. Tyruolio, A. Nykos-Niliūno, A. Vaičiulaičio, J. Blekaičio, H. Nagio ir kitų pavardės. Jų tarpe — ir Tomo Venclovos pavardė. Rasit ji ypatingai svarbi, nes faktiniai jo išėjioje išleista antologija "Balsai iš pasaulinės literatūros" (sudarė ir išvertė Tomas Venclova, Chicago, Ateitis, 1979) yra ambicingiausias, pilnas polėkio užmojis atverti lietuviui skaitytojai angą į visuotinės literatūros Ali Babos lobyną. To paties idealo, sakykite, siekė savo ruožtu ir Povilas Gaučys. Juos jungė, kitaip sakant, bendro žygio giminytė.

Bet esama ir kitų dalykų, kurie bendri abiem autoriam ir kurie daro "Naujuosius vėjus" neeiliniu leidiniu. Kaip žinoma, Venclovos "Balsuose" pateikiami vertimai iš graikų,

rusų, lenkų, vokiečių, austrų, amerikiečių ir kitų poezijos. Yra ir prancūziškos lyrikos pavyzdžių skyrelis. Sakysit, kas čia ypatingo? Bet to "ypatingumo" būta. Disidentas Venclova vertė autorius, kurie anaipol nebuvo garbistomi Sovietijoje ir kurie nebuvo ypatingai populiarūs išėjioje.

Iš viso ne pro šalį žvilgtelti šiuo atveju į bibliografinius žinytus a la "Lietuvių spaudos metraštį" ar "Poezijos pavasarių" albumėlių bei "Sietyno" turinių rodykles. Bema-tant darosi akivaizdu: nestinga vertimų iš vokiečių, anglų, amerikiečių, rusų ir visokių "draugiškų respublikų" tautų poezijos, bet naujųjų laikų prancūzų lyrika atviriausiai ignoruojama. Tarsi nebūtų buvę pasaulyje nei Arthur Rimbaud, nei Paul Claudel, nei Paul Valery, nei pagaliau siurrealistų mokyklos, rasit paskutinės grupės, kurią dar leistina vadinti "mokykla". Vienintelė išimtis buvo Oskaro V. Milašius kuryba.

Kodėl taip nutiko, sunku atspėti. Galimos įvairiausios prielaidos. Iš jų bene patikimiausia būtų ši: daugumai skaitytojų (net ir pačių prancūzų tarpe) to laikotarpio poezija yra pernelyg manieringa, hermetiška, ekstravagantiška, intelektualiai ir užnuodyta grabaliojimosi pasąmonės labirintuose chemikalais. Tinkama vien universitetinei, masochizman ir kriptogramų šifravimam linkusiems akademiki sluokniams. Nobelio premijos laureatas poetas Czesław Milosz šitaip kalba apie kažkada šlovintą Paul Valery:

Niekas tiksliai nežino ką reiškia "Le Cimetiere Marin" (Jūros kapinaitės). Yra labai sunku išsiaiškinti Valery posmus. Kai kas tvirtina, kad jis užaštrinęs iki tobulybės ribos savo poetinių frazių retoriką, ir jos atrodo tarsi turinčios kažkokią prasmę, nors faktiškai nieko nereiškia, nes tėra vien nepaprastai puošnių žodžių derinėliai (Milosz par Milosz. Entretiens de Czeslaw Milosz avec Ewa Czarnecka et Aleksander Flut. Traduit du polonais par Daniel Beauvais. Paris, Fayard, 1986).

Domėtis, o juo labiau grožėtis, ta "dekadentine", "formalistine" rašliava nebuvo nei Lietuvoje, nei išėjioje per daug skatinama. Tikėtis sužavėti čionykštį skaitytoją jos vertimas buvo nemažiau utopiška. Vienok, matyt, T. Venclovos pavyzdžio padrašintas, P. Gaučys ryžosi tam nedėkingam,

VYTAUTAS KASTYTIS

Prie šaltinio

Šalta rasa
Kojos basos
Mina. —
Šaltinėlyje vandens
Asotėliu pasisems.

Prie šaltinio sidabrinio,
To motulei nesisakė,
Širdužėle o tai plakė,
Bernužėlį susitik.

— Labas rytas!
— Labas...
Pažiūrėjo į akis:
— Šaltos rasos krito.
— Širdužėlės neužkris...

Mylimasis apkabina.
— Asotėlis išsilis!...
Ir pati, kodėl nežino,
Glaudžias prie širdies.

Talvikas, Norvegija
1945 m. sausio 11 d.

bet reikalingam darbui, suvokdamas reikalą supažindinti su ja lietuvių skaitytoją, nes juk nuo čia, nuo visokių "savi-rašos" autohipnozės stovyje (automatic writing), nuo pasimetimų kabalistikoj ir visokio plauko mistikoj, prasidėjo nūdienė (rasit dar labiau hermafroditinė, sterilinė) modernaus braižo poezija.

Šioj vietoj derėtų apraminti šio rašinio skaitytoją: nors aptariamose knygoje esama 178 "poetinių vienetų", Povilo Gaučio pasirinktieji tekstai toli gražu ne visi grublėti, kaip švitininis popierius. Nėra nei nepakenčiamai migloti, nei negyvai užslaptinti, nors kartais gerokai banalus (pvz. Jean Follain "Raudonas ledas"). Nuo to rachitizmo Gaučio darba tikriausiai gelbėjo du dalykai: lietuviui būdinga klounadų ir maivymosi nepakanta ir autoriaus neslepia pastanga duoti pirmenybę dvasingiesiems katalikiškos pasaulėžiūros lyrikų kūriniams.

(Bus daugiau)

Dvidešimt penktą kartą Stratforde

ALFONSAS NAKAS

Šią vasarą linkiam Kanados Stratfordo Šekspyro festivalį liepos 24-28. Jį linkiam 25-tą kartą be pertraukos! Mano išvykų kraitis — daugiau kaip du šimtai teatro reportažų penkiuose laikraščiuose.

"Karuselė"

Stratforde pastatyta, berods, pirmą kartą. Tai muziklas, statomas didžiosios pasaulio scenose. Oscar Hammerstein II libretas, perkurtas iš vengrų rašytojo Ferenc Molnar scenos veikalo *Lilium*, pritaikytas Benjamin F. Glaser'io. Šio pastatymo baletiniai šokiai — Agnes de Milles, muzikinė režisūra — Berthold Carriere, apranga — Christina Poddubnik, apšvietimas — Michael J. Whitfield, režisūros patarėja — Anne Wootten. Beveik visi šie vardai festivalio lankytojams gerai pažįstami. Belieka paminėti patį svarbiausią ir nuostabiąsias *Brian Macdonald*, vyriausią pastatymo režisierių bei choreografa, kurio dėka spektaklis tampa ilgai nepamiršamas.

Nustebino, užbūrė, karštas publikos katutes išaukė gal dešimties minučių pradžia. Orkestrui trunkant grojant, chorams dainuojant (aktorių miniai užkulisius, paskui scenoje triukšmaujant, nejučiom į sceną įvažiavo karuselės šerdis ir emė suktis. Nejučiomis apie ją rinkosi kitos dalys, kol susidarė ivairi, spalvinga karuselė, apstota minios veikėjų. Ant arkliukų jojo, pešėsi, žygyvo vaikai, glamonėjosi porėlės, mušėsi bernai, minioje landžiojo policininkas, šūkavo prekiautojai, slapinėjo kišenvagiai... Karnavalas kaip reta. Nuostabus ansambliskumas, nepakartojamas originalumas. Labai geri vyrų, moterų ir mišrūs chorai.

Svarbiausi libreto sampynos momentai yra šie: Billy Bigelow, bedarbis Maine valstijos žvejas (John Devorski), žmonai Julie (Allison Grant) laukiant kūdikio, bando apiplėšti turtingą poną; policijos apsuptas nusizudo, po 15 metų skaistyklos leidžiamas aplankyti žemėje dukrelė Louise (Claire Rankin), nuneša jai dovanų žvaigždę; atsakiusiai priimti šeria į veidą, už tai dangiškojo palydovo pasmerkiamas, bet dar spėja Louise įkvėpti savim pasitikėjimo ateities gyvenime jausmą.

Kaip karuselė ir karnavalas nusiviečia pirmąjį, taip Dangaus dekoracija — antrąjį veikalo dalį. Žaizaruojančių žvaigždžių

Scena iš veikalo "Carousel" Stratfordo festivalyje. Nuotraukoje — ALLISON GRANT (Julie Jordan) ir JOHN DEVORSKI (Billy Bigelow)

sietynai pamažu nusileidžia iš teatro palubių, o pro šimtus scenos grindų skylučių ima mirkėti "Zemės" žvaigždynai. Žiūrovui tiesiai norisi tokiam Dangmeni jautėsi tikra kaip karalienė, meilužė ir motina. Po scenos miegamajame žiūrovą įtikino, kad žudiko Klaudijaus nebemylės...

Ir Klaudijų vaidinąs Leon Pownall labai įspūdingas karalius, apgaulinga šypsena mokas žiaurumą dengti. Ak ir Rosen-crantz (Paul Miller) su Guilden-sternu (Tim McDonald), tie išpuoduoti, puikius drabužius ir skrybėles dėvintys ponaičiukai! Kaip gerai jie atliko "valstybės interesų", šį kartą karaliaus, saugotojų vaidmenis.

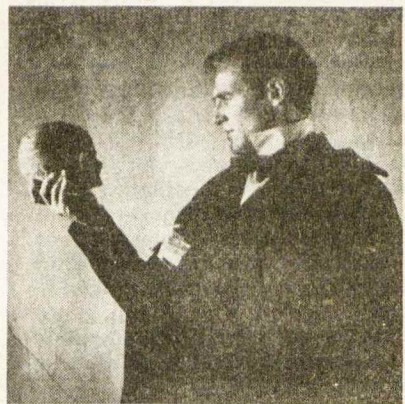
Didžiausią staigmeną padarė pamišusi Ofelija, man pirmą kartą matoma aktorė Sidonie Boll. Kol sveika, vaidino nepatraukliai, kažkokia paika blondinė. O kai pamišo, tragiškiausiai dainavo, ir atliko visa kita taip, kad žiūrovas jos jau niekad nebepamirš. Ji — Stratforde patekusi nauja žvaigždė. Bradley C. Rudy (Laertes) ypač pasižymėjo kautynėse su Hamletu. Didelį įspūdį paliko ypač jo triukšmingas galas.

"Hamletas"

Vienas didžiųjų Williamo Shakespeare šedevrų, irgi Festivalio teatre, bus vaidinamas per visą sezoną, iki lapkričio 10. Š. Amerikoje dabar jį mačiau šeštąjį kartą, ketvirtą — Stratforde. Šiame pastatyme — vienas pačių geriausių.

Visų pirma pats Hamletas, nelaimingasis Danijos princas. Jį vaidina jau kelintai metai į festivalio žvaigždyną iškiles Colm Feore. Idomiai staigus, impulsyvus, emociškas. Toks, kokiu "gerą" Hamletą žiūrovas įsivaizduoja. Jaudinantys buvo jo susitikimai su nužudyto tėvo dvasia (šiam vaidmeny John Ham-pere ypač girtinas už "nežemišką", šiurpų balsą). Nuostabus jo susitikimas su Ofelija, įtaijus "būti ar nebūti" deklamavimas, labai idomiai, jautriai atlikta drama motinos miegamajame. Trumpai: režisierius David William pasitarinavo sau ir publikai, parinkdamas Colm Feore Hamleto vaidmenį.

Neapsiriko nė su kitais pagrindiniais aktoriais. Edward Atienza, vaidinamas Polonijų, kelias scenas tiesiog domina-

Aktorius COLM FEORE Hamleto vaidmenyje Stratfordo festivalyje 1991 m.

Trisdešimt aštuntojo "Santaros-Šviesos" suvažiavimo 1991 m. rugsėjo 5-8 d.d. Pasaulio lietuvių centre, 515 East 127th Street, Lemont, IL 60439, USA

Programa

Rugsėjo 5, ketvirtadienis

2 v.p.p. Zenonas Rekašius, "Energetiniai mitai ir mitologinė politika". Marius Saulauskas, Naujoji politinė filosofija Rytų Europoje". 8 v.v. Pokalbis su Albertu Zalatorium (Violeta Kelertienė).

Rugsėjo 6, penktadienis

9 v.r. Rimvydas Šilbajoris, "Broniaus Radzevičiaus stilistika". Egidijus Aleksandravičius, Nauji požiriai į XIX amžiaus Lietuvos istoriją".

2 v.p.p. Aleksandras Štomas, "Atsikuriančios Lietuvos valstybin-gumo problemos ir perspektyvos". Simpoziumas "Tautiniai sąjūdžiai ir vakarietiška demokratija". Ilona Gražytė-Maziliauskienė, Leonas Sabaliūnas, Julius Šmulskštys. (Moderuoja Vytautas Kavolis).

"Santaros-Šviesos", Algimanto Mackaus knygų fondo, "Metmenu", AM & M fondacijos ir multidisciplinarių studijų instituto posėdis. 8 v.v. Arvydas Šliogeris, "Lietuviškos samonės laisvėjimo raida: poststalinizmas iki Atgimimo ir kas toliau?"

Rugsėjo 7, šeštadienis

9 v.r. Saulius Sužiedėlis, Penkiasdešimčiai metų praėjus: lietuvių tautos sukilimo ir laikinosios vyriausybės istorijos interpretacijų diskusijos. Ričardas Gavelis, Lietuvos literatūra tarp moralinio šaukimo ir privatizacijos".

2 v.p.p. Albertas Zalatorius, "Lietuvių kultūros dabartinė situacija". Vytautas Radžvilas, "Liberalų galvosena postsovietinės Lietuvos kultūroje ir politikoje".

8 v.v. Literatūros vakaras: Ričardas Gavelis, Kostas Ostrauskas, Liūnė Sutema. Naujų knygų sutiktuves.

Rugsėjo 8, sekmadienis

10 v.r. Alfredas Bumblauskas, "Lietuva vidurio Europos istorinėje raidoje". Norintieji suvažiavime dalyvauti prašomi iki rugsėjo 1 d. užsiregistruoti pas Mariją Paškevičienę, 306 55th Place, Downers Grove, IL 60516, USA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Žymusis grafikas Viktoras Petravičius mirė 1989 m. rugsėjo 16 d. Mičigano Union Pier vietovėje prie Čikagos. Jo pirmosios mirties metinės buvo paminėtos gražiū atsiminimų vakaru 1990 m. spalio 10 d. Čikagoje, M. K. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Siemėtinėms antrosioms metinėms, atrodė, bus susilaukta velionies atminimą įamžinančios monografijos. Jos pirmąjį tomą "The Art of Viktoras Petravičius", paruoštą Algimanto Kežio, jau išleido jo "Galerija" ir Amerikos lietuvių bibliotekos leidykla.

Etnografinis Bostono lietuvių ansamblis "Sodauto" su savo vadove Gita Kupčinskene birželio 15-16 d.d. dalyvavo folkloriniame Pensilvanijos festivalyje angliakasių Eksazy kaime. Prieš metus ansambliečiai aplankė senąsias Pensilvanijos angliakasių gyvenvietes, rinkdami etnografinę medžiagą, susijusią su pirmųjų lietuvių angliakasių gyvenimu. Dabar iš tos medžiagos sukurta programa "Sodauto" ansamblis atliko festivalio dalyviams.

A.a. Ona Pivoriūnaitė-Ivaškienė, Bostono lietuvių tautinių šokių sambūrio organizatorė ir ilgmetė vadovė, mirė birželio 11 d., pakirsta sunkios vėžio ligos. Velionė gimė 1910 m. gruodžio 24 d. Bostone, bet augo Užpaliuose ir Utenoje, tėvų ten nusivėžta 1914 m. Bostonan jį grįžo 1928 m. ir, ištekęsij už Aleksandro Ivaškos, iš Lietuvos atsivežtas nuotakas atidavė tautiniams šokiams. 1937 m. a.a. O. Ivaškienė suorganiza-vė mergaičių šokėjų grupę, šiltai sutiktą pirmajame pasirodyme Šv. Petro lietuvių parapijos svetainėje. Mergaičių grupėn įjungusi berniukus, O. Ivaškienė su savo šokėjais 1939 m. dalyvavo pasaulinėje Niujorko parodoje. Savo veiklos viršūnėje O. Ivaškienė turėjo penkias grupes, jungiančias šimtą įvairaus amžiaus šokėjų. Jos nuopelnus tautiniams šokiams išėjioje atskleidžia penkiasdešimtmečio programa 1987 m. išleista knyga "Bostono lietuvių tautinių šokių sambūris". Velionė paliko tris liudinčias savo sūnų Gedimino, Rimanto, Algimanto šeimas ir ją iš Šv. Petro šventovės į Šv. Mykolo kapines palydėjusius Bostono lietuvius.

Dr. Julius Šmulskštys, politinių mokslų profesorius Purdue universitete, balandžio 7 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Čikagoje skaitė paskaitą "Politinės partijos dabartinėje Lietuvoje". Demokratinė santvarka reikia stiprių politinių partijų. Atgimstančios Lietuvos partijas jis suskirstė į tris grupes. Dešiniųjų grupę sudaro krikščionys demokratai, tautininkai, nepriklausomybininkai, žalieji, vidurinė grupė — socialdemokratai ir liberalai, kairiųjų grupę — ryšius su Maskva nutraukusi Lietuvos komunistų partija, pasivadinsi Lietuvos demokratine darbo partija. Ji yra didžiausia politinė partija, siekianti nepriklausomybės Lietuvai. Kitos politinės partijos, būdamas silpnės, atspars turi ieškoti koalicijos.

Lietuvių muzikos šventę Čikagoje papildė gegužės 11-27 d.d. Lietuvos dailininkų varžytinėms skirtų grafikos ir akvarelės darbų paroda Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Ją surengė Lietuvos kultūros fondas, atsiuntęs savo darbuotoją Vidą Dautartienę, ir Balzeko lietuvių kultūros muziejus. Varžytinėmis pasibaigiančiai parodai buvo gauta beveik pusės šimto Lietuvos dailininkų 171 kūrinys. Į varžytines gegužės 27 d. atvyko nemažas būrys lietuvių ir keli kitataučiai. Juos pasveikino muziejaus savininkas Stasys Balzekas, jn., varžytinėms pravesitį pakvietęs vykdomąjį direktorių Valentį Ramonį. Varžytinių būdu parduotų kūrinių kainos palyginti nebuvo didelės, prieinamos daugeliui lietuvių. Vidurkis svyravo tarp 50 ir 100 dolerių. Varžytinių rekordas buvo pasiektas už 325 dolerius parduota didžiule dail. Igno Budrio akvarele "Vilnius — amžių miestas". Antroji vieta teko dvim dail. Irenos Dauksaitės-Guobienės grafinėm improvizacijom lietuvių liaudies dainų temomis. Už jas buvo gauta po 250 dolerių. Iš viso buvo surinkta daugiau kaip 10.000 dolerių už varžytines parduotus 138 grafikos ir akvarelės darbus. Ši suma, atskaičius parodos surengimo išlaidas, įnešta "Sugrįžimo" programos sąskaiton, finansuojančion išėjiojų kultūrinį rinkinį pėrvežimą Lietuvon.

V. Kst.

Vilniaus gatvėje Kaune atidarant IV-sias Pasaulio lietuvių sporto žaidynes

Nuotr. A. Chorumanskio

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	8 %	Asmeninės paskolas	
180-364 d. term. ind.	8 %	nuo	11 3/4 %
1 metų term. indėlius	8 %	Sutarties paskolas	
2 metų term. indėlius	8 1/4 %	nuo	11 3/4 %
3 metų term. indėlius	8 1/4 %	Nekiln. turto paskolas:	
1 metų GIC-mėn. palūk. ..	8 1/4 %	Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų GIC-met. palūk. ..	9 %	1 metų	10 1/4 %
2 metų GIC-met. palūk. ..	9 1/4 %	2 metų	10 1/2 %
3 metų GIC-met. palūk. ..	9 1/4 %	3 metų	10 3/4 %
RRSP, RRIF ir OHOSP ...	8 %	Su keičiamu nuosimčiu	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 9 %		1, 2 ir 3 metų	9 3/4 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 9 1/4 %			
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 9 1/4 %			
Taupomąją sąskaitą	7 1/4 %		
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ...	5 3/4 %		

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 49 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai opsiastai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas:
sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia
jūsų namo
vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl
nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS
an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos
skaitytuvą (kompiuterį)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857

Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Torontiškiečiai – Rimas Kuliavas, išeivijos slidininkų vadovas (centre); Vitolis Šipelis (pirmas iš dešinės) – Elbruse prieš varžybų pradžią su Lietuvos ir Australijos slidininkais

SPORTAS

—Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Iki pasimatymo 1995 Lietuvoje

Ivykis, kuriam buvo skirta daug dėmesio, tapo istorija. IV-sios PLS žaidynės Lietuvoje 1991 m. liepos 27 – rugpjūčio 4 d.d. subūrė tautą tolimesnei kovai siekiant laisvės. Apie sportą Lietuvoje vėl kalbama garbiai ir pagarbiai. Jis tapo takeliu, atvedusiu į Lietuvą jos sūnus bei dukras iš Amerikos, Argentinos, Australijos, Brazilijos, Čilės, Estijos, Kanados, Latvijos, Lenkijos, Prancūzijos, Rusijos, Gruzijos, Gudijos, Vokietijos ir Urugvajaus... Iki susitikimo 1995 Lietuvoje! Žaidynės tik Lietuvoje ir tik kas ketveri metai! Taip buvo nutarta Pasaulio lietuvių sporto forumo, vykusio Kaune 1991 m. rugpjūčio 2 d.

Kadangi mūsų laikraštyje rašoma apie iškilminguosius žaidynių momentus, jų atidarymą Kaune ir baigiamąsias iškilmes Vilniuje, apie tragišką dieną Medininkuose, dėl kurios varžybos gedulo ženklai buvo nutraukti, ir apie Lietuvos vyriausybės visapusišką globą, šį įvykį surišant su krašto politine raida, sporto skyriuje, kiek įmanoma, liksime daugiau varžybinių daly, planus bei nutarimus atieities veiklai.

Lyg ir įvadas prieš žaidynes Lietuvoje, kalnų slidinėjimas vyko Kaukaze, Elbruso kalnyje, keturiose moterų ir penkiose vyrų amžiaus grupėse. Dalyvių skaičius – 150, iš kurių arti 30 išeivijos slidininkų. Galima džiaugtis, išeivijos slidininkai laimėjo 6 aukso, 2 sidabro ir 2 bronzos medalius. Rimas Kuliavas, ŠALFASS-gos slidinėjimo ir slidininkų bei ledo ritulininkų išvykų į Lietuvą vadovas, spaudos atstovams kalbėjo, kad vakariečiai esą nusteibinti Lietuvos slidininkų meistriškumu. Jis sakė, kad jau dabar, išeivijos ir Lietuvos slidininkai galėtų dalyvauti aukšto lygio tarptautinėse varžybose. Iš saviškių pagyrė merginų grupę (19-29 m.a.) iškovojusią trečią vietą ir bronzos medalį gavusią torontiškę Lianą Šipelę. Jos laukia graži sportinė ateitis. Taip pat torontietė Audra Stukaitė moterų grupėje (30-44 m. a.) pelnė du aukso medalius. Torontiškis Vincas Paulionis, didžiojo slalomo rungtyje, senjorų grupėje laimėjo sidabro medalį. Apie jį žurnalistė Marytė Marcinkėvičiūtė Vilniaus "Sporte" rašė: "Stebėjusį Toronto 'Vyčio' slidininko Vinco Paulionio, kuris po dviejų mėnesių švęs 70-tąjį gimtadienį, energija. Ne tik šokių salėje, bet ir kalnuose sėkmingai dalyvauja įvykių distancijoje".

Iškiliųjų klasėse slalomo rungties laimėtojai. Moterys: N. Makarskai-

tė (K), D. Jonkutė (V), A. Stukaitė (Kanada), N. Ragauskienė (K). Vyrai: J. Janulionis (V), J. Sadauskas (K), R. Dičius (JAV), A. Platūkis (V), R. Milašius (V). Didysis slalomas. Moterys: M. Lažinskaitė (V), E. Menkevičiūtė (K), A. Stukaitė (Kanada), N. Ragauskienė (K). Vyrai: J. Janulionis (V), T. Macijauskas (K), R. Dičius (JAV), A. Juodikis (JAV), A. Selius (V). Absoliučiais čempionais tapo R. Dičius (JAV) ir D. Jonkutė (V). Apie kitų sporto šakų varžybas sekanči kartą...

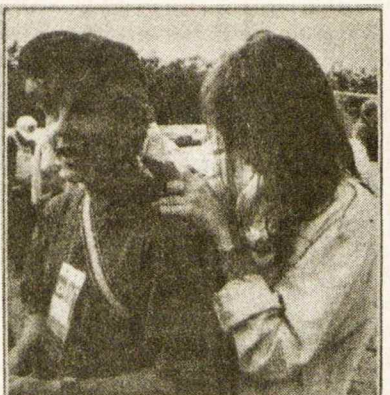
Algirdas Banėlis prisimenant...

Jau treji su puse metų (1988 vasario 16), kai Algirdas paliko mus ir žemiškąjį pasaulį. Jis iškeliavo nelauktai, netikėtai... jo artimiesiems, draugams, kurių turėjo daug, žinia apie jo mirtį buvo pritrėnkanti. Priklause jis Toronto lietuvių golfo ir "Vyčio" sporto klubams, ir jo netekimas sportininkų šeimoje paliko tuštumą...

Brolis Vytautas Banėlis – teisininkas, niujorkietis, lankydamas savo seną mamytę ir jaunesniojo brolio architekto Algimanto šeimą Toronte, paliko daugiau kaip tūkstantį golfo sviedinukų, kuriuos prašė, mirusio Algirdo prisiminimui išdalinti Toronto lietuvių golfo klubo nariams. Vėlonius visuomet buvo nuširdus sportininkų rėmėjas, ir Toronto golfininkai jį jautriai prisimena...

Golfo žinios

Toronto lietuvių golfo klubo, 1991 m. sezono tarpusavio turnyrą baigiami sužaisti. Rugpjūčio 31 – rugšėjo 1 d.d. Concord, Ohio (prie Kliv-

Brolis ir sesutė – VITAS ir LIANA ŠIPELIAI iš Toronto, Vilniaus orauostyje prieš išskrendant į Elbrusą. Liana (17-29) merginų grupėje laimėjo bronzos medalį didžiajame slalome; Vitas dalyvavo slidinėjimo varžybose Elbruse, taip pat būria-vimo varžybose Nidoje

Nuotr. G. Talučio

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707. Savininkas – Tom Thompson

BIG SUMMER SPECIAL LOWEST PRICES ONLY BY "TORVIL" LTD.

REIKIA LAUKTI TIK 4 SAVAITES.
Jūs galite pasiūsti automobilį VOLGĄ ar LADĄ savo šeimai į LIETUVĄ-UKRAINĄ-LATVIJĄ ESTIJĄ-MASKVĄ-LENINGRADĄ-MOLDAVIJĄ-KRYMĄ-GUDIJĄ

TORVIL LTD.
Centrinė įstaiga: 63 Galaxy Blvd., Unit 7
Etobicoke, Ont. M9W 5P1. Tel. (416) 798-3320
Skyrius: 404 Roncesvalles Ave. Tel. (416) 534-3860

lando) įvyks metinės Šiaurės Amerikos lietuvių vadinamos tarp miestinės žaidynės, po kurių seks dar dvi klubo rungtys: 1991 rugšėjo 15 Streetsville Glen ir rugšėjo 28-29 d.d. Golf Haven laukoje – paskutinės sezono uždarymo žaidynės.

Kiekvienose klubo žaidynėse (jų iš viso 16), dalyvių skaičius vidutiniškai 46. Pirmųjų trijų vietų laimėtojų gretose dažniausiai tie patys žaidėjai: S. Podsidecki, A. Stauskas, R. Astrauskas, H. Buntinas, K. Eimantas, R. Šimkus, V. Kaknevičius, Aug. Simanavičius ir kt. Moterų klaseje aktyviausios dalyvės yra J. Ignatavičienė, I. Kymantienė, D. Deksnytė, B. Eimantienė ir kt.

Rungtynės visuomet tvarkingai pravedamos klubo pirm. Arūnui Jonikui vadovaujant. Jo artimiesiems tartininkai – K. Eimantas, R. Grigas ir A. Zaleskis.

ŠALFASS golfo pirmenybės

1991 metų ŠALFASS-gos golfo pirmenybės vyks rugpjūčio 31 – rugšėjo 1 d.d. Quail Hollow Resort golfo laukoje, Concord, Ohio. Jas rengia Klivlando lietuvių golfo klubas. Pirmenybės bus prarastos vyrų, moterų, senjorų ir jaunių individualinėse klasėse. Taip pat vyks ir vyrų bei moterų tarpinestinių komandų varžybos.

Yra tik ribotas skaičius kambarių pačiame Quail Hollow viešbutyje, 1-90 & Rt. 44, Concord, Ohio, tel. (800)-792-0258 ir (216)-352-6201. Rengėjai rekomenduoja rezervuoti kambarius "Quality Inn", tel. (800)-752-2582. "Days Inn", Willoughby, OH 1-90 & Rt. 306, tel. (800)-325-2525. "Red Roof Inn", OH 1-90 & Rt. 306, tel. (800)-843-7663. "Harley Hotel", 1-90 & Rt. 91, tel. (216)-944-4300. "Fairfield Inn", 1-90 & Rt. 91, tel. (216)-975-9922. Rezervacijas prašom daryti iš anksto "Lithuanian Golf Tournament" vardu.

Registracija ir susipažinimo vakarais įvyks penktadienį, rugpjūčio 30 d., vakare Quail Hollow viešbutyje. Pirmenybių pradžią šeštadienį, 7.30 v. r. ir sekmadienį 12 v.

Dėl platesnės informacijos prašom kreiptis pas pirmenybių vadovą Algį Nagevičių tel. (216)-845-4954.

Metinės 1991 m. ŠALFASS-gos ir baltiečių lengvosios atletikos pirmenybės numatomos prarvesti Klivlande š.m. rugšėjo 14-15 d.d. Daugiau informacijų bus skelbiama vėliau.

ŠALFASS inf.

Ateitininkų žinios

Studentų ateitininkų savaitgalis "Ugnis" įvyks rugpjūčio 23-25 d.d. Ateitininkų namuose, Lemonte. Visi yra kviečiami. Stovykla "Dainavoje" neįvyks, nes užsiregistravo per mažai žmonių. Dėl informacijų prašome kreiptis į Indrę Čuplinskaitę (416) 533-7425.

Skautų veikla

Skautų-čių stovykla Romuvoje užbaigta rugpjūčio 17 d. Dvi savaitės greitai prabėgo gražioje gamtoje. Spėta susigventi, susidraugauti. Atsėstas "Rambynas" ir "Satrijos" tuntų keturiasdešimtmetis su iškilminga sueiga ir koncertacinėmis Mišiomis, atnaušomis Prisikėlimo, Lietuvos kankinių parapijų klebonų ir stovyklos kapeliono kun. A. Saulaičio, S.J. Dalyvavo daug svečių iš Toronto, iš Lietuvos, LS brolių ir seserijos vyriausieji skautininkai.

Pirmoji savaitė turėjo neeilinius instruktorius, kurie gerai suplanavo užsiėmimus, o didysis lauzas lietuviui lyjant vyko salėje ir buvo fantastiškas. Antroji savaitė irgi gera su nauja vadovybe. Uždarymas – paprastas be iškilmių. Stovykla 1992 m. vyks rugpjūčio 1-15 d.d. Bus švenčiamas "Romuvos" trisdešimtmetis. M.

• Spaudai parama būtina: be lietuviškos spaudos nebus nė Tėvynės laisvos.

HALLING CONTRACTING (Estonian)

- Atnaujinimai – visų rūšių
 - Koklinių plytelių (tile) idėjimas
 - Vandentiekio vamzdžių taisymas
 - Dažymas
 - Vėdinimo įvedimas
 - Elektrinio šildymo taisymas
- Tel. 762-9190 Lic. E 1044

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave.
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:		IMA:	
8 % už 90 dienų term. indėlius		už asmenines paskolas nuo	11.75%
8 % už 6 mėnesių term. indėlius		už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):	
8 % už 1 m. term. indėlius		su nekeičiamu nuosimčiu	
8.25% už 2 m. term. indėlius		1 metų	10 %
8.25% už 3 m. term. indėlius		2 metų	10.25%
8.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.		3 metų	10.50%
9 % už 1 m. GIC invest. pažym.		(fixed rate)	
9.25% už 2 m. GIC invest. pažym.		su keičiamu nuosimčiu	
9.25% už 3 m. GIC invest. pažym.		1, 2 ar 3 metų	9.75%
8 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)		(variable rate)	
9 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.		Asmeninės paskolas	
9.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.		duodame iki \$65,000 ir	
9.25% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.		mortgičius iki 75% įkainoto	
8 % už OHOSP (variable rate)		turto. Kitos paskolos: (Line	
7.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)		of Credit) ir antieji mortgičiai.	
7.50% kasd. pal. sąsk. virš 10.000			
5.75% už kasd. pal. čekių sąsk.			
5 % už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk.			
(US dol. Sav. Acc.)			

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 89 milijonus dolerių

MasterCard Kredito koretė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides. Kelionės čekiai (American Express, Thomas Cook master card cheques).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antradienį, ir trečiadienį nuo 9 v.r.- 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.- 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.- 1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

1211 Gorham St. Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1,
Telefonai: (Toronto linija) 416-773-9591,
(Newmarket linija) 416-836-1415.

Alfonsas Garbenis, jn. savininkas
Namų įkainojimo skyrius

YORK SIMCOE APPRAISAL CORPORATION

1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.
Telefonai: (Toronto linija):
416-773-3779 FAX 1-416-836-1029

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGISKAI
PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

AMBER GLOBUS LTD.

LATVIJOS PATARNAVIMAI BALTIJOS RESPUBLIKOMS

- skubiai, pigiai pristatome įvairaus svorio siuntinius per 3 savaites – pristatome vertingą valiutą jūsų artimiesiems asmeniniu būdu (tik 10% už patarnavimą)
- parūpiname lėktuvų ar traukinių bilietus (Toronto-Vilnius-Toronto) kainą nuo \$1000-\$1200)
- iškviatimus ir vizas
- bet kokių kelionių drauda (įskaitant ir Kanados lankytojam – tik \$1.00 (1 dieną)

Smulkesnę informaciją teikia:

2300 Bloor St. W., 2-ras aukštas,
Toronto, Ontario M6S 1P2.

Tel. (416) 604-9750 arba (416) 604-9751.
FAX (416) 604-9748.

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radio žinios nesulaikoma skleidžia informaciją įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukoms, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:
310 Rathburn Road, Etobicoke, Ont. M9B 2L8

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

toriai gyvena pergalės viltimi, remdamiesi Angus Reido atliktais viešosios nuomonės tyrimais. Esą konservatorius vėl remtų 46% kanadiečių, jeigu ministerei pirm. B. Mulroniui pavyktų išvesti Kanadą iš ekonominės krizės, o 39% paramos būtų susilaukta atstaus Kanados vienybės Kvebeko pasilikimu federacijoje.

Konservatorių konferencijos dalyviai net 92% balsų dauguma priėmė rezoliuciją, Kvebeko prancūzų pripažįstantį savita bendruomenę ir jiems suteikiančią laisvo apsisprendimo teisę dėl politinės Kvebeko ateities. Tai buvo turbūt svarbiausia konferencijos rezoliucija ilgame net 259 svarstytų rezoliucijų sąrašė. Tačiau ne viena iš priimtų rezoliucijų neturi įsakomosios galios ministerio pirm. B. Mulronio vyriausybei, tik patariamąją, kuri galės būti atmeta.

Nedaug naudos iš tos konservatorių rezoliucijos turės ir Kvebeko liberalų premjeras R. Bourassa, siekiantis konstitucinių Kanados nuolatų už pasilikimą federacijoje. Savo metinėje konferencijoje jaunesni Kvebeko liberalai jau priėmė rezoliuciją, reikalaujančią, kad premjero R. Bourassa vyriausybė 1992 m. pavasarį prastų referendumą Kvebeko nepriklausomybės klausimu ir kad dabar pradėtų ruošti Kvebeko konstituciją. Šios rezoliucijos neįstengė sustabdyti Kvebeko pasilikimo Kanadoje norinti jaunųjų liberalų mažuma. Premjeras R. Bourassa rezoliuciją galės atmeti, bet neišvengs prasižėmimo skilimo jaunųjų liberalų eilėse.

Antru smūgiu premjerui R.

Bourassai tapo papildomi rinkimai Kvebeko miesto Montmorency rinkiminėje apylinkėje, laimėti net kelių tūkstančių balsų dauguma separatistinės Kvebeko partijos atstovo J. Filiono. Lig šiol visus 32 papildomus šios provincijos parlamentą rinkimus buvo laimėję premjero R. Bourassa liberalai. Kvebeko partijos vadovas J. Parizeau šią pergalę laiko pirmuoju kelrodžiu nepriklausomybėn.

Dvidešimties Kanados gubernatorių Rolandas Micheneris mirė Toronte, sulaukęs 91 metų amžiaus. Jis buvo advokatas, gimęs Albertoje, teisė studijavęs Britanijos Oksfordo universitete. Politikon perėjo 1945 m. konservatorių atstovu išrinktas Ontario parlamentant. Pradžioje buvo nesėkminga. Tik po kelių pralaimėjimų 1953 m. R. Micheneris įsijungė Kanados parlamentant ir ministerio pirm. J. Diefenbakerio 1957 m. buvo paskirtas Kanados parlamento pirmininku. Buvo kalbama, kad partijos jį nori pasilikti nuolatiniu pirmininku, bet R. Micheneris vėl pralaimėjo parlamentant rinkimus 1963 m.

Liberalų ministras pirm. L. B. Pearsonas, taip pat studijavęs Oksfordo universitete, R. Michenerį paskyrė Kanados atstovu Indijai, o 1967 m. balandžio 17 d. — Kanados gubernatoriumi, atstovaujančiu karalienei Elzbietai. Kanada tada kaip tik šventė šimtąsias savo metines. Kanadietis R. Micheneris, tapęs populiariu gubernatoriumi, šias pareigas ėjo iki 1974 m. sausio 14 d. Jo vardu buvo pavadintas 2.000 pėdų aukščio kalnas Albertoje, kurį R. Micheneris įkopė jau būdamas 82-jų metų amžiaus.

Kanadiečiai žavėjosi jo paprastumu, draugiškumu, meile Kanadai, jos gyventojams, ypač vaikams — būsimai kanadiečių kartai. V. Kst.

Kanados užsienio reikalų ministrė Barbara McDougall, gavusi "TŽ" redakcijos laišką dėl įvykių Lietuvoje atsiliepė laišku 1991.VIII.9: "Kanados vyriausybė dalinasi Jūsų rūpesčiais. Kanados nuostata Baltijos valstybių klausimu yra aiški ir nedviprasmiška. Mes pripažįstame jų nepriklausomybę de jure ir remiame jų tautų teisę laisvai apspręsti savo ateitį. Kanada tvirtai pasmerkę karinį sovietų smurtą sausyje. Mes apgailestaujame naujausias mirtis Lietuvoje liepos mėnesį ir skatiname sovietinius pareigūnus traukti į teisminę atsakomybę nusikaltusius, sustabdyti nuolatinius puldinėjimus ir pradėti rimtas derybas. Kanados vyriausybė šiuo klausimu tariasi su savo draugais bei sąjungininkais, ypač Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje. Palaikome tiesioginius ryšius su Kanados baltiečių bendruomenėmis, o planai įsteigti baltiečių informacijos centrus Toronte juda pirmyn. Kanados įsipareigojimai Baltijos valstybėms vykdomi lygiagrečiai su pastangomis pagelbėti Sov. Sąjungai pasiekti savo tikslą, būtent sėkmingai pereiti į demokratiją ir rinkos ekonomiką. Šis procesas, pradėtas viršūnių konferencijoje Londone, tiesiogiai sieja Vakarų pagalbą su Sov. Sąjungos politine ir ekonomine reforma. Kanada yra pasiruošusi padėti Baltijos valstybėms parūpinimu techninės pagalbos ir palengvinimu investicijų privačiame sektoriuje. Derybose dėl prekybinių kreditų mes bandysime užtikrinti, kad Baltijos valstybės gautų atitinkamą dalį". Pasirašė David K. Hallman, Policy Planning Staff.

SKAITYTOJAI PASISAKO

IEŠKAU DRAUGŲ

Labai norėčiau susirašinėti su savo bendraamžiais užsienyje. Man 20 metų, gyvenu nedideliame Lietuvos mieste — Jonavoje. Ūgis — 164 cm. Norėčiau surasti žmogų, kuris žaidžia vyrų krepšinio Detroito "KOVAS" komandoje 7 numeriu. Jo vardas Antanas. Mano adresas: Lithuania, Jonava, Lietuvos 19-46.

Erika Paplauskaitė

RAŠYKITE MAN

Nuo pat vaikystės patinka turėti daug draugų. Jau seniai jų turiu Vokietijoje, Lenkijoje, Čekoslovakijoje ir kitur, bet lig šiol nesuradau draugų už Atlanto.

Gyvenu nedideliame miestelyje prie Vilniaus. Gimiau 1974 m. rugpjūčio 15 dieną, po Liuto zodiako ženklų. Mokašiu dvyliktoje klasėje, vidurinėje mokykloje, ruošiuos studijuoti pedagogiką. Septynių metų mokausi muzikos mokykloje, griežiu smuiku ir skambinu pianinu. Pradėjau domėtis filosofija. Laukiu laiško iš Jūsų šalies. Nepasididžiokite — parašykite! Mielai susirašinėčiau su bet koku amžiaus ir bet kokių pažiūrų žmonėmis.

Mano adresas: Ms. R. Majauskaitė, Šviesos 5-23, 234061 Elektrenai, Lithuania.

KAIP IŠ TIKRŲJŲ BUVO

"TŽ" 1991 m. 17 nr. yra keliolikos eilučių žinutė apie Albino Valentino (1908-1967) pomirtinį palikimą — jo neišleistas raštas. Žinutėje yra netikslumų.

Trumpa istorija tokia. Antanas Budrikis, buvęs Lietuvos policininkas, vedęs Valentinaite, Albino seserį, gyveno 108 St. RHL, Queens, N.Y. Pas juos turėjo butą Albinas Sakalas, Korėjos karo veteranas, ir kiek laiko ten gyveno. Budrikiai pardavė namą RHL ir išvažiavo į Floridą. Jie visą savo buto mantą paliko Sakalui. Su visais daiktais jis ką norėjo galėjo

daryti — perduoti, išmesti ar sau pasilikti. Griozdamas po visą butą, Sakalas aptiko gražiai sudėtą pakelį prirašytų popieriaus lapų. Pradėjęs juos vartyti, pamatė, kad tai Albino Valentino rašiniai; juos vėl gražiai sudėjo, pasiėmė sau.

Matyt, p. Budrikienė, broliui Albinui mirus, nuvyko į Čikagą ir, kiek brolio bute rado, surinko jo rašinius, parsivežė į Niujorką, padėjo į saugią vietą ir pamiršo pasiimti išvykdamai į Floridą.

Taigi tikrasis Albino Valentino raštų radėjas ir gelbėtojas yra Albinas Sakalas, o ne asmuo mini-mas anoj žinutėje — P. Jurkus.

A. Sakalas, jau gyvendamas naujame bute, kartą sutikęs mane, papasakojo apie radinį buvusiam A. Budrikio bute, kur ir jam teko gyventi. Kviečiamas užėjau pas jį, parodė man ką jis radęs. Buvo aišku, kad visas radinys yra žurnalisto rašiniai. Tada dar ėjo "Vienybė", ir A. Sakalas paklausė mane, gal galėčiau tuos rašinius panaudoti "Vienybėje". Nebuvau per daug suinteresuotas to radinio medžiaga... patariau jam tuos rašinius pasiųsti žurnalistų sąjungai. Jis juos, kiek palaikęs pas save, įteikė Pauliui Jurkui, mandamas, kad jis žinos, ką su jais padaryti, kur jiems tikėtų pasirodyti. Neaišku, kodėl "Darbininko" redaktorius A. Sakalo išgelbėtas A. Valentino darbus kelerius metus laikė pas save, niekam nieko apie juos neprisitarė, nors buvo žadėjęs A. Sakalui apie visą tą įvykį papasakoti spaudoje. Kai vėl spaudoje buvo pradėta kalbėti apie A. Valentino ir jo veiklą, tada prašėko ir P. Jurkus.

Teko girdėti, kad Algis Grigas žadėjo išleisti visus Albino Valentino raštus. Jei tas gražas, vertingas pažadas nebus užmirštas, gal tiktu į kokį leidinio skyrį ir čia papasakota istorija. J. Kiznis, Brooklyn, N.Y.

ŠYPSENOS

Vaiškiškai

Anūkė: — Aš vakar su mama buvau operoje. Dainavo labai bloga dainininkė. Ji nemokėjo savo rolės.

Senelis: — O kodėl tau taip pasirodė?

Anūkė: — Todėl, seneli, kad žiūrovai ją privertė tris sykius tą patį kartoti.

Nėra kam paskaityti

— Seneli, būk geras, paskaityk man pasaką? — prašo anūkėlė.

— O tu pati nemoki?
— Moku.
— Tad kodėl nenori skaityti?
— Nėra kam skaityti: juk aš anūkėlės neturiu.

FUTURE.I

REAL ESTATE LTD. REALTOR

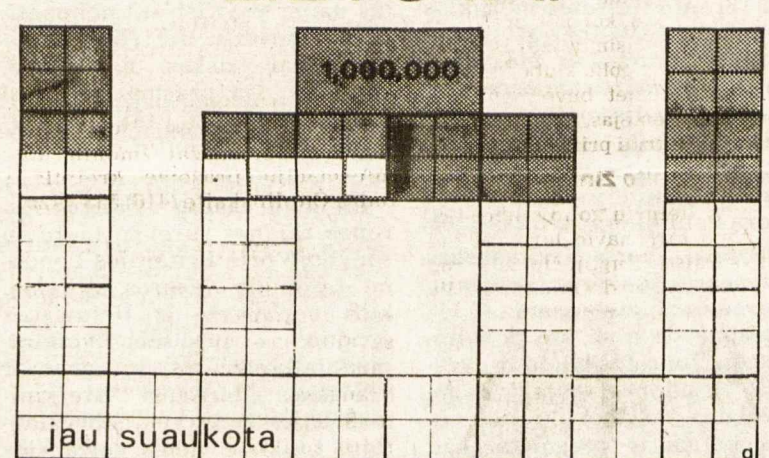
Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė verslo 769-3300 namų 769-1835

• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

Pirkite namus
geresnei savo atečiai

MILIJONAS DOLERIŲ LIETUVAI

ar jau atidavei savo dalį?

Čekius rašyti: Kanados lietuvių bendruomenė — PLV
Aukais siūsti: Pagalbos Lietuvai vajus (PLV),
1011 College Street, Toronto, Ontario M6H 1A8 Canada.

Viešėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų,
plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro
išdirbinių pasirinkimas.

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1991 metais!

Dar turime laisvų vietų, skridimams į Lietuvą:

rugsėjo 13 iki rugsėjo 29 arba spalio 6
spalio 11 iki spalio 27.

Galime parūpinti
vizas ir viešbučius.

SCANDINAVIAN AIRLINES SYSTEM
DENMARK NORWAY SWEDEN

Maloniai kviečiame naudotis mūsų paslaugomis:

- * Užsakant keliones į Lietuvą ir kitas pasaulio šalis
- * Gaunant vizas į Lietuvą
- * Sudarant išvykimus giminėms bei draugams iš Lietuvos viešnagai į Kanadą
- * Išperkant bilietus giminėms iš Lietuvos į Kanadą
- * Išperkant draudimus visais atvejais
- * Užsakant pervežimą autobusu Montrealis-Torontas-Montrealis
- * Perduodant vaistus ir pinigų giminėms bei draugams Lietuvoje
- * Užsakant ekskursijas po Torontą ir jo apylinkes lietuvių kalba (nuo gegužės 19 d.)
- * Siunčiant proginus sveikinimus į Lietuvą

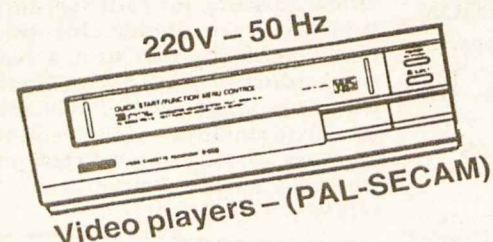
Smulkesnė informacija teikiama visais šiais klausimais
pirmadieniais-penktadieniais 9.30 v.r. — 5 v.p.p.

2100 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500, FAX (416) 763-6279

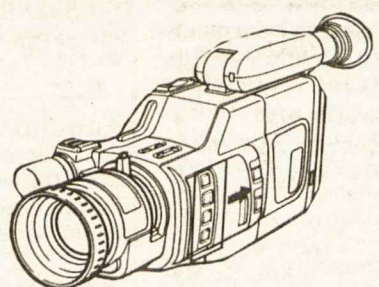
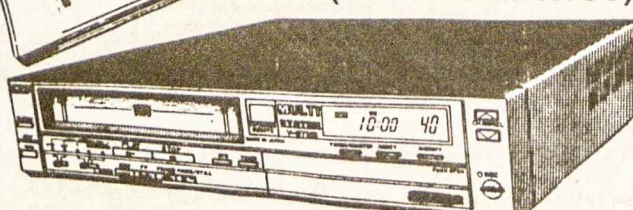
110220 V • MULTI-SYSTEM • TV • VIDEO • AUDIO • APPLIANCES • CRYSTAL & CHINA
TEL: (416) 769-0631
FAX: (416) 769-0586

2938 Dundas Street West,
Toronto, Ontario, Canada
M6P 1Y8

Video kasetės
(PAL-SECAM) E120
\$2.60

Multisystem VCR's
(PAL-SECAM-NTSC)

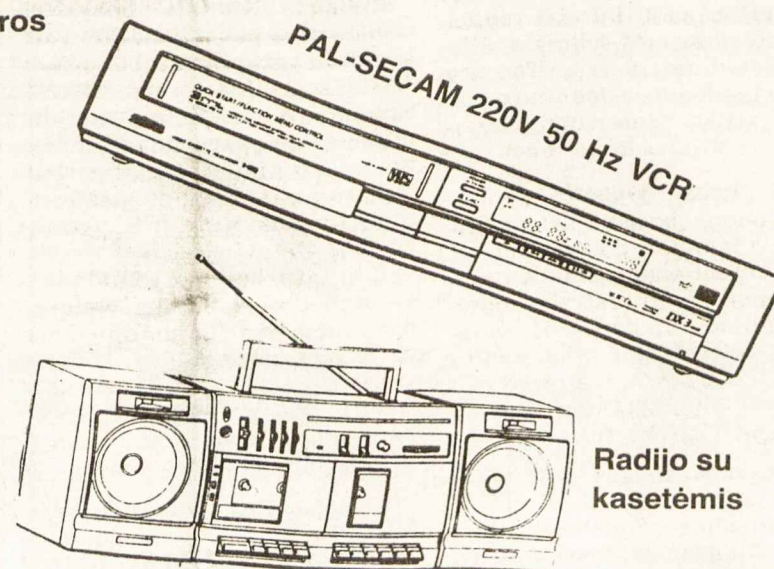
PANASONIC & HITACHI
Video kameros

Mes taip pat pakeičiame
video juostas iš PAL į
NTSC ir iš NTSC į PAL
Speciali kaina 3v. tik \$30.

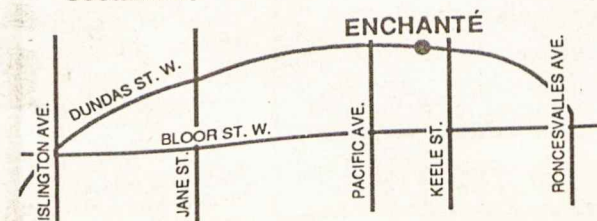
Audio kasetės
90 minučių
tik \$0.75

Radijo su
kasetėmis

Atidaryta

Pirmad. ir antrad. 10 v.r. iki 6 v.v.
Trečiad, ketvirtad., penktad. 10 v.r. iki 8 v.v.
Šeštadienį 10 v.r. iki 4 v.p.p.

LIETUVIŲ VAIKŲ DARŽELIS,
vedamas Nekalto Prasidėjimo Marijos seserų, jau registruoja vaikučius nuo 2,5 iki 6 metų amžiaus ateinantiems mokslo metams. Skambinti telefonu 534-5773 Toronte.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.
2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas
VICTOR E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.
15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) FAX 248-5922

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.
perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus
3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonas
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
Telefonai — (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)
• Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą investicijų srityje
• Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
• Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai
Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker
Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.
1700 bloor street west toronto, ontario M6P 4C3
769-1616

Century 21
FAX 233-0285 Tel. 233-3334
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS
Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė — telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

TORONTO

Anapilio žinios

— Lietuvoje, Kaišiadorių vyskupijoje, jau pradėdama kankinio arkiv. Teofilas Matulionis beatifikacijos byla. Ta proga, prel. P. Gaidos iniciatyva, yra išleisti paveikslėliai su malda. Prasome tų paveikslėlių pasiimti prie šventovės durų ir melsti Visagali Dievą, kad Lietuva greit susilauktų naujo šventojo paskelbimo.

— Palaidotas a.a. Antanas Sirutis rugpjūčio 19 d.
— Mišios sekmadienį, rugpjūčio 25, 9.30 v.r. už a.a. Petrą Kondrotenę, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 10 v.r. už a.a. Antaną Klimą, 11 v.r. už Macijauskų šeimos mirusius.

Išganytojo parapijos žinios

— Sekmadienį, rugpjūčio 25 d., 11.15 v.r. pamaldos šventovėje.
— Kun. A. Žilinskis grįžo iš Lietuvos ir sutiko parapiją rugsejo mėn. padaryti pranešimą apie savo kelionę. Data bus nustatyta vėliau.
— Rugsejo mėnesio parapijos biuletenis bus dalinamas šventovėje rugsejo 1 d.
— Prisimenant a.a. Alviną Markutienę jos sūnus Arturas Mišūnas ir šeima paaugojo parapijai \$200. Dėkojame.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 250 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: D. Jankauskaitė-Anskaitienė, A.A. Kazlauskai iš Kauno; R. Lėkaitė, J. Lėkaitė, docentas V. Michalaukas, M. Michalaukas iš Vilniaus; K. B. Siegert, M. Riechers iš Vokietijos; G. G. Valantinas iš Čikagos; R. Bernotas iš Conn., JAV, S. Dalius iš Hamiltono.
— Lietuvių namų poilsio stovykla tėvų pranciškonų stovyklavietėje „Kretinga“ Wasagoje praėjo labai sėkmingai. Buvo gražus oras ir stovyklavo daug jaunų šeimų su mažais vaikais. Plačiau sekančiame nr.

Aukos slaugos namams

\$5,000 — Karavono Vilniaus paviljonas; \$1,333.78 — O. Delkus; \$1,000 — V. O. Anskiai, V. T. Gražuliai, N. Šimkus iš Montrealio, V. Pniauskas, Oshawa, I. Pankrienė — Ričardo-Elonos vedybų proga, P. B. Jankauskai, dr. J. Sugailla; \$750 — P. Čėčys; \$600 — P. Basygas, G. Kaučius; \$500 — J. Bajoraitis, Hamilton, A. M. Bumbuliai, L. V. Matulevičiai, L. G. Vyšniauskai, A. Buožis, J. Gustainis, P. J. Maliai, S. J. Poškai, B. Stalioraitis, A. D. Jankūnais, Hamilton, I. Kymantas, A. Pavilonis, R. D. Stas; \$400 — D. Jyza; \$300 — V. Knydaitis; \$250 — J. Zabulionis, V. Gudaitis, V. Taseckas; \$247.53 — M. Jakubauskienė; \$200 — A. Bernotaitis, A. Langas, B. Sapjonienė, B. Trukanavičius, D. Zolunienė — vyro Jono atminimui; \$150 — E. J. Gudai; \$100 — L. Tamošauskas, Č. Senkevičius, Z. Vainauskas, S. Zaviėnė, K. Žulys; \$50 — K. Poškienė ir E. Lorencienė a.a. P. Dirko atminimui; S. Juskevičius, A. Langas a.a. Jono Sukauskio atminimui, M. J. Adomaičiai, La Salle P.Q., J. Steponaitytė, R. Štjra; \$40 — J. Trečiokas.

A.a. Martyno Yčo atminimui — aukos: \$100 — J. Usvaitas; \$60 — N. Budrienė; \$50 — K. Sapočkinas, V. Yčas-Abagil, Oshawa, E. V. Kriškiūnaitė, Wasaga; \$40 — V. Balsienė, P. L. Muraskai, A. M. Paulaičiai, O. L. Rimkai; \$30 — V. Augėnas, H. Sukauskas, S. Radzevičius, J. Pacevičienė; \$25 — A. P. Kazilaitis, A. A. Valadkos, H. G. Lapai, D. R. Lapai, Č. Senkevičius; \$20 — J. Zenkevičius, B. P. Sapliai, E. V. Stanaičiai, G. Tarvydienė, J. A. Pukai, E. Kazakevičius, J. R. Rimai, Colgan, Ont., E. Lorencienė, V. Ozinskis ir G. Jankaitis, E. G. Kuchalskiai, S. Grigaliūnas, Gr. Balčiūnienė, S. D. Rukšos, S. V. Joci, R. Ciplijauskienė, B. Sapjonienė, I. Kairienė, A. Langas, V. A. Simkai, V. O. Marcinkevičiai, R. Ziogarys, E. Čižikienė, I. Paškauskas, I. Stasiulis, A. S. Sakai, V. O. Senkai, Angus, Ont., A. O. Beresnevičius; \$10 — G. Baltadonienė, L. V. Kybartai, C. Glumoc, E. V. Stanaičiai, R. R. Bell, K. A., D. Petraitis, A. Tutlys, P. Jaučius. Iš viso \$1,335.00.

A. a. Alvinas Markutienės atminimui: \$25 — L. Balsienė, K. B. Čepaičiai. Iš visos stovybos fondo yra \$613.424. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose ir tiesiogiai: Labdaros fondas, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Pakrikštyti: Lindsey-Anne, Jonas-Antanas ir Emilija-Marie, Lindos ir Antano Kairių vaikučiai; Indrė-Justina, Birutės (Januškaitės) ir Antano Augustinų dukrelė.
— Susituokė Elona Murzaite ir Ričardas Punkris.

— Palaidotos: liepos 30 d. — Agota Vilimienė, liepos 31 d. — Julija Freimanienė, rugpjūčio 8 d. — Ursulė Staradomskienė.

— Balyš ir Salomėja Sakalai atšventė savo vedybinio gyvenimo 50 metines ir ta proga paaugojo parapijai, vyskupo Baltakio fondui, „Caritas“ ir „Tėviškos žiburiai“ po \$500.

— Ekskursija į Vašingtoną — spalio 11-14 d.d. Registruotis parapijos raštinėje paliekant 50 dol. įmoką. Tuo metu Vašingtone vyks lietuvių įrengtos Šiluvos Marijos koplyčios 25 m. sukaktuvių šilkmės. Dalyvaus Lietuvos kard. V. Šlakkevičius, vysk. L. Michelevičius, Vašingtono kard. J. Hickey, vysk. P. Baltakis, OFM, ir kiti. Spalio 12 d. Čikagos „Dainavos“ ansamblio atliks koncertą. Iškilmingos pamaldos N. Pr. Marijos bazilikoje — spalio 13 d. Autobusai išvyks nuo Prisikėlimo parapijos penktadienį, 7 v.r., ir grįš pirmadienį apie 11 v.v. Kelionės kaina, į kurią įeina kelionė autobusu, 3 nakvyinės „Quality Inn“ viesbutyje, Silver Springs, Md. (po 2 kambaryje), 3 pusryčiai ir 2 pietūs viešbučio valgykloje, kelionė po sostinės idomausias vietas su samdytais vadovais ir t.t., \$429 kan. Kelionės tvarkąsi sudarė patyręs kelionių organizatorius T. Gregory Botte, OFM.
— Mišios rugpjūčio 25, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Petronėlę Barskietienę, 9.20 v.r. — už a.a. Tadą Vadauską, 10.15 v.r. — už a.a. Alfonsą Čižiką, Bubernių mirusius, 11.30 v.r. — prašant Lietuvai laisvės.

A. a. Agotos Tamošauskienės atminimui Stasė ir Jonas Naruševičiai „Tėviškos žiburiams“ aukoją \$25.

A. a. Petriui Balsui mirus, užjausdama žmoną, sūnų ir dukrą Jūrąte Butirienę su šeima, L. Karbūnienė „Tėviškos žiburiams“ aukoją \$25.

A. a. Petro Balso atminimui, užjausdami artimuosius, S. M. Šetkai, P. K. Sukiai, A. V. Paulioniai, J. K. Dainoriai „Tėviškos žiburiams“ aukoją po \$20.

A. P. Stanėnas, pagerbdamas savo draugą a.a. Jaunutį-Petrą Dirki, mirusį Australijoje, paaugojo „Tėviškos žiburiams“ \$25.

Pranas Čėčys a.a. Vlodo Eišio atminimui paaugojo „Tėviškos žiburiams“ \$20.

Joniškeičiui a.a. Jonui Staškevičiui Port Colborne, Ont., Kanadoje mirus, Vytautas ir Sofija Ripskiai, Bronius ir Antanina Pranckevičiai iš Čikagos vietoje gėlių „Tėviškos žiburiams“ aukoją po \$20.

A. a. Adolfo Šetiko atminimui Stasys ir Valerija Gudaičiai, Niagara Falls, Ont., „Tėviškos žiburiams“ aukoją \$15.

A. a. Petro Braso atminimui Lapavičių šeima „Tėviškos žiburiams“ aukoją \$20 ir J. J. Stanaičiai \$15.

A. a. Julijos Freimanienės atminimui, užjausdamos sūnus Romą ir Valdą su šeimomis, S. Čeponienė ir Teresė Kartavičienė „Tėviškos žiburiams“ aukoją \$10.

A. a. Broniaus Vaičiūčio atminimui žmona, dukterė su šeima ir sūnus „Tėviškos žiburiams“ aukoją \$50.

A. a. Rimo Klevo, tragiškai žuvusio prieš 10 metų, prisiminimui St. ir Sof. Rakščiai, Fruitland, Ont., „Tėviškos žiburiams“ aukoją \$100.

Dr. Rasa Mažeikaitė, Kanados lietuvių muziejaus vedėja, rugpjūčio 18 d. išvyko Lietuvon dalyvauti istorikų suvažiavime, kur skaitys paskaitą iš Lietuvos viduramžių istorijos srities. Grįš rugsejo 18 d.

VII PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO REGISTRACIJA

VII-tas PLJ kongresas įvyks Pietų Amerikoje — Buenos Aires, Argentinoje, 1991.XII.18 iki 1991.XII.27 Montevideo, Urugvajuje, 1991.XII.28 iki 1991.I.1 Sao Paulo, Brazilijoje, 1992.I.2 iki 1992.I.8

Jau prasidėjo VII Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso registracija. Visi, kurie dalyvaus VII PLJ kongrese krašto atstovu, kongreso dalyviu arba turistu gali jau registruotis. Norintys gauti registracijos anketa ir daugiau informacijos apie VII PLJ kongreso programą, turistines keliones, kainas, registracijos sąlygas ir t.t. kreipkitės kiek galint greičiau šiuo adresu:

VII PLJK talkos komitetas, c/o A. Pabedinskas, 194 Lloyd Manor Rd., Etobicoke, Ontario M9B 5K5

AEROLINEAS ARGENTINAS
VII PLJK Oficiali Oro Linija

JUODOJO KASPINO dienos demonstracija įvyks šį penktadienį, rugpjūčio 23, 6 v.v. Toronto rotušės aikštėje. Visi lietuviai yra kviečiami dalyvauti su plakatais ir vėliavomis.

KLB Toronto apylinkės valdyba

Lietuvių tautodailės instituto suvažiavimas įvyks rugpjūčio 24 d. dail. Antano ir Anastazijos Tamošaičių senoje sodyboje, Kingston, Ont. Suvažiavimo metu Institutas paprastai rengia kursus arba seminarą bei parodas ir supažindina narius bei svečius su įvairiomis tautodailės šakomis. Šiais metais per suvažiavimą pirmą kartą bus surengta senoviškių šimtmetinių lietuvių sodiečių drabužių ir audinių paroda iš Tamošaičių rinkinio. Dail. Ina Nenortienė iš Bostono vadovaus emalio dailės darbų seminarui. Ji yra daug kartų dalyvavusi amerikiečių bei lietuvių rengtose parodose. Kviečiame naries-rius ir visuomenę aplankyti parodą ir dalyvauti seminare. Dėl informacijos kreipkitės į LTI valdybos pirmininkę Aldoną Veselkienę, 216 Brock St., Gananogue, Ont. K7G 1K4, Canada. Tel. 613-382-8448.

Inf.
Vilniaus meras (burmistras) dr. Arūnas Štaras ir jo asistentas Kęstutis Bausys rugpjūčio 26 d. atvyks į Torontą dalyvauti tarptautinėje konferencijoje „World Cities and their Environment“. Dalyvaus apie 100 merų iš didžiųjų pasaulio miestų. Šios konferencijos nutarimai bus pateikti JT konferencijai, kuri įvyks Brazilijoje 1992 m. Po turistiškės konferencijos, kuri baigsis rugpjūčio 28 d., bus lankomos įvairios Toronto įstaigos. Vilniečiai svečiai grįš Vilniun rugsejo 1 d. Už jų pakvietimą padėka priklauso Toronto miesto valdybos nariui Tony O'Donohue ir miesto merui Art Eggleton'ui. Vilniečių kelionės organizatoriai — Juozas Norkus, tel. 532-5893 arba 769-1616.

Toronto lietuviai pensininkai rugsejo 11, trečiadienį, rengia su pietumis pasivažinėjamą Ontario ežerų. Autobusas keliaus norkus nuo „Vilniaus“ namų pačioms 10.30 v.r. Bilietus reikia įsigyti iki rugsejo 4 d. Skambinti T. Kobelskieni tel. 760-8003, S. Dervinienei tel. 767-5518, Z. Kandrotienei tel. 766-6437.

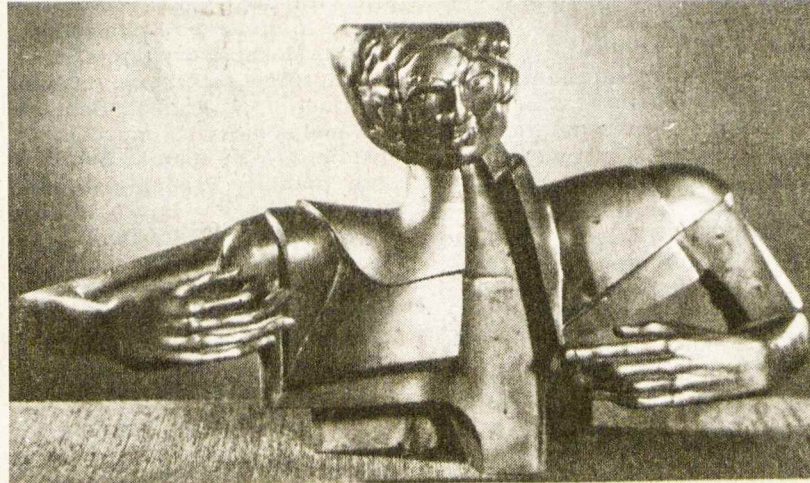
Klubo valdyba
Toronto vyrų choro „Aras“ valdyba nutarė choro veiklą pradėti rugsejo 17 d. vadovaujant muzikai Lindai Marcinkutei. Pagrindinis naujo sezono darbas — pasirušimas išleisti muzikos juostelę. Kviečiami visi choristai sugrįžti ir laukiama naujų.

Valdybos pirmininkas
Laikraščio „Nepriklausoma Lietuva“ rėmėjų būrelis rengia Toronte koncertą-sukius spalio 26, šeštadienį, 6 v.v., Toronto Lietuvių namuose. Meninę programą atliks „Sutartinė“, vadovaujama Nijolės Benotienės.

Kun. Petro Ažubalo stipendijų fondas kasmet skiria stipendiją jaunuoju ar jaunuolei, studijuojantiems humanitariniuose mokslus ir aktyviai dalyvaujantiems lietuviškoje veikloje. Prašymus iki š. m. spalio 1 d. siųsti šiuo adresu: Dr. A. Kazlauskienė, 128 Dunn St., Oakville, Ont. L6J 3E2. Inf.

Archyvo-muziejaus statybos vajai \$500 aukoją J. Gudelis; keliaujančios „Sausio tryliktosios“ parodos išlaidoms padengti \$160 aukoją p. Šileikienė.

HALLING ELECTRICAL
(Estonian)
• Visų rūšių atnaujinimai
• AC langai ir sienų sekcijos
• Vėsintuvai
• Garažo durų atidarytojai
Tel. 762-9190

LIONGINAS VIRBICKAS, „Riteris“ (bronzos) — 1981 m. Vilnius

Skulptorius LIONGINAS VIRBICKAS, gimęs 1932 m. netoli Anykščių ir baigęs meno studijas Kaune, savo darbais ėmė stropiai puošti visą Lietuvą — sunku būtų rasti vietovę, kurioje nebūtų jo kūrinių. Davyvas daugelyje parodų ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų.

Medžio, molio bei metalo medžiaga be išimties tampa paklusni jo kūrybiniam išsireiškimui. Net ir paprastas lauko akmuo prabyla menine kalba. Lionginas žinomas kaip „kalvių kalvis“. Iš šalto metalo lakios vaizduotės ir tobulai naudojamos technikos dėka menininkas tiesiog „išplėšia“ neparkojamas atradimus. Savo kūrybos viršūnėje 1975-1989 m. skulptorius ryškiausiai išskyla savo bronzos darbai. Nelengvais keliais kai kurie jo darbai yra pasiekę jo Kanadą.

Jo ir kitų dailininkų kūrinius galima pamatyti —

BIČKUS BALTIC ART GALLERY,

1558 Bloor Street, West, Toronto, Ontario M6P 1W7.

Tel. (416) 533-8471; FAX (416) 533-3230.

Aukštesnieji lituanistiniai kursai (10 ir 11 sk.) šiais metais vyks Toronto Maironio mokyklos patalpose šeštadienių rytais. Ieškoma gimnazijos mokytojų, kurie turi Ontario švietimo minterijos kvalifikaciją („intermediate, senior“), kad padėtų dėstyti lietuvių kalbą bei literatūrą. Prašome kreiptis į vedėją Giedrą Paulioniene tel. 249-1305.

Rašytojas Juozas Kraliauskauskas

šią vasarą lankėsi Lietuvoje. Dienraštis „Lietuvos aidas“ 142 nr. išspausdino su juo pokalbį, paruštą Jono Juškaičio ir pavadinant „Mindaugo metai“. Jame apžvelgtas rašytojo iki šiol neuitas kelias ir pažymėta, kad „Vyturio“ leidykla dar šiais metais išleis jo mindauginių romanų trilogiją. Šia proga primintina, kad „TŽ“ administracijoje dar gaunama J. Kraliauskauskos knyga „Ažuolai piliakalnyje“ — jo kūrybos rinktinė, literatūriniai pokalbiai su laikraštininkais, autoriaus pažiūros kultūriniais klausimais.

Inž. K. Astravas, ilgą laiką dirbęs Jemene ir pastarąsias šešias savaites praleidęs Lietuvoje, per Torontą grįžo Kalgarin, kur pastoviai gyvena su savo šeima. Jis yra „TŽ“ bendradarbis, ilgametis skaitytojas. Būdamas Jemene dėl veikiančios vietinės cenzūros gaudavo ne visus „TŽ“ numerius. „Lietuvos aidas“ 1991 m. 142 nr. išspausdino pokalbį su inž. K. Astravu, naftos paieškų specialistu.

Midlando vietinis laikraštis išspausdino pokalbį su Lietuvos kankinių parapijos klebonu kun. J. Staškumi, kai jis ten lankėsi rugpjūčio 4 d. su lietuvių maldininkų grupe, pagerbdami ir lietuvių kankinius, kurių garbei ten yra pastatytas lietuviško stiliaus kryžius. Kun. J. S. pareiškė, kad lietuviai kasmet rengia maldininkų kelionę į Midlandą — Kanados kankinių vietovę, nes jaučia dvasinį giminingumą su Kanados kankiniais, kovojusiais už tą patį krikščionišką tikėjimą. Ta proga kun. J. S. papasakojo apie dabartinę Lietuvos kovą už nepriklausomybę.

Kanados CBC televizija 1991. VIII.16 rodė savo korespondentų pranešimą iš Maskvos: JAV prez. G. Bush'as pasiuntęs laisšką Lietuvos premjerui G. Vagnoriui, kuriame laiko atskinga už žudynes Medininkuose Sov. Sąjungą. Ekrane buvo matyti Medininkų pasienio kontrolės punktas su plevėsuojančia Lietuvos vėliava ir prez. V. Landsbergis, pareiškęs, kad Lietuva iki šiol negavo jokios paramos — nei politinės, nei kitokios. CBC korespondentas, baigdamas pranešimą, tarė: Gorbaciovas, užuot išsprędęs Baltijos valstybių problemą, dar kartą smogė.

Paremkite „Tėviškos žiburius“ auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi — „TŽ“ leidėjai

MOTERIS IŠ LIETUVOS ieško darbo. Skambinti tel. 532-8272 Toronto.

REIKALINGA namų prižiūrėtoja kalbant rusiškai ar angliai ir kuri galėtų gyventi kartu. Skambinti po 5 v.p.p. tel. 739-6569.

LIETUVIŲ PENSININKŲ namams „Rambynas“ Hamiltone reikalingas prižiūrėtojas (superintendent). Pageidaujama lietuvių para kalbanti angliai. Teirautis darbo valandomis tel. 416-526-8281.

MONTREAL

Vilniaus miesto burmistras dr. Arūnas Štaras ir jo pavaduotojas Kęstutis Bausys rugsejo 1, sekmadienį, 12 val. Aušros Vartų parapijos salėje darys pranešimą apie paskutinius įvykius Lietuvoje.

Vilniaus „Šėpos“ marijonečių satyros teatras atvyksta į Montrealį ir rugsejo 6, penktadienį, 7 v.v. AV parapijos salėje duos vieną sensą apie šių dienų politines aktualijas. Įėjimas — \$8, studentams — \$5.

Skautų-skaučių „Baltijoje“ stovyklavo 15 berniukų ir 10 mergaičių. Pora lietingų dienų nesumažino stovyklautojų entuziazmo. Kai kurie skautukai gavo geltonus ir raudonus kaklaraiščius, o viena mergaitė buvo perversa į prityrusias skaites. Stovyklos komendantu buvo Gintaras Nagys, jo padėjėju Paulius Murauskas. Mergaitėms vadovavo Kristina Čičinskaitė ir Vilė Išganaitė. Sekmadienį stovyklą aplankė ir Mišias atnašavo dvasios vadas kun. Juozas Aranauskas. Paskutiniame stovyklos lauke labai gražiai pasirodė liaudies instrumentų orkestras, paruoštas Zigmo Lapino. Stovykla

tęsėsi vieną savaitę ir buvo uždarota rugpjūčio 10 d.

Montrealio seselės buvo išvykusios į motiniškus namus Putname rekolekcijoms. Tuo laiku namus prižiūrėjo ir šeiminkavo M. Mažeikienė.

Vedyboms ruošiasi Diana Gentemenaitė su dr. Andriumi Žibaičiu, kuris prieš metus studijų pagilimui lankėsi Montrealyje.

A.a. Ona Bieliūnaitė, 92 m. amžiaus, mirė liepos 22 d. Po pamaldų AV šventovėje liepos 25 d. kūnas sudegintas Cote des Neiges krematoriume. Liūdi sesers dukterė ir sūnus su šeimomis bei kiti giminės ir artimieji.

A.a. Juozas Valiulis, 68 m. amžiaus, mirė liepos 25 d. Iš Šv. Kazimiero šventovės liepos 30 d. palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse. Liko Otavoje brolis ir Lietuvoje sesuo su šeimomis bei kiti giminės.

A.a. Justina Jurgickienė, 86 m. amžiaus, mirė liepos 29 d. Iš Šv. Kazimiero šventovės liepos 31 d. palaidota Notre Dame des Neiges kapinėse. Liko dukterė ir sūnus su šeimomis bei kiti artimieji. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai — Automobiliai — Prekyba — Atsakomybė

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel.: 722-3545 Res.: 256-5355

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B.

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	8 1/2%	Taupymo — special.	5 1/2%
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 %
1 metų	7 1/2%	Taupymo — kasdienines	5 %
180 d. - 364 d.	7 1/4%	Einamos sąsk.	3 1/2%
120 d. - 179 d.	7 %	RRIF — RRSP — term.	8 3/4%
60 d. - 119 d.	7 %	RRIF — RRSP — taup.	5 1/2%
30 d. - 59 d.	7 %		

IMA UŽ:

Neklin. turto nuo 10 %, asmenines — nuo 11 %

Informacija apie naujausias palūkanas „Lite“

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:
* medžių pjovimas * tvoros * dažymas * stogai * prieplaukos (decks) * įvairūs cemento darbai (masonry) * „drywall“ * „security“ sistema
Įkainojimas nemokamas. Pensininkams nuolaida.

15 metų patirtis. Skambinti Paulius Stanevičius tel. (705) 428-6502, 444-0116 Wasaga Beach ir Toronto apylinkėse

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201, Telefonas:
Mississauga, Ontario L5A 1V9 276-8863

DVI SESERYS ieško buto. Gali padėti namų ruošoje. Skambinti tel. 767-7159 Toronto.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norku (didesnius kiekius pristatų ir namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

„LEDAS“ REFRIGERATION Taisau — visų rūšių šaldytuvus; automobilių vėsinimo sistemas; skalbimo bei džiovinimo mašinas. Darbas garantuotas, prieinama kaina. RAIMONDA JARECKAS tel. (416) 536-8390 Toronto.

IEŠKOME ŪKININKO prižiūrėti 200 hektarų ūkį į rytus nuo Montrealio. Namai patogūs gyventi su šeima. Skambinti tel. 1-514-933-6903 arba 1-514-538-3916 savaitgaliais.

GĖLĖS VESTUVĖMS

Meniška paruošiamos gėlių puokštės visam vestuvių pulkui. Kreiptis į Valę Šimkinienę tel. 595-9761 Toronto.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinamas sale, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bei kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronto.

DVI MOTERYS ieško darbo. Gali prižiūrėti vaikus ar vyresnius asmenis. Skambinti tel. 767-7159 Toronte.

MIKOLAINIS VAL